המחיר: 2.50 ל״י | מספר 1871 | שנה 37 | י״א אב תשל״ג, 11.7.73

העולם הזה

שני התקפי־לב תוך שבועיים

מה באמת קרה ליגאל אלון?

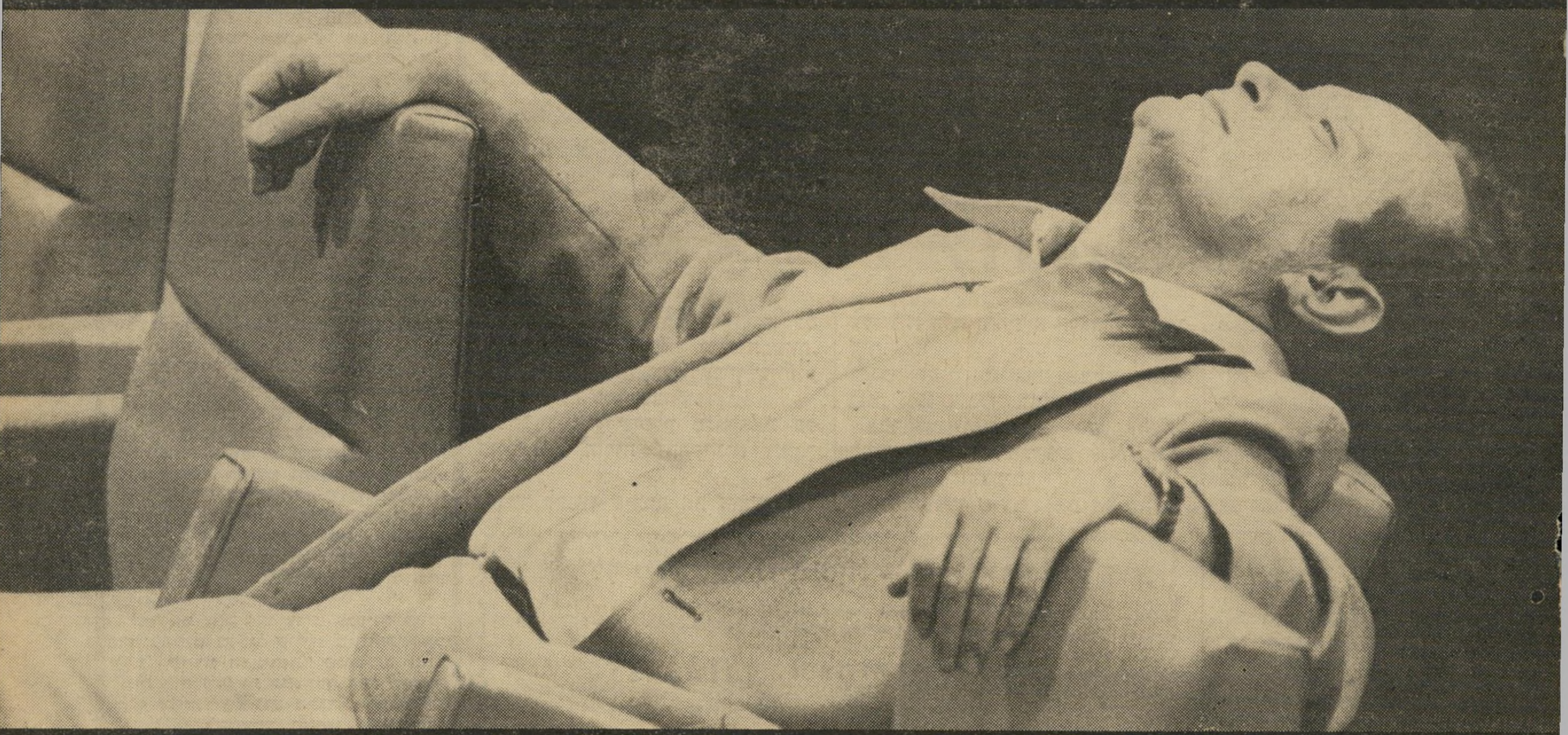

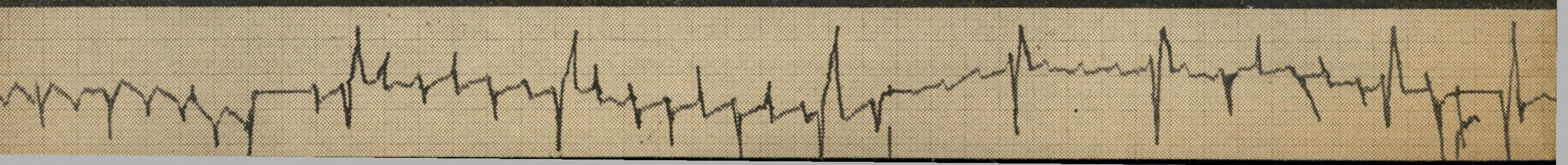

ZOO

ממישנתו של מייסדו:

רצחת וגם ירשת? — תאמין!

ד"ר מ. זוארץ

ביום השנה ה־40 לתנועת העבודה

טיפול מהיר

הצעה מהפכנית

למרות התחזיות השחורות ניפתחת שוב עונת התיירות בתנופה. רק דבר אחד אני לא מבין — איך מדינה מתקדמת כמו שלנו, עם שיטות מיקוד־ניקוד־פיקוד ולוויין תיקשורת, לא יכולה לארגן גם את העניין הזה כמו שצריך. אין סדר, אין מיכון, אין היררכיה. ממש ברדק.

אז מה שאני מציע זה ככה — כל תיירת בגיל 37 — 2, לאחר שתעבור את הבדיקות הביטחוניות, ביקורת הגבולות וחיפושי המכס, תאנס בשיטת הסרט הנע ובדרכונה תוטבע החותמת „נאנסה כחוק. נמל־התעופה לוד" והתאריך.

אני בטוח שמישרד הקליטה יצליח לגייס כמה עשרות מתנדבים צעירים, המבינים את חשיבות המגע הבלתי אמצעי כמנוף לעלייה המונית. מישרד הביטחון מצידו יתרום את הידע המיקצועי והטכני, ואילו מומחי מישרד הבריאות יפקחו על הצד התברואתי של המיבצע.

אין ספק שהתהליך המהיר יביא להגברת התיירות, הדימוקרטיה, העלייה והביטחון יביא, במקביל, להפחתת מיקרי האלימות, השוד ובעיקר מיקרי האונס. מי ירצה לאנוס בחורה שבדרכונה רשום כי נאנסה כחוק?

זהו זה רבותי! שיטת האינוס פועלת!

דן חרמן, צה"ל

הערת המערכת: העברנו את הצעתו של מר חרמן אל דובר מישרד התיירות ומשם נתקבלה התשובה הבאה:

תיתי לו למר חרמן על הצעותיו, אך עלי להבהיר כי גם מישרדנו ניסה אשתקד להפעיל פרוייקט דומה של אינוס מרכזי שכונה בשם הצופן „מיספר לבן".

לצערנו ניכשל המיבצע בשל כמה סיבות:

1. הוויכוח בין מישרדי הממשלה לגבי ביצוע המשימה גרם לכפילות מדאיגה. הן מישרד התיירות והן מישרדי הפנים והבריאות הפעילו צוותים משלהם, כך שכל תיירת נאלצה לעבור כמה וכמה הליכים דומים שגרמו להן לתשישות גופנית.

2. לביצוע הפרוייקט גוייסו מתנדבים מבין ותיקי הגדודים העבריים. לצערנו לא עמד להם כוחם, והספקם הירוד גרם לתורים עצומים בנמל התעופה.

3. העובדים העונתיים שהחליפו את הגדודאים גילו עניין וסיפוק בעבודה, אולם דרישותיהם הכספיות הגבוהות לדמי כביסה, סיפרות מיקצועית ופרמיות גרמו לפיצוץ המו"מ והפסקת עבודתם.

4. הבחנו בהיסתננות גדולה של צעירות בנות היישוב הוותיק שהתחזו כתיירות. טענתן היתה כי אין זה מן הצדק שתיירות המבקרות יום אחד בארץ יזכו לדבר לו הן, הוותיקות, מחכות שנים.

יחד עם זאת אנו ערים לבעייה ועומדים להקים בקרוב סיירת מיוחדת שתיקרא „סיירת הפתיחות" ותפקידה יהיה דומה לזה שהצעת במכתבך. אני תיקווה שאף אתה, דן חרמן היקר, תישתלב בסיירת זו לקידומך האישי ולתיפארתו של עם ישראל.

חיותה ספינקס,

מישנה לעוזר סגן השר, מישרד התיירות

מזכירות הסיעות בכנסת תידרשנה להופיע למישכן ללא שדיים

מאת כתבנו הפרלמנטרי

במסיבת עיתונאים שנערכה אמש במישכן הכנסת, הודיע יו"ר הבית שתקנות־הלבוש החדשות, העומדות להתפרסם, תחייבנה את מזכירות הסיעות להופיע לעבודתן בחוסר שדיים מוחלט.

„נעקור מן השורש את נגע הפריצות שפשה בבית," הודיע היו"ר חםהמזג בחום. הכרזתו כי — „מותר האדם מן ההיפופוטמוס," נתקבלה בתשואות־חן של הח"כים מן הסיעות הדתיות.

לשאלת העיתונאים, השיב מר ישעיהו שהתקנות באות להגן על הח"כים הקשישים, שרבים מהם סובלים מלחץ דם גבוה ומאינפרקטים בלב.

עוד אמר היו"ר הגברי, שהוא אישית היה מעדיף שהנשים בכנסת תילבשנה מכנסיים רקומים מתחת לשמלותיהן השחורות, כנהוג בפרלמנט של חצרמוות. אך — „סוף־סוף אנחנו במאה ה־20, לא?"

ציצים הביתה!

כמו־כן נמסר שיוקצה מקום מיוחד בכנסת להקמת מלתחה, בה יאפסנו המזכירות את שדיהן, ויקבלון חזרה עם תום עבודתן. (ראה תמונה).

על־מנת להקל על המזכירות לעמוד באיסור ענידת השדיים, נקבע שבשלב ראשון תונפקנה ע"י ועדת־הכנסת תעודות „ציציקלופ", המתירות למוכ"זת להמשיך ולענוד שד אחת.

מדוע נסתיימה שביתת הרופאים

אל תאמינו לידיעות המתפרסמות בעיתונות ובאמצעי התיקשורת הממלכתיים כאילו הרופאים הפסיקו שביתתם בשל הלחץ הכבד שהופעל עליהם ע"י הממשלה.

אל תאמינו גם לטענות הרופאים כאילו הפסיקו שביתתם מאחר שהממשלה נכנעה לכל תביעותיהם.

האמת היא אחרת — בעיקבות הידיעות על ירידת התמותה בעת שביתתם, השתכנעו הרופאים, כי אם ימשיכו בשביתה יווכח הציבור כי אפשר, ואולי אף כדאי, לחיות ללא רופאים.

הרופאים חששו שהדרישה לשירותיהם המיקצועיים תרד, לכן, באופן דראסטי, דבר שיפגע קשות בהכנסותיהם בעתיד. אי לכך החליטו לחזור מייד לעבודה תקינה, לפני שיהיה מאוחר מדי.

לא רוצה

לא רוצה עוד פעם בחירות.

כאלה שמלכלכות לי את העיר, ועושות רעש באוזניים, ומשעממות את העיניים, ומוכרות לי המון זקנים וזקנות, מהסוג שאני בדרך־כלל מעביר את הכביש עם חיוך.

לא רוצה יותר את המישחק האידיוטי הזה, שכולם יודעים תמיד מי מנצח בסוף. תמיד.

לא רוצה ששוב, כאשר אלך לבדוק איזה יומיות כדאי לראות, אגלה שכל היומיות מכוסות במיני אותיות מגונות ובלתי מיפלגתיים.

לא רוצה! כבר ראיתי את הסרט הזה. מכיר את הסוף שלו. הגיבור אף־פעם לא מת. אף־פעם. תמיד סוף טוב. כלומר — רע. כלומר — אותו דבר.

לא רוצה לקבל מכתבים מודפסים מכל מיני אנשים שאני בכלל לא מכיר, המודיעים לי כי בליבי פנימה אני יודע שהצדק איתם.

לא רוצה סרטוני־פירסומת גועליים בטלוויזיה. לא רוצה רמקולים, חוגי־בית, מוניות, סקרים, חוברות, עצרות, רשימות, פיתויים, ליקוקים, השמצות, גולדבגין, להטנוביץ׳, בורגלילי, ספירימלט, דיילון, חמזב.

לא אוכל מערך. לא שותה גח"ל. לא מעשן מפד"ל.

רק שקט. שקט, להתמכר לייאוש ולאונן.

עוז לתמורה

מה שהמדינה זקוקה לו היום, עם השביתות והאינפלציה וכל הבעיות, זו יד חזקה, איזה גבר לעניין שיחזיק את המדינה כמו שצריך.

גבר לעניין שיסלק מכאן את כל ההשפעות הזרות והחקיינות המתבטלת.

גבר לעניין שיבסס את החברה על עקרונות הדת היהודית הנאורה והניצחית.

גבר לעניין שיאסור שביתות והפגנות ויכניס סדר באנרכיה.

גבר לעניין שישליך לכלא את כל הקומוניסטים, התבוסתנים ושאר אכולי השינאה העצמית.

גבר לעניין שיעמיד את האישה במקומה, שיאסור על נשים ללבוש שמלות מיני ושאר לבוש מגרה, שיאסור על נשים לרחוץ בים עם גברים, שיאסור על נשים לנהוג ברכב.

גבר לעניין שישרוף את כל ספרי המיסיון והתועבה וההסתה הזרים והמזיקים, המנוגדים לרוח היהדות האמיתית.

גבר לעניין שיסרס את כל סוטי המין למיניהם.

בקיצור, מה שאנחנו צריכים זה גבר לעניין — קצין צבא, צעיר, מושך, חזק, מאמין.

ומי שחושב שאני מתכוון לדיין טועה לגמרי. אני מתכוון לקדאפי, כי רק קדאפי יכול להציל את המדינה מהידרדרות.

אז מי שרוצה שיהיה טוב, שיצביע בעד קדאפי לראשות הממשלה.

ד"ר מלכיאל ומתוקה־נופך זוארץ ז"ל

חובקים בן

יהונתן (הצד הרביעי) **גפן**

אח לאסימון (אסי) וז׳יטון

7 שנים לשיחרור ירושלים, 9 שנים לשיחרור האשה

מכתבים למערכת

מכתב גלוי

אל: שר המיסחר והתעשייה חיים בר־לב:

מאת: תושבי בת־ים, החתומים מטה, בראשותו של יצחק ולקר, סא״ל (מיל.), מועמד גח״ל לראשות העיריה.

הנידון: נייר טואלט.

הננו פונים אליך בדרישה חד־משמעית לזרז ולפתור את בעיית המחסור בנייר טואלט בבתי השימוש הציבוריים בעיר.

זכור: נייר טואלט — זכות אלמנטרית לכל תושב בעיר מודרנית.

ארזי יוסף, טר״ש (מיל.)
אשכנזי יעקב, סמל (מיל.)
בן־רפאל מנחם, ב.כ.ת.
חכמן אליהו, טוראי (הג״א)
לוויתן שלמה, גדנ״עי
מיימון לוי, סמ״ר (מיל.)
עצמון אפרים, גונדר (אצ״ל)
פלד חדווה, פטורה משירות
קונפטי שלום, סרן (מיל.)
שמש סלומון, רס״ר (מיל.) 2 כוכבים
תל־חי שמואל, פקח (עירייה)

מדע וטכניקה

כמו רבבות אזרחים אחרים, יצאתי אף אני לצפות בליקוי החמה. הצטיידתי לשם כך במשקפת חזקה במיוחד, בעלת עדשות־מרכזות.

ואכן, אך צדתי במבטי את השמש, הבחנתי בכתם שחור שהתפשט במהירות על פני החמה כולה, וגרם לאפילה מוחלטת מסביב.

בעיתונות נמסר כי ליקוי החמה יהיה קצר. הייתכן כי הוא נמשך כבר שלושה שבועות? תמהני.

י. סומא, אזרח

חפש את המטמון

השבוע קיבלנו לביתנו איגרות מילווה ביטחון. באחורה של האיגרות מצאנו את כתב החידה הבא:

(א) הפרשי ההצמדה על הסכום של 120.— לירות כאמור בתקנה 5(א) (2) ייקבעו כמפורט להלן:

אם יתברר מתוך מדד יוקר המחייה שהתפרסם לאחרונה לפני היום שנקבע בתקנה 5(א) (להלן — מדד הביניים) כי מדד הביניים עלה לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום הוצאת סידרה זו של איגרות חוב (להלן — המדד היסודי), יהיו הפרשי ההצמדה הסכום המהווה את ההפרש בין 120 לירות לבין סכום זה כשהוא מוגדל באופן יחסי לשיעור העלייה של מדד הביניים לעומת המדד היסודי.

(ב) השווי הנקוב של כל איגרת חוב שנפדתה כאמור בתקנה 5(ב) (2) והריבית המשתלמת עליה יהיו צמודים למדד יוקר המחייה כמפורט להלן:

אם יתברר מתוך מדד יוקר המחייה שנתפרסם לאחרונה לפני זמן, הגיע פדיונה של האיגרת (להלן — המדד החדש) כי המדד החדש עלה לעומת מדד הביניים, תשולם קרן איגרת החוב והריבית המשתלמת עליה כשהן מוגדלות באופן יחסי לשיעור העלייה של המדד החדש לעומת מדד הביניים.

(ג) בתקנה זו, „מדד יוקר המחייה" או „מדד" — מדד המחירים שנקבע על־ידי הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמחקר כלכלי, אף אם יתפרסם על־ידי מוסד ממשלתי אחר, לרבות כל מדד רשמי אחר שיבוא במקומו, בין שהוא בנוי על אותם נתונים שעליהם בנוי המדד הקיים ובין אם לאו; אם יבוא מדד אחר, תקבע הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמחקר כלכלי את היחס שבינו לבין המדד המוחלף.

קוראים שיצליחו לפענח את כתב החידה יוכלו להקדים פירעון איגרות החוב שבידיהם מ־1.5.96 ל־1.5.93.

© פרסום ד״ר גרואז ז״ל בע״מ

תשקיף

ויכוח על המשך הסיוע לאפריקה

מחלוקת חדשה פרצה בין שר־החוץ אבא אבן לבין שר־הביטחון משה דיין, סביב שאלת כדאיות המשך הסיוע למדינות אפ־ריקה. מאחר שחלק מהסיוע בא גם על תקציב משרד־הביטחון, ניסה דיין לאחרונה להעביר הח־לטה שתקצץ בצורה דרסטית את הסיוע הישראלי לכמה מדינות אפריקאיות, או לחילופין, שכל הסיוע ייעשה מתקציב משרד־החוץ בלבד.

נראה שלמרות האכזבות האחרונות שספגה ה־מדיניות הישראלית באפריקה, עדיין מאמין אבא אבן בכדאיות הסיוע לטווח ארוך. בשלב הנוכחי תהיה כנראה ידו של אבן על העליונה.

יועצים פלסטיניים מאחורי בורגיבה

הצהרתו האחרונה של נשיא תוניס, חביב בור־גיבה, בדבר הצורך להפוך את ירדן למדינה פלס־טינית, הפתיעה את חוגי משרד־החוץ הישראלי, המנסים זה מיספר שבועות ליצור מגעים עם הנשיא התוניסי.

לצורך יצירת מגעים אלה, אף נשלח שליח מיוחד — פקיד ממשלתי בכיר של מוסד מסויים — כדי לתגבר את שגרירות ישראל באיטליה, העוסקת בשיתוף פעולה עם מישרד־החוץ האיטלקי, בנסיונות להי־דבר עם בורגיבה.

ההערכה של הישראלים העוסקים בנושא זה היא שבורגיבה מושפע בכל צעדיו האחרונים מקבוצה של פלסטינים לשעבר, התופסים עתה עמדות בכירות בצמרת המימשל התוניסי והמשמשים כיועצים לנשיא.

התקפתו של בורגיבה על חוסיין, לפי אותה ה־הערכה, נעשתה כדי להפוך את בורגיבה ותוכניתו למקובלים על הפלסטיניים, שהקיצוניים שבהם תקפו אותו בחריפות.

נראה כי עיקר מאמציו של בורגיבה בעתיד הקרוב יוקדשו לא ליצירת מגע עם נציגי ממשלת ישראל, אלא להכשרת הקרקע בקרב מדינות ערב ומנהיגי אירגוני החבלה, לק־ראת פגישות כאלה.

ספיר לא ירתם לבחירות להסתדרות

סירובו של שר־האוצר פנחס ספיר להתייצב בראש מטה הבחירות של המערך, המשותף לבחירות להסתדרות ולכנסת, נובע מהחלטתו שלא לתת יד למסע הבחירות להסתדרות. טענותיו של ספיר כי עיסוקיו במישרדו מונעים ממנו מלקבל על עצמו את התפקיד, הם רק תירוץ.

למחרת הבחירות להסתדרות יקבל ספיר על עצמו את ניהול מטה הבחירות לכנסת של המערך.

באחת הפגישות המצומצמות הסביר ספיר את צעדו זה: „אני לא רוצה לעבוד בשביל בן־אהרון.”

רפ״י מכינה שוב „כנס סינרמה”

האיום החדש של משה דיין על גולדה מאיר: אם לא תקבל כמה מתנאיו בשי־חתה הקרובה עימו, ייאלץ דיין להשתתף אישית בכנס פעילי רפ״י במיפלגת העבודה, שיכונס במתכונת „כנס הסינרמה” המפור־סם של שנת 1969.

דיין עצמו, שלא השתתף בשבוע שעבר בכנס פעילי רפ״י במועדון יחדיו, לא השמיע איום זה. אולם מחוגיו דאגו להבהיר כי זאת כוונתו. למרות שדיין מנער כביכול את חוצנו מפעילותם של אנשי רפ״י במיפלגת העבודה, הרי כל המהלכים נעשים בתיאום עימו ובהסכמתו.

תבוטל ההכרה בועד השלום

מועצת־השלום העו־למית עלולה לבטל את ההכרה בוועד השלום הישראלי, כל עוד קיים עדיין שיתוף פעולה בין מפ״ם, אחדות־העבודה, מק״י ורק״ח. מזכיר הוועד, איש מפ״ם יעקב מאיום לא הוזמן לדיוני הוועדה המכינה את ועידת השלום במוסקבה. ב־מקומו הוזמן נתן ילין־מור.

אחת הסיבות לביטול ה־הכרה בוועד ומזכירו: הוב־רר למעלה מכל ספק, כי הסיבה להמשך חברותן של אחדות־העבודה ומפ״ם ב־ועד אחד עם רק״ח היתה שליחויות חשובות שהוט־לו על שליחי מיפלגות אלה מטעם מישרד־החוץ ומוסדות ממלכתיים אחרים. בדירה החדשה של מיש־רדי הוועד ברחוב אבן גבי־רול בתל־אביב שוכן גם המכון לשלום במזרח התיכון, שהוא אירגון תע־מולה מוסווה של מישרד־החוץ.

איך יורדים מזה?

הרופאים נגד אשר ידלין

שביתת הרופאים הסתיימה, אך יחסי העבודה ב־קופת־חולים יוחרפו ויורעו.

הרופאים ירכזו עתה את מאמצי מאבקם נגד אשר ידלין, יו״ר הקופה ונגד עסקנים אחרים שלה שהעליבו אותם והאשימו או־תם בבצע כסף, בגניבות ובעשיית רווחים על חשבון המוסד ההסתדרותי.

בראיון עם ידלין במעריב, הוא האשים רופ־אים, מבלי לנקוב בשמותיהם, כאילו הם מאשפזים חולים רק אחרי שהם מקבלים מהם תשלום כחולים פרטיים. בישיבת הוועד המפקח האשימו חברי סיעת המערך את הרופאים בשימוש במיתקני הקופה, ב־תרופות ובמכשירים לפרקטיקה פרטית.

גם המאבק הפנימי בסיעת המערך בהסתדרות יחריף בעיקבות השביתה בקופת חולים. סיעת מפ״ם תתלונן על הכרזותיו של אשר ידלין כאילו כבר הוחלט להטיל תשלום על מירשמי רופא, תרופות ושירותים אחרים. גם פנחס רשיש, יו״ר הוועד המפקח, יעמוד תחת התקפה חריפה של חבריו לסי־עה שידרשו לשחררו מתפקידו כמי שאינו מסוגל עוד, בגלל גילו המתקדם, להמשיך בתפקיד היושב־ראש.

שביתה איטלקית במדור הטלפונים

אם בימים האחרונים אינך מצ־ליח לקבל שיחות טלפון בינלאו־מיות במהירות, או להזמין השכמה באמצעות הטלפון — עליך לייחס תקלות אלה לשביתה האיטלקית בה פתחו עובדי הטלפונים במיס־פרים 18 ו־14. שביתת האטה האיטלקית היא רק אזהרה לקראת שביתה מלאה במדורים אלה.

בשני מדורים אלה עובדים סטו־דנטים רבים הדורשים להיטיב את תנאי עבודתם. ההסתדרות ונצי־בות שירות המדינה מוכנים לנהל מו״מ עם הסטודנטים, אך לא עם שאר העובדים, ועל רקע זה אירע סיכסוך העבודה.

מפעילים לחצים על שי״ח

מחלקת הביטחון של הקיבוץ־הארצי עוסקת בחו־דשים האחרונים במאמץ לסיכול הקמתה של חזית השלום, בהשתתפות שי״ח. פעילים מרכזיים של שי״ח, חברי קיבוצי השומר־הצעיר, זכו לתשומת־ליבה של המחלקה ששלחה שליחים לשיחות ארוכות איתם.

קצין בכיר ינהל ההסעה ההמונית בתל־אביב

אחד מקציני צה״ל הבכירים, העומד להשתחרר מהשירות, ינהל את פרוייקט ההסעה ההמונית המתוכננת בתל־אביב.

בפרוייקט הענק שאמור לפתור חלק מבעיות התח־בורה הקשות של העיר הגדולה, שותפים בין השאר גם עיריית תל־אביב, מישרד־התחבורה, הבנק לספנות, חברת נתיבי־איילון ומשקיעים מחו״ל.

אנו עדיין במקום השני אך טעמנו ואיכותנו יביאו אותנו למקום הראשון*

צ-ד

*אחרי כל כך הרבה שנים שצֶ-ד
במקום השני במכירות בישראל
ודאי הגיע הזמן שצֶ-ד
יעבור למקום הראשון...

אנשים אוהבים מביאים צֶ-ד
אנשים אוהבים שמביאים צֶ-ד
אנשים שאוהבים מביאים צֶ-ד
אוהבים אנשים שמביאים צֶ-ד

צֶ-ד, יצרני שוקולד • שוקולד ממולא • בונבוניירות • שוקולד אגוזים • ופלים • סוכריות

אנשים

שר־הבריאות ויקטור שם־טוב הגיע לכנסת בסנדלים ללא גרביים - והביא במבוכה את הסדרנים, שלא ידעו איך להגיב

■ סדרני הכנסת לא ידעו מה לעשות. הם קיבלו הוראה שלא להתיר להיכנס לבניין לשום אדם הנועל סנדלים ללא גרביים. לכן גירשו את כתב ג'רוסלם פוסט, **אשר וולפיש.** לפתע ראו זוג רגליים במצב האסור. אבל הם לא נקטו בשום אמצעי נגד בעל הסנדלים: **ויקטור שם־טוב,** שר־הבריאות, שהיה טרוד בענייני שביתת־הרופאים ולא ידע כלל על האיסור. הוא לבש חליפה אפורה־בהירה יפה, ללא עניבה, וסנדלים ללא גרביים, ונראה אלגנטי מאד.

■ כעבור יום הטיפה סיעת אגודת־ישראל נגד המנוולים המוכרים לציבור תפילין ומזוזות בלתי־כשרים. הדבר חמור במיוחד, לדברי ח"כ **יהודה מאיר אברמוביץ,** מפני שרוכש המזוזות והתפילין אינו יודע כלל שרומה, מפני שאסור לו לפתוח אותן, ורק ביום־הדין האחרון, בעומדו בפני הבורא, נודע לו הדבר. על כך סיפר בלחש ח"כ **גדעון האוזנר** את הבדיחה הבאה: גוי אחד השתגע לדעת מה נמצא בתוך המזוזה. הוא גנב אחת, פתח אותה, ומצא בה פתק: „הצילו! אני כלוא בבית־החרושת למזוזות!"

יצחק רבין

שגריר ישראל לשעבר בוושינגטון לא יראה את עצמו בתוכנית הטלוויזיה **חיים שכאלה** שהוסרטה במסיבה מיוחדת שנערכה לכבודו ערב פרישתו מתפקיד השגריר. מסיבת־ההפתעה נערכה לרבין בעת ביקורו של מפיק תוכניות **חיים שכאלה,** עמוס אטינגר בוושינגטון, והשתתפו בה סינטורים רבים ואישי־מימשל חשובים. לאחרונה, כשחזר אטינגר ממסעותיו בחו"ל, הופתע לשמוע שהנהלת הטלוויזיה החליטה לא לשדר התוכנית — לפחות לא בעונת השידורים הנוכחית. בתמונה — סצינה מהסרט: רבין לוחץ ידו של ג'וזף סיסקו, שהגיע למסיבה בלי ידיעתו. מעליהם אטינגר.

העדשות, צירף אליהן עדשות אופטיות מהמספר הנמוך ביותר עד הגבוה ביותר.

■ בעיקבות שערוריית המיני בכנסת, פירסם הארץ מאמר ראשי בנושא, כתוב בידי **יואל מרקוס,** שטען כי המיני הוא „הדבר הקטן הגדול ביותר שקם לאנושות..." מרכוס הציע, בהמשך להתערבות הכנסת בענייני לבוש, ש**משה דיין** „יחדל ללבוש מכנסיים רחבים ומידלדלים, ויסיר את כובע־המצחיה המצחיק שלו, ושגולדה תלך בשמלות יותר בהירות (האם לא שמעה על בדים פרחוניים?) ותחליף מדי פעם את מחרוזת הפנינים האחת והיחידה התלוייה תמיד על צווארה." באותו יום עצמו, הופיעה גולדה בשמלה פרחונית, וללא מחרוזת הפנינים המסורתית.

■ **מרים אשכול** מגלה נאמנות לזיכרו של בעלה המנוח **לוי אשכול:** מאז פטירתו לפני ארבע שנים, תלוייה בדירתה הירושלמית תמונה גדולה שלו, כשמתחתיה דולק נר־תמיד.

■ מזכ"ל ההסתדרות **יצחק בן־אהרון** יצא לאירופה בעיצומה של שביתת הרופאים. בדרך מבניין הוועד־הפועל לנמל־התעופה בלוד, הוא עצר ליד חנות־ירקות יקרה, קנה בה סל פירות — מתנה למארחיו בחו"ל מישראל.

■ כאשר נאם יו"ר הוועדה לענייני חוץ של הקונגרס היהודי העולמי, ד"ר **אלכסנדר לבנברג,** במושב הקונגרס שהתקיים במלון שרתון בתל־אביב, על מצב יהודי ברית־המועצות, הוא נשאל: „מדוע לא ניצל **ליאוניד ברז'נייב** את פרשת ווטרגייט בביקורו בארצות־הברית?" צעק אחד הנוכחים בקריאת־ביניים: „זה ברור למה, כי הוא לא דימוקרט!"

■ יו"ר מועצת המנהלים של הקונגרס, ד"ר **יואכים פרינץ,** דיבר באותה ישיבה על מערכת היחסים בין ישראל ויהדות התפוצות. נאומו

תו, **סוניה פרס,** האנשים היחידים באולם, שעישנו ללא הרף, למרות התקנות המפורשות האוסרות עישון באולם הקולנוע.

■ שידורי ספינת השלום כמעט נפסקו השבוע שוב, כאשר התברר שמשקפי־הקריאה של **אייבי נתן** אבדו. אייבי, שאינו יכול לקרוא ולקריין בלעדיהם, מיהר להזעיק את ידידו הטוב, הצייר **משה גת,** כדי שישלח לו בדחיפות זוג חדש. אלא שאייבי לא ידע מה המספר האופטי של העדשות. „אני בן 46," אמר אייבי לגת בטלפון, „אולי לפי זה ידעו איזה משקפיים אני צריך." בתשובה ביקש גת מאייבי גם את מספר נעליו. הפתרון שנמצא: גת שלח לאייבי משקפיים שניתן להחליף בהן את

גאולה אליהו

השחרחורת היתה השבוע גיבורת הכנסת, כאשר מוסדות בית־הנבחרים סערו סביב המיני הקצר שלה (ראה קריעות ביניים). מזכירת מק"י, האוהבת גם חולצות שקופות, לובשת מיני ומקסי לסירוגין. רק מעטים ידעו שאין היא סתם מזכירה שנזדמנה למק"י. אחותה נשואה לד"ר אפריים סנה, בנו של ד"ר משה סנה המנוח. משמאל, גאולה עם שמואל מיקונים.

■ לא קל להיות ח"כ דתי, קל וחומר ח"כית דתית. השבוע הראתה ח"כ **טובה סנהדראי** מיכתב שקיבלה. הכותב, איש מבני־ברק, הזכיר לה שפעם ביקר אצלה בביתה וביקש ממנה לסדר לו שידוך. נראה שהגיע למסקנה שח"כים אינם שדכנים טובים, ועל כן ביקש ממנה, שתסדר לו מישרה טובה במישרד ממשלתי, במקום שידוך.

■ יו"ר הכנסת נאלץ להקשיב לנאומים רבים. מי הם המעניינים ביותר, לדעת יו"ר הכנסת **ישראל ישעיהו?** כששאל אותו בעל הטור **עישור** מי הם חמשת הנואמים הטובים בכנסת, מנה ישעיהו, מלבד ח"כ אורי אבנרי, את **גולדה מאיר** („כשהיא לא קוראת את הנאומים מן הכתב, אלא מדברת בהתרגשות, ואף ברוגזה!"), **אבא אבן, חיים צדוק** ו**שמואל תמיר.**

■ במסיבת הפרידה שנערכה השבוע במלון הילטון בתל־אביב למיופה־הכוח של שגרירות ארצות־הברית בישראל, **אוהן זורהלן,** בתום חמש שנות כהונתו בישראל, נכחו אורחים רבים, בתוכם ראש־הממשלה גולדה מאיר ושגריר ישראל לשעבר בוושינגטון **יצחק רבין.** זורהלן ניצל את ההזדמנות כשרבין וגולדה היו בקירבתו, וכאשר נשאל מה הוא עומד לעשות בעתיד, השיב — תוך רמז לתשובה שנתנה בזמנו גולדה מאיר, כשנשאלה לגבי עתידו של יצחק רבין: „זה תלוי איך אתנהג בוושינגטון." כל הנוכחים, כולל רבין, פרצו בצחוק רם. רק גולדה שמה עצמה כמי שאינה מבינה את הבדיחה, ושתקה.

■ מסתבר שגם שר־התיקשורת **שמעון פרס** הצטרף לשרי הממשלה הסבורים שהם עומדים מעל לחוק. בהצגת קולנוע השבוע היו השר ואש־

מנחם גולן

הבמאי־מפיק הכי עסוק בארץ, מתראה לעיתים רחוקות עם בני־משפחתו. השבוע, במסיבת קוקטייל, הוא פגש את אחותו הצעירה, אורה ברמג, שהיא עורכת־דין העוסקת בביטוח. הנציח את המאורע בצילום משפחתי.

התמשך ואחת המזכירות הגישה לו כוס מים. פרינץ הסתכל על המים, ואמר: „אני מצטער, אבל אני שותה רק וויסקי!"

■ „למה בגרוזיה אין כבישים?" במסיבת עובדי האחסנה של נמל אשדוד, גילה **סיימון הקטן** לנוכחים: „מפני שכולם שם שבילים."

■ ראש עיריית אשדוד, המהנדס **צבי צילקר** הוכיח השבוע רוח ספורטיבית: במסיבת־חתונה של אחד מידידיו, שנערכה בבריכה העירונית בעיר, קפצו ראש העיר וסגנו, **יוסף** („ז'וז'") **אביטן**, יחד עם החתן, לבריכה — בבגדיהם. דקות אחרי שיצאו מהמים, נראה צילקר יבש לגמרי: התברר שבמכוניתו היתה לו מערכת בגדים רזרביים.

■ אחיו של יהורם גאון, מנהל מחלקת המכירות של תדיראן, **בני גאון**, מחפש היפים מגודלי־שיער. בני, שחזר השבוע מקונגרס בינלאומי של מוצרי־צריכה חשמליים בשיקאגו, סיפר כי הדיעה הכללית בקונגרס היתה ששיטת הקוודראפון (שידור מוסיקה באמצעות ארבעה רמקולים המוצבים בארבע פינות החדר) נכשלה לחלוטין בארצות־הברית, הנכבשת עתה, לעומת זאת, על־ידי מה שקרוי מיוזיק־סיסטם. בקונגרס הופיע צעיר היפי, מגודל שיער עד לכתפיו, שמכר ב־1972 ציוד ב־100 מיליון דולר בשיטה החדשה — כשהמוכרים הטובים ביותר שלו היו היפים. עיקרה של השיטה: מכירת הפטיפון ואביזריו כ נ ס פ ח לתקליטים, מאחר שהקונה הרגיל מסתפק בפטיפון ומערכת־רמקולים באיכות סבירה והעיקר עבורו הם התקליטים. גאון מתכונן ליישם את השיטה בארץ — בעזרת היפים.

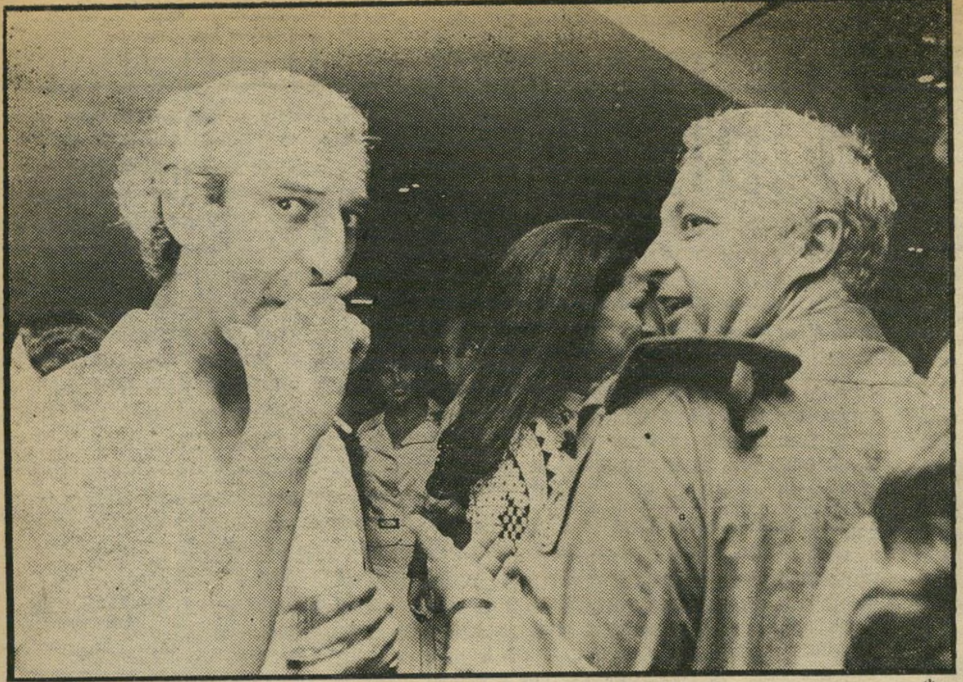

אריק שרון

נפגש השבוע במסיבה עם מנהל מחלקת הנשים בבית־החולים על־שם **שיבא** בתל־השומר, פרופסור דויד שר, וביקש ממנו שישתדל להגביר את הילודה בארץ. באותה מסיבה ניגשה אחת הנוכחות לפרופסור שר, ואמרה: „פרופסור, אני מוכרחה ללדת אצלך!" שר המופתע, שלא הכיר כלל את הפונה, שאל אותה: „מתי, עכשיו?" „לא," השיבה, „אחרי שאתחתן ואכנס להריון."

מיכל טל

זכתה במפתיע להופיע בסירטו של כוכב הכדורגל הגרמני פרנץ בקנבאואר, שהוסרט בישראל. אחרי שסיים את ההסרטה, בילה בקנבאואר בירושלים, ובאחד הערבים שמע שם את הזמרת, בהופעתה במועדון **אבו־טור**. הוא הוקסם ממנה ומשירתה, ולמרות שצילומי הסרט הסתיימו, החליט להוסיף בו סצינה מיוחדת, בה הוא פוגש את מיכל בקפה **רוול** ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, ונזכר כי פגש אותה כבר שרה במועדון־לילה במינכן. מיכל תטוס בחודש הבא למינכן, להשלים את הסרט.

■ בשבוע שעבר הכין כתב הטלוויזיה **מנשה רז**, יחד עם הצלם **בני גרנות**, כתבה על משבר המלט בארץ. השניים ביקרו בבתי־החרושת למלט, בהם נוהגים הפועלים להרכיב אוזניות כהגנה מפני האבק. הכתב והצלם לא הרכיבו אוזניות, ואוזניהם התמלאו אבק מלט. אחרי הביקור, הפליגו השניים בסירה כדי לראות את פריקת המלט מאוניות. בדרך כיסה אותם גל גבוה ומים חדרו לאוזניהם, התערבבו במלט — ויצרו בטון. רק כעבור שבוע הצליח רופא להוציאו מאוזניהם, ולהחזיר להם את כושר השמיעה.

■ בקוקטייל שנערך לאחר הקרנת קזבלן, אמר אחד הנוכחים לקאריקטוריסט **ג'קי ג'קסון**: „שמע, היית הכי טוב מכולם!" **שרה גאון** בת ה־65, אמו של גיבור הסרט **יהורם גאון**, ששמעה את ההערה, ניגשה לג'קי — שכלל לא השתתף בסרט — בחנה אותו ושאלה: „אם היית כל־כך טוב, איך זה שבכלל לא ראיתי אותך?"

■ בישיבת הוועדה המרכזת של חברת העובדים התפתח וויכוח חריף בין מנכ"ל סולל־בונה **צבי רכטר** למנכ"ל כור אלוף (מיל.) **מאיר עמית**, בשאלת חוב בעקבות עיסקה משותפת של שתי החברות. לבסוף פקעה סבלנותו של אחד הנוכחים: „אולי תפסיקו עם הוויכוח הזה! הרי אם נחליט לטובת סולל־בונה, ילווה בנק הפועלים לכור כסף כדי שתשלם לסולל־בונה; ואם תיזכה כור בוויכוח, ילווה בנק הפועלים כסף לסולל־בונה כדי שתשלם לכור. בשני המיקרים ישלם הבנק את הכסף ויִרוויח את הריבית. בואו נחליט שהמצב יישאר כמו שהוא, ולפחות בנק הפועלים לא ירוויח."

■ העיתונאית **הדסה מור**, מחברת הספר דרכים לזהטות, העוסק בפרשת־אהבתה עם שר הביטחון משה דיין, ניראית לאחרונה רבות בבתי־המישפט. הדסה, שלמדה בזמנו מישפטים אך לא עברה את תקופת ההתמחות הדרושה, החליטה להפוך בכל זאת לעורכת־דין, מתמחה עתה אצל עורך־הדין **אליכים הררי**.

■ מנכ"ל קונצרן אי.טי.ג'י. **צבי אברמסון** חש על בשרו את חשיבותה של מזכירתו הקבועה, שנסעה לפני מספר שבועות לטיול בארצות־הברית, הוחלפה על־ידי מזכירה זמנית. בשבוע שעבר חזר צבי לביתו מעבודתו בשעת לילה מאוחרת, נתקל בקבלת־פנים צוננת מצד אשתו **רות**. הסיבה לרוגז: באותו יום חל יום־הולדתה של האשה. בעבר, נהגה המזכירה הקבועה להזכיר לאברמסון את מועדי השמחות במישפחתו. בהיעדרה, שכח. למרות השעה המאוחרת, החליט המנכ"ל להרגיע את אשתו, יצא לחפש מתנה.

■ מנהיג החמולה הבדווית המתגוררת כ־30 ק"מ לאל־עריש, **שייך זוויד**, פירסם לפני שבועיים הודעה מרעישה: הוא הפסיק לעשן חשיש. הסיבה: השייך בן ה־60, בעל ארבע נשים שהצעירה ביניהן בת 18, לקה בשיעול קשה בזמן האחרון. את ההודעה מסר השייך כשחנך את ביתו החדש, שבנייתו עלתה 15 אלף ל"י — מתוכם 11 אלף ל"י שקיבל מהמימשל.

■ ביום החמישי האחרון, התקיימה סוף־סוף מסיבת יום־ההולדת החמישי של הטלוויזיה. מסמר הערב אמור היה להיות סירטו של **חיים גיל**, שצולם והוקלט בהסתר במיזנון וכלל ברובו שיחות פרטיות בין העובדים — על יחסי־המין שלהם. אלא שהסרט איכזב: התברר כי יומיים לפני המסיבה פרצו שניים מהעובדים שצולמו בסרט בלא ידיעתם, את הארון של גיל, לקחו את הסרט ניגשו לחברת סרטים פרטית, הקרינו אותו ותתכו ממנו את הקטעים אודותם. גיל נבהל מהאלימות, הוציא גם את הקטעים על האחרים.

פסוקי השבוע

● **ראש־הממשלה גולדה מאיר**: „אינני זוכרת מיקרה אחד בו רימיתי את הציבור."

● **נשמע במסדרונות הכנסת**: „מה הצד השווה בין צ'ילי וישראל? בשניהם השילטון בידי היינטה."

רחבעם („גנדי") זאבי

אלוף פיקוד המרכז שמשתדל לא להחמיץ אף אירוע חברתי, פגש השבוע את השחקנית אפרת לביא, חיבק את כתפיה, הצטלם איתה כשמשמאלם אשתו של גנדי, יעל זאבי.

יגאל קס **צחוק, צחוק, אבל...**

● בנק דיסקונט: הבנק המעדיף פ ר נ ק י ש ר א ל י על פרנק צרפתי.

● אקולוגיה: כאשר הגיעו מים עד ר פ ש.

● ההצעה לבחירת ראשי ערים צללה כ ג ו "ש עופרת.

● עליית מחירים: כאשר כל מי שנכנס לשוק נכנס ל ש ו ק.

● כלכלת ישראל: המחירים ק ו פ א י ם, הכסף נ מ ס.

● בענייני לבוש, הפסידו מזכירות הכנסת ש ו ק ע ל י ר ך.

● שומר משקל: הבורח מפני ה כ י ב ו ד.

● המלך חוסיין: ב י ש ־ ג ד ה.

מכתבים

תעודת עניות

למישטר!

פרשת החייל בשרות־הובה ואשתו הנמצאת בהריון, שנאלצה לישון על שפתהים בגלל שאין לזוג מקום לגור, היא תעודת עניות למישטר בארץ.

פעם קראתי בעיתונים על פרשות כאלה, וחשבתי שזו טעות. אבל אחרי שהוכח כי חלק מאנשי עמידר קיבלו שוחד, אנשי מישרד־השיכון קנו פנטהאוזים ברבע מחירם, ילדי צמרת בחיפה קיבלו דירות משיכון עובדים בחצי מחיר ואפילו רווק קיבל שם דירה שיועדה לזוג צעיר, התברר לי כי אותו חייל לא משרת את המדינה ואת אשתו, אלא את הפקידים וילדי הצמרת.

לכן אני בז לאנשי השילטון בישראל!

פ. אלכסנדר גלייק, חיפה

ריצה

אל העבר

בקאמבודיה הולך לון נול להביא. תיא בוויאט־נאם בדרך. צ׳אנג קי שק כנ״ל בטייואן. ביוון כידוני המה־שמם לא מפחידים אנשי־שם להתקומם.

רק בישראל ריצת־אמוק אל העבר.

חנניה מירוני, זכרון־יעקב

החלטתה של

ראש־הממשלה

טימברג

אני עדיין נרגש מהחלטתה של גולדה להמשיך בכהונתה קדנציה נוספת.

עתה אינני חושש עוד בקשר להספקת מקורות השראה למכתבים למערכות ולמאבקים פוליטיים.

החלטתה רק לא תואמת כל־כך את הבטחתה הקודמת שניתנה בעת ביקורה אצל ניכסון, כאילו יהיה לנו ראש־ממשלה בארבע השנים הקרובות.

יעקב טימברג, תל־אביב

ידידת משפחה של המהנדס שהורעל:

„הם היו זוג אידיאלי!"

„העולם הזה" 1869, „כך הרעילו את בני," סיפורו של שמחה קורנגולד, אביו של המהנדס שהורעל למוות, אריה קורנגולד.

אני מרגישה חובה וצורך נפשי לזרוק אור ולהביע את דעתי על אישיותה של גב׳ קורנגולד ובעלה המנוח. גב׳ קורנגולד היא אחד האנשים האציליים ועדיני־הנפש אשר זכיתי להכיר מעודי. הכרנו בקורס למזכירות רפואיות בו למדנו לפני שנים מיספר. (דרך־אגב, לא נלמד בקורס זה נושא הרעלים). גב׳ קורנגולד למדה בקורס במטרה למלא את זמנה הפנוי, כי היתה חופשית מדאגות פרנסה. בעלה עבד עד מאוחר בערב ולאחר עבודתו היה תמיד בא לקחתה הביתה מהקורס. אני הייתי נילווית אליהם ומאוד נהניתי בחברתם.

מתמיד הייתי רגישה ליחסים שבין בני־אדם ובמיוחד בין בני־זוג. בחברתם של בני הזוג קורנגולד הרגשתי מצויין. הוקסמתי ממש מחמימות, מיחסי ידידות וחיבה עמוקים ששררו ביניהם. נוכחתי לדעת שהמנוח העריץ את אשתו, והיא כיבדה אותו ודאגה לו. חשתי שלפני שני אנשים הסומכים אחד על השני והמגישים אחד לשני עזרה הדדית.

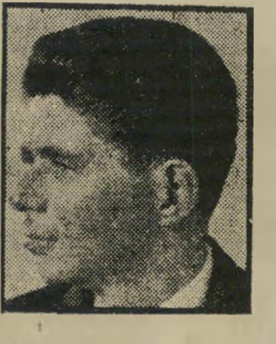

נרצח אריה קורנגולד

חמימות, ידידות וחיבה

הייתי באה לביתם בתקופת הלימודים כי למדנו יחד. מר קורנגולד היה עוזר לנו, משתתף בחוויות שלנו, היינו צוחקים ומתבדחים יחד. המנוח היה תמיד עליז בבית, הירבה להתעניין בזולת, היה מלא קסם־אישי ובהיכנסו הביתה, תמיד היה נסוך חיוך על פניו.

זכור לי שבתקופה לאחר הלימודים רמזה לי גב׳ קורנגולד על קושיים שיש לבעלה בעסקיו בכרמיאל, אך הדגישה שהיא לא מודאגת מכך במיוחד, כי בעלה מוכשר ובוודאי יתגבר על כך.

מתמיד התרשמתי מהופעתה האצילית, הפשוטה ומלאת החן של גב׳ קורנגולד. היתה תמיד מטופחת בהופעתה, רעננה וניגוחה. כעת, לדאבוני הרב, לאחר האסון שפקד אותה, הופעתה ומראיה מביעים עצב ודאבה.

אנו ניפגשות גם עכשיו לעיתים קרובות, ובכל אחת מהפגישות שלנו אין אנו מפסיקות מלדבר על בעלה המנוח, על הרצח המתועב, על הסבל הרב שנגרם לבעלה לפני מותו, ועל האבידה הגדולה שנגרמה לה ולבתם במותו הטרגי של אריה קורנגולד.

גב׳ קורנגולד לא פעם אומרת בעצב, שבתם הקטנה לא תזכור את אביה ולא תדע איזה אב נהדר הפסידה.

בתור אישיות רגישה ואצילה, חיה גב׳ קורנגולד בנפשה את האסון הגדול שפקד אותה ואינה מסוגלת להפוך לעניין ציבורי את כאבה וסיבלה העמוקים. לא כל אחד מסוגל לשתף ציבור רחב הקורא עיתונים בעניינים האישיים שלו ובכאב ליבו.

ועל לכם לשכוח שבשביל רבים מהקוראים פרשת הרצח על־ידי הרעלה שיטתית, מהווה סנסציה בלבד.

תמוה בעיני כי עיתונכם הירשה לעצמו לצלם את ביתה של גב׳ קורנגולד ומתחתיו לפרסם כותרת: „מקום הפשע". הרי על־ידי־כך הובאה דיעה ברורה בדבר מקום הירצחו של המנוח ובעקיפין מרמזים אתם על זהותו של הרוצח. האם אין פה השגת גבול?

אסתר פינגרהוט, חיפה

נגד כוחות

האתמול

לעם בצ׳ילה, לנשיא איינדה,

איתכם במאבקכם נגד כוחות האתמול. צעידתכם לקראת מחר טוב יותר — צעידתנו!

קורא, חיפה

הטיפול בסרטן

אינו שובת

„העולם הזה" 1869, מכתב למערכת של חייל משוחרר הטוען שאימו לא קיבלה טיפול בהקרנות.

בתגובה למכתבו של החייל המשוחרר, ברצוני לציין כי שרות ההקרנות וטיפולי־יום בחולי סרטן שוחרר מהשביתה בהסכמת הוועד המרכזי של הרופאים.

ד"ר ש. שרף
בית־החולים על־שם שיבא,
תל־השומר

● החייל המשוחרר לא התייחס במיכתבו לתקופה של שביתת הרופאים, אלא טען כי בגלל חוסר תקציב במישפחתו ודחיית הרופא את החולה למיספר שבועות, לא קיבלה אימו את הטיפול.

שני מאורעות

משמחים

„העולם הזה" 1869, תמרור על מינויו של מוטי פרידמן ליו"ר מועצת המנהלים של בית־החרושת לתרופות „פלנטקס"; ו„במדינה — משפחה שכזאת" על חתונת בתו של ח"כ אברהם שכטרמן.

על מינויו של מוטי פרידמן, יאמר: לא אלמן ישראל! עלה והצלח מוטי כנציגו של הברון רוטשילד בארץ, ומסור ד"ש לדויד ניב.

על משפחה שכזאת: „מיליונרים, שרים, ח"כים ואלופים הופיעו למסיבת ח"כ האופוזיציה," יאמר: פרו ורבו ומלאו את הארץ.

בו בזמן, בדיוטות התחתונות, אנשים קטנים רבים את מרביותיהם הקטנוניות האין סופיות בבעיות פרנסה.

ראובן מוסקו, קרית־מוצקין

אני לא

דון־ז׳ואן!

„העולם הזה" 1868, „רחל המרחלת — רק לא חתונה", על המיליונר ההודי הצעיר הגר בארץ, בנו של היהלומן שקיבל תואר משווק מצטיין מנשיא המדינה.

הפירסום שלכם כלל עובדות לא מדוייקות וגרם לי עוגמת־נפש ואי־נעימות רבה בקרב ידידי ובני משפחתי.

רשמי

ברצוני להעמיד את העובדות על דיוקן: א) הינני נשוי מזה חמש שנים. ב) מעולם לא הייתי, ואינני נחשב גם כיום לדון־ז׳ואן לא בבורסת היהלומים ולא מחוצה לה.

מהטה רשמי,
תל־אביב

זנות

חופשית

הגיע הזמן שתונהג בישראל זנות חופשית ומבוקרת, כמו במדינות מתקדמות רבות בעולם.

ביקור הגברת המשוחררת

„העולם הזה" 1869, „ביקור הגברת המשחררת," על ביקורה של מנהיגת התנועה העולמית לשיחרור האשה, בטי פרידן, בישראל.

הכתבה על בטי פרידן ממנהיגות התנועה לשיחרור האשה נראתה לי עלובה למדי. הכתבה התרכזה בבעייה הגורלית והבילעדית — האם בטי פרידן אשה סימפטית או לא.

סליחה, אבל למה זה כל־כך חשוב אם בטי פרידן (דמות פוליטית חשובה, ואשה שהעלתה את המוראל למיליוני נשים בעולם) היא סימפטית או לא.

ככל הידוע לי מקובל לשפוט דמויות פוליטיות בעיקר על־פי השגיהן הפוליטיים ולא על־פי יופיין, הסימפטיות שלהן וכו׳.

בעל כורחה הפעילה כותבת הכתבה כלפי בטי פרידן את הקריטריונים הרגילים לפיהן שופטים נשים: הופעה, חביבות, טעם בלבוש וכו׳. העיתונאית לא כתבה דבר על ההישגים של פרידן, שהופכים את השאלה אם היא סימפטית או לא לשאלה משנית לגמרי.

כמה מהדמויות הפוליטיות (כמעט כולם גברים) שביקרו לאחרונה בישראל, זכו לסיקור כזה שיתרכז בקרחת שלהם, או בנטייתם לאוננות?

אם לא די בכך, עוברת הכתבת להתקפה ישירה על התנועה לשיחרור האשה וטוענת טענה מוחצת: אם בטי פרידן לא סימפטית — מכאן קל להבין שמשהו רקוב עם הרעיונות של התנועה לשיחרור האשה בכלל. (ואני מצטטת: „לאט לאט התברר שהעיתונאיות משתתפות הקונגרס קלטו שמשהו חשוב מתחולל לנגד עיניהן — האזהרה האמיתית מפני האשה המשוחררת").

פנינה קרינדל

התקפה ישירה

אם ימשיך העולם הזה בדרך סיקור זו, יש להניח שהביקור הראשון בישראל של נציג רשמי של ממשלה ערבית, יכוסה כך:

„מי שלא ראה את ג׳מל־עבדל־תחינה, לא ראה נודניק מימיו. הערבי תופס בדשי ביגדיהם של משתתפי המשא־ומתן העייפים, בזמן מתאים או לא מתאים, ומנסה לגרור אותם לוויכוח.

„הערבי מתחנף לעיתונאים בתיקווה שיראיינו אותו. הם כבר התרגלו לברוח למראהו. האמריקאים המתווכים במשא־ומתן, התנצלו שאינו מייצג אותם, הוא ערבי.

„כתוצאה, כשקרא הערבי לשלום במזרח־התיכון, כבר היו לו מעט מאוד מעריצים, אם בכלל.

„לאט לאט קלטו משתתפי המשא־ומתן שמשהו חשוב מתחולל לנגד עיניהם — האזהרה האמיתית מפני שלום במזרח־התיכון.

„הם הבינו את הרמזים, החלו להתקבץ לשיחות פרשנות פסיכולוגיות לפי מיטב המסורת המיושנת. ישראלי אחד אמר לשני, אמרתי לכם תמיד שהערבים האלה אי־אפשר לסמוך עליהם. אני עדיין מחזיק בדעתי שהדרך הנכונה היחידה לראות אותם היא הכוונת של הרובה.

„לאט לאט עברה הערצת משתתפי המשא־ומתן לג׳ון קליבלנד, אנגלי מנומס, ובעל התנהגות מלוטשת ללא פגם, בוגר אוקספורד.

„מי שלא ראה את ג׳מל עבדל־תחינה, לא ראה ערבי מימיו."

פנינה קרינדל,
מכון וייצמן, רחובות

כמו כן, כדי לפתור את בעיותיהם של נשים וגברים בודדים, צריך להקים בתי מיפגש עירוניים, או ממשלתיים, בהם יוכלו בני שני המינים להכיר אחד את השני, לבלות יחדיו ולנסות לקשור קש־רים יותר הדוקים.

קורא, תל־אביב

■ **פרי**

הדימיון

„העולם הזה" 1855, „משמיצים אוהבים מיליונרים", על הסיכ־סוך בין המיליונר הצעיר אבנר תומר לבין אמנון הרמן ששלח לו מכתבי השמצה.

הנני להביא לידיעתכם את העובדות הבאות בקשר לנדון.

1) מעולם לא הצגתי את עצמי בתור מיליונר ואת זאת יכולים להעיד ידידי הרבים.

2) מעולם ועד עולם לא עבדתי בתור מלצר בקפה הנגב בלונדון ובשום מקום אחר באנגליה. במסעדת הנגב פגשתי את תומר בהיותו באנגליה כשאני אורח כמו־הו במסעדה, ולא כעובד במלצרות.

3) לא שמשתי עבורו בתור נהג אלא המכונית שהיתה ברשותי שימשה לנו כאמצעי תחבורה כשאני נוהג היות והמ־כונית היתה ברשותי.

4) תומר, עבור עבודתי מעולם לא שילם לי וה„פתאומיות" שהוא מזכיר במאמר הנ"ל — היא בריחתו.

5) כל הסיפורים על הלוואה של חמישה מיליון דולר שהצעתי לו, ועל שיחות קולקט שצלצלתי אליו לארץ, הן מחוסרות שחר, והן פרי דמיונו בלבד.

6) את ה־280 לירות שטרלינג שנשאר חייב לי כדמי טרחתי, כתבתי לו מיד אחרי בריחתו שלא אוותר עליהם, ולא אחרי שרכש את מלון מלכת שבא כדבריו במאמר הנ"ל.

אמנון הרמן, לונדון

משכן חדש

לכנסת ישראל

קשה לי לתפוס לפעמים מה עושה ממשלת־ישראל, או מה עו־שות המיפלגות הגדולות, אופו־זיציה או קואליציה, במדינת־ישראל ובירושלים בירתה.

אתם, שעסוקים מבוקר עד ערב בבעיות חוץ, מדיניות וגיאוגרפיה, פוגעים באפקטיביות הקומוני־קטיבית שלכם בהיותכם כה רחו־קים מן הוועידות הבינלאומיות אשר נושאיהם מטרידים אותכם מבוקר עד ערב. אתם, שבעיות הפנים כה רחוקות ממכם, מדוע לא תעבירו משכנכם לארה"ב, איטליה, צרפת, או אולי לשוויי־צריה הנחשבת לנייטרלית.

ראש־הממשלה הנכבדת, הרו־אה עצמה כנציגת מדינה „סוצ־יאליסטית" ואף נסעה לוועידה של כאלה, תמנע עצמה מדיסוננס קוגנטיבי באם תעתיק את מו־שבה לשוודיה, גרמניה, אוסטריה או אולי בריה"מ.

מדוע לך, גולדה, להתייסר ב־מדינה בה הפיננסייר איזמרגד הקפיטליסט הוא הכל יכול ! טוב עשית לעצמך לו נסעת לחממה טובה יותר. וכיאה לכל מנהיג המכבד את עצמו, הייתי מציע לך לצרף עימך פמליה מכובדת כמו כל נציגי מיפלגתך.

ומחשש לשיעמום ולהיעדר פול־מוס, הייתי מציע לך לצרף אופו־זיציונרים כאלה הרואים עצמם בתכלת לבן, אך לו ניתנו להם האמצעים היו עושים הכל ל־שחור.

הצעת ייעול נוספת היא לש־לוח את הפיננסייר איזמרגד לגייס כספים ממשקיעי־חוץ לצורך בניית המישכן באחד מבירות העולם.

משה, בת־ים

קורא יקר,

קצרניות הכנסת הפסיקו השבוע להנציח את שמו של שבועון זה בפרוטוקולים של דיוני הכנסת. העולם הזה, כך אנו מקווים, ודאי עוד יוסיף להעסיק את הכנסת, להסעיר אותה ולעמוד על סדר יומה. אבל הפיקדון שהפקיד שבועון זה בכנסת, בהעניקו את שמו לאחת מסיעות הבית, חזר אלינו השבוע, כשסיעת העולם־הזה — כוח־חדש בכנסת המירה את שמה למרי — מחנה רדיקאלי ישראלי (ראה קריאות ביניים, עמודים 31—30).

למען הדיוק יש לציין כי תנועת העולם־הזה — כוח־חדש לא חדלה להתקיים. היא תהיה המרכיב העיקרי במרי. אבל שם העולם הזה לא יהיה עוד שמה של סיעה, לא בכנסת ולא בהסתדרות.

כדאי להיזכר כיצד אירע ששמו של שבועון — שהפך במרוצת השנים למושג שלא היה בינו לבין משמעות המילים שהיוו את השם כל קשר — הוענק לתנועה שהפכה לסיעה. היה זה באוגוס 1965, ימים מעטים אחרי שהכנסת אישרה את חוק־לשון־הרע, שנועד להשתיק שבועון זה. הסערה הציבורית שהתחוללה סביב המזימה ליכדה אנשים,

ועידת היסוד של „רשימת העולם הזה — כוח חדש" — 1965

הפיקדון הוחזר

שקיומו של העולם הזה היה איכפת להם, והם שהקימו רשימה לבחירות לכנסת השישית שנועדה להכניס את עורכי העולם הזה לכנסת ולהעניק להם חסינות מפני החוק הדרקוני.

ההתעוררות הציבורית הרחבה הולידה תנועה פוליטית שהיתה מעבר לאקט מחאה חד־פעמי. הסתבר שהחריש העמוק של העולם הזה במשך שנים רבות, נשא פרי, ורעיונות העולם הזה ליכדו אנשים מזרמים שונים.

כאשר נולדה התנועה על רקע חוק־לשון־הרע היתה זו יוזמת התנועה לשאול את שם העולם הזה. באותם ימים זה נראה טבעי ומובן כיוון שהמטרה הראשונית של יוזמי התנועה היתה להכניס את עורכי השבועון לכנסת, וכיוון שהעולם הזה היה כבר מושג מקובל וידוע, בעוד ששם חדש לתנועה חדשה היה מצריך אמצעים מרובים ותקופה ארוכה כדי להפיצו ולהחדירו לתודעת ההמונים.

✶ לא ביטאון מפלגתי

מלכתחילה היה ברור ששם העולם הזה כשמה של התנועה הוא שם זמני בלבד. זהות השמות בין העתון לבין התנועה לא היתה טובה לא לתנועה ולא לעתון. זוהי תופעה חריגה ומיוחדת במינה שתנועה פוליטית תיקרא על שם עתון.

מה עוד שהעולם הזה, גם אחרי הקמת התנועה שנשאה את שמו לא היה אף פעם עתון מיפלגתי ולתנועה לא היתה השפעה על העתון או על כתביו. מובן שהיתה זהות מעצם העובדה שהעורך הראשי של העתון היא גם יושב־ראש התנועה, או מכך שהרעיונות למענם נלחם העתון הם גם רעיונות התנועה. היה שיתוף פעולה הדוק בין שני הגופים. אך השבועון לא הפך לבטאון מיפלגתי צר במובן המקובל. הכותבים בו לא היו עסקנים מיפלגתיים ועובדי העתון לא נשאלו מעולם על השתייכותם הפוליטית.

במרוצת השנים, כאשר השתכחו הנסיבות שגרמו להענקת שם השבועון לתנועה, נגרם לא מעט נזק לתדמיתו של העתון כעתון בלתי תלוי ובלתי מפלגתי, בשל הזהות בשמות. אבל זה היה מחיר בלתי נמנע.

השינוי שבוצע השבוע אינו משנה, כמובן, את רעיונות התנועה — כשם שלא ישתנו עקרונות השבועון.

העולם הזה, השבועון, יכול רק לאחל למרי ששמה הפוך למושג שאינו זקוק להסברים והבהרות, לסמל של מאבק לחרות, לשוויון ולצדק, כפי שהיה, וממשיך להיות, שם העולם הזה.

צעירה וצעיר

עיסקו בעבודה נעימה וקבועה כל ימות השנה.

לרום אילת, מלון הקייט המפואר על חוף ים סוף הראשון בחמשת מלונות לרום מציע לך מישרות בענפים הבאים:

- ✶ טבחים
- ✶ מלצרים
- ✶ חדרניות
- ✶ עובדי אחזקה
- ✶ מדיחי כלים
- ✶ שוערים

משכורת טובה

תנאי עבודה נעימים

אפשרויות קידום טובות

מגורים נאים

לראיון אישי פנה למשרד לרום, רח' הירקון 126 תל־אביב בימים 18, 17, 16, 15 ביולי בין השעות 16.00—08.00

לקבלת פרטים נוספים נא להתקשר עם מנהלת כח אדם טל. 03-222158

מרכז עדשות מגע

גרוזובסקי - אישון - לנס

ר. אבן - שושן, מנהל

רח' שניאור 7, ת"א

טל: 58046־50220

שעות הקבלה: 17־9

נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • „הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן־אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

יש לך הרגשה בטוחה יותר, נכון?

כזאת תהיה גם הרגשתך אם תחסכי באחת מתוכניות החסכון "יתרון" של בנק דיסקונט ובנק ברקליס דיסקונט.
כדאי לך לדעת: כל סכום כסף שאת מפקידה באחת מתוכניות "יתרון" שומר על כח הקניה שלו הודות להצמדה למדד יוקר המחיה. כל מה שתוכלי לקנות בלירה שלך היום תוכלי, איפוא, לקנות בה גם מחר.
אך גם זה עדיין לא הכל. את מקבלת בנוסף לכך הכנסה גבוהה פטורה ממס הכנסה, ביטוח חיים ללא כל תשלום נוסף ואפשרות לקבלת הלוואה. תוכלי להוציא כספים מחשבונך בכל עת תוך מתן הודעה מוקדמת של 30 יום בלבד.
הקשת הרחבה של תוכניות "יתרון" בתשלומים חודשיים או-חד פעמיים נועדה גם לך.
הכנסי לאחד הסניפים הקרובים, בקשי פרטים על "יתרון" שלך ופתחי חשבון. תרגישי הרבה יותר בטוחה לאחר מכן.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ **בנק ברקליס דיסקונט בע"מ**

תמרורים

מצפים לתינוק • מרים ו־**דני לוי,** שנישאו לפני כחצי שנה במיבצע־בזק סודי של הרב הראשי שלמה גורן.

דני ומרים לוי
תווית של ממזרה

אחרי שנות יסורים בהן לא איפשרה הרבנות למרים ולאחיה, חנוך לנגר, ילדיה של חווה לנגר, להינשא והדביקה להם תווית של ממזרים.

נולד • לאיש מספר שניים במערכת הספורט של הטלוויזיה, **אלכס גלעדי,** ולאשתו **חווה,** שהיא אלמנת סגן מפקד צוללת דקר, בת: **גליה.** לחווה יש בן נוסף מנישואיה הקודמים: גיא בן התשע שהוא שחקן מצטיין בפינג־פונג.

גלעדי

מונה • לתפקיד נספח־צה״ל בבריטניה ובסקנדינביה, במקומו של אלוף שמואל אייל המסיים את תפקידו בצה״ל, תת־אלוף **הדר קמחי,** שכיהן בתפקידי־פיקוד בכירים בחיל־הים. היה בין השאר מפקד שייטת צוללות ושייטת ספינות־הטילים. שימש בתפקידו האחרון כראש מחלקת־ים בחיל־הים.

נבהר • לתפקיד מנכ״ל המועצה לשיווק פרי־הדר, **יוסף טוליפמן** (47), שנולד בירושלים, בוגר הטכניון בחיפה ובית־הספר הגבוה למינהל עסקים שליד אוניברסיטת הרוורד, בעל פרדסים, מכהן מ־1965 כמנכ״ל הקרייה למחקר גרעיני בנגב.

נהוג • במסיבה שנערכה בלונדון, בהשתתפות שרי־החוץ של ארצות־הברית, מערב־גרמניה, צרפת, איטליה וקנדה, יום־הולדתו ה־70 של שר־החוץ הבריטי סר **אלק דאגלס־יום,** שנולד כרוזן ה־14 במישפחת אצילים סקוטית, מונה לראשונה לתפקיד שר־החוץ ב־1957, ויתר על תוארו כדי שיוכל להיות חבר בבית־הניבחרים, מונה ב־1963 לראש ממשלת בריטניה — תפקיד אותו מילא שנה והצי, משמש מ־1970 כשר־החוץ.

עומדים להתגרש • אחרי ארבע חודשי נישואים, השחקנית־זמרת הכושית **דיאהאן קארול,** גיבורת סידרת הטלוויזיה ג׳וליה, ו**פרדי גלוזמאן** שהוא בעל בית־מיסחר לדברי הלבשה בלאס וגאס, בגלל „חילוקי דיעות שלא ניתן לגשר עליהם ומריבות רבות.” לפני נישואיה ניהלה קארול במשך שמונה שנים רומן עם מנחה הטלוויזיה הבריטי דייוויד פרוסט.

נפטרה • בסנטה־מוניקה, מסרטן הריאות, בגיל 56, שחקנית הקולנוע **בטי גרייבל** שהשתתפה ב־42 סרטים, נכללה במשך 12 שנים ברשימת עשרת הכוכבים בעלי ההכנסה הגבוהה ביותר בהוליבוד וסווגה על־ידי מס־ההכנסה האמריקאי כאשה בעלת ההכנסה הגבוהה ביותר בארצות־הברית בשנים 1946—1947.

עונת הייחום

ישנן **עונות** בחייה של חתולה, שבהן היא משתנה לפתע כליל.

חתולה שקטה ונחמדה, המכבדה את חייה בשלווה בספיגת ליטופים וברדיפה אחרי ג'וקים, הופכת לפתע חיה טורפת בג'ונגל.

קולות מוזרים בוקעים מגרונה. היא מתגלגלת על גבה, מנופפת באוויר בארבע רגליה. היא צורחת יומם ולילה. היא נדחקת לפינות הרהיטים ומשפשפת בהן את צווארה.

זוהי עונת הייחום.

אחרי כמה ימים, אם הטבע השיג את שלו (וגם אם לא), חוזרת החתולה להת־נהגותה הרגילה. היא שוב שקטה, נורמלית.

תופעה זו קיימת אצל חיות רבות. בני־אדם משוחררים ממנה. אבל יש אצלם תקופה הדומה לה מכמה בחינות.

אני מתכוון לעונת הבחירות אצל סוג מסויים של חיות אנושיות — הפוליטיקאים בכוח ובפועל.

■ ■ ■

אצל **הפוליטיקאים** מן המניין, הת־קפת המחלה מתונה, כימעט שיגרתית.

הפוליטיקאי פשוט מרים את הקול. הוא משמיץ לפתע אנשים, שעימם שתה תה במשך ארבע שנים במיזנון הכנסת, בידידות הכי גדולה. הוא מגלה שידידו מאתמול וממחר הוא פושע, בוגד, אידיאוט, נבל, נוכל, לא־יוצלח, רמאי, צבוע וגנב.

זה לא מקלקל את הידידות. להיפך.

כאשר שני פוליטיקאים נפגשים למחרת יום־הבחירות, אחרי שהשמיצו זה את זה בשצף־קצף, הם קורצים עין זה לזה, מתחבקים כתמול־שילשום, ומשווים את התוצאות, תוך בוז משותף לאזרחים הטיפ־שים שנפלו בפח.

בקיצור, אצלם זהו חלק מן המישחק.

לא כן אצל הלא־פוליטיקאים — החובבים שנדבקו בקדחת.

■ ■ ■

פלוני **הוא** אדם רגיל, נחמד, שלוו. לא יעלה על דעתו להרים את קולו, לדפוק בשולחן, לשפוך את דם רעהו.

עד שבאה עונת הבחירות.

לפתע הופך פלוני לחיה טורפת בג'ונגל. גבו מזדקף. שערותיו סומרות. הדם רועם בעורקיו כמו מפל הניאגארה. מגרונו בוקע קול פראי, הנשמע כמו אני־אני־אני.

האיש מתחיל להתנהג בצורה בלתי־רציונלית. הוא שוכח את כל הכללים שלמד בבית אמא, בגן ובבית־הספר. הוא נוטש את כל דפוסי ההגיון המקובל. יש לו רצח בעיניים ורצח בלב.

כשנכנס בו דיבוק זה, אין מה לעשות. אין טעם להתווכח עימו. אין טעם לקרוא לרב או לפסיכיא־טר. צריכים פשוט לחכות.

יום אחרי הבחירות נעלם הדיבוק כלא־היה. פלוני חוזר להתנהגותו הרגילה, והנהו שוב אדם רגיל, נחמד, שלוו.

הוא קצת תשוש, כמו אחרי מחלה קשה או ליל־בלהות. אבל חוץ מזה אין להכיר בו שהיה ב־משך כמה חודשים, אחוז טירוף.

■ ■ ■

איך זה מתרחש? מהם הסימפטומים הראשונים?

חיים קוסטפולסקי, מזכיר אגודת הרוכ־לים המדופלמים, מתעורר בוקר אחד, נוטל לידיו את דבר. מבטו נתקל בידיעה קטנה, המספרת שבבחירות לכנסת השמי־נית יגיע אחוז־החסימה ל־16.000 בערך.

לפתע מכה בו מחשבה, כמו ברק. כמה רוכלים מדופלמים יש במדינה? 2326. לכל אחד מהם יש אשה, אבא, אמא, סבא, סבתא, ושני ילדים מעל לגיל 18. בסך הכל: 18.608. מנדאט בטוח.

הוא קופץ ממיטתו כנשוך נחש, והקריאה הנ"ל ממלאה את החדר. אני־אני־אני־אני.

אותה שעה מכין משה חבקוק את נאומו לכנס עולי בוכארה הדרומית. לפתע הוא קופץ, כאילו נעקץ על־ידי דבורה. אירגון עולי בוכארה הדרומית אינו מיוצג! ה־מיפלגה העמידה בפעם שעברה מועמד מבוכארה הצפונית, שכימעט נכנס לכנסת. רק ארבעה מועמדים קודמים היו צריכים למות — מיספר אפסי, בהתחשב בגיל הממוצע של מועמדי המיפלגה.

הגיע תור בני בוכארה הדרו־מית! עד מתי עוד יהיו למירמס?

כמה זמן עוד יתייחסו אליהם במיפלגה כאל שואבי עצים וחוטפי מים — או להיפך?

משה חבקוק קורע את טיוטת נאומו, נוטל דף נייר לבן, ומתחיל לכתוב. הם ישמעו ממנו, המנוולים בוועדת־המינויים!

וכך, ברחבי הארץ, מכיש הנחש ועוקצת הדבורה. מנהיג תנועת הזאבים הכחולים בשדרות („דפוק את הדופקים!"), מייסד הליגה העולמית של המהפכנים הטהורים („מהפכני כל העולם — התאחדו! אין לכם מה להפסיד מלבד הכסאות בקפה טעמון!"), סגן־אלוף שהשתחרר זה עתה מצה"ל אחרי 23 שנים בשירות ביטחון־המדינה כקצין־שק"ם ראשי — כולם נאחזים בקדחת.

להקים רשימה חדשה! להשיג מקום ריאלי ברשימה קיימת! להיות חבר־כנסת!

■ ■ ■

אחד **הסימפטומים** המוזרים של מחלה זו הוא שאדם, שפעל כל חייו למען אידיאל מסויים, מוכן ברגע כזה לתקוע סכין בגבו ללא היסוס.

ניקח, למשל, את הדוגמה המא־לפת של הרב מאיר כהנא.

מאיר כהנא רץ לבחירות. מה זאת אומרת, רץ? דוהר!

כהנא כבר נחל בארץ כישלון חרוץ. חודשי פעולתו הרועשת הוכיחו בעליל שהשיטות אשר העלוהו לגדולה באמריקה אינן יעילות בארץ.

אין פירוש הדבר שאין בארצנו הקטנטונת פאשיסטים למכביר. יש, ברוך השם. אבל הזן המקומי של הפאשיסט המצוי מעדיף פא־שיזם מתוחכם, אלגנטי, ליברלי, פאשיזם־עם־עניבה, על פני הפא־שיזם הוולגארי הפורח בשולי ה־חברה האמריקאית.

בבחירות האחרונות צברה רשימת „כך" של הד"ר ישראל אלדד־שייב 7591 קולות. זה לא הספיק למנדאט, אבל זה הספיק כדי להוריד מנדאט אחד או שניים מרשימות אחרות של הימין הקיצוני.

הפעם יצבור הרב כהנא כמה אלפי קולות. אין לו שחר של סיכוי לעבור את אחוז־החסימה. אבל יש לו כל הסיכוי להוריד לפחות מנדאט אחד מהמרכז ה־חופשי, ואולי עוד מנדאט מגח"ל (אולי זה יהיה עונש־אלוהים לגח"ל, על השתת־פותה בקנוניית עופר—באדר, שתנחיל לגח"ל, מנדאט אחד פחות.)

התוצאה היחידה של פעולת הרב כהנא תהיה, בלי ספק, החל־שת המחנה הלאומני הסיפוחיסטי, שכהנא עצמו נושא את דגלו.

בקצה השני של הבמה יש כמה קבוצות של מצפן, המתפלגות כמו אמיבות. הן

החליטו השבוע להקים ביחד רשימה ל־כנסת, שמועמדה הראשון יהיה רמי ליבנה, אשר נדון לתקופת־מאסר ארוכה בעוון פגישה עם סוכן זר.

עד כה, הצביעו אנשי מצפן עבור רק"ח. רשימתם העצמאית יכולה לצבור כמה מאות קולות. זה לא יהיה הרבה. אבל בעולם של חוק באדר—עופר, הפסד של כמה מאות קולות יעלה לרק"ח באובדן מנדאט. אולי מנדאט של ח"כ אברהם לבנבראון שהוא, במיקרה, אביו של רמי.

מטורף? בוודאי, אבל זהו הטי־רוף הנורמלי של עונת־הייחום.

עשרות קבוצות קיקיוניות יושבות ומטכ־סות ברגע זה עצה איך להקים רשימות לכנסת. צעירים משוחררים, וזקנים פנסיו־נרים. עולים מברית־המועצות בעלי מיס־פרים לבנים, וציונים־סוציאליסטים בעלי דגלים אדומים. חילוניים ודתיים קיצוניים. ספרדים מיקצועיים ונשים מיקצועיות.

אף רשימה אחת מכל אלה לא תעבור את אחוז־החסימה. אבל כל אחת מהן תפגע בכוח הפוליטי הקרוב ביותר להשקפתה.

■ ■ ■

לפעמים **נדמה** כאילו יש שיטה ב־שיגעון הזה. כלומר, שהתנהגותם הבלתי־נורמלית של מייוחמי־הבחירות מנו־צלת בדם קר על־ידי אנשים שהם דווקא נורמליים מאוד.

כמה מן הגילויים המרתקים ביותר של פרשת ווטרגייט האמ־ריקאית שופכים אור על שיטה זו.

השבוע הודה ג'ון האג, מי שהיה יו"ר „מיפלגת השלום והחופש" בקליפורניה, שהוא קיבל כספים מיריביו, כדי להשתתף בבחירות. „מיפלגת השלום והחופש" היא גוף קיקיוני של השמאל הקיצוני. מנהיגי האגף הימני־הקיצוני של המיפלגה הרפוב־ליקאית סיפקו לגוף זה מכוניות, כסף ואביזרים אחרים, כדי שיציג מועמדים באותם איזורי־בחירה שבהם היו סיכויים שווים לרפובליקאים ולדמוקרטים.

התיקווה היתה שמועמדי ה־שמאל יגזלו קולות מן הדמוקרטים, ובכך יעזרו לבחירת אנשי הימין.

לפני כן נתגלה כי צוות חשאי בבית הלבן פעל באופן שיטתי נגד מועמדים דמוקרטיים בעלי־סיכויים — יוברט האמ־פרי, אדמונד מאסקי, הנרי ג'קסון ואחרים — כדי שג'ורג' מק־גאברן יזכה במועמדות הדמוקרטית לנשיאות. ניכסון היה בטוח שאת מק־גאברן הכושל ינצח ביתר קלות.

האם מופעלות שיטות כאלה גם בארץ? האם פועלים אצלנו צוו־תות־חשאיים, כדי להחליש את יריבי מיפלגת־השילטון, להקים רשימות קיקיוניות לשם החלשתם, לשבור אישים בלתי־רצויים ולהד־ליף אותם באפסים?

חשדות כאלה עלו בארץ לא פעם. אבל פעולות כאלה — באמריקה ובמקומות אחרים — לא היו אפשריות, לולא קדחת־הייחום, המביאה אנשים טובים וחיוביים לכך שהם מעמידים עצמם ברצון (ובלא־יודעין) לרשות תימרונים ציניים כאלה.

■ ■ ■

החתולה **שלקתה** בשיגעון־האהבה אינה חושבת על גורל גוריה, שייוולדו בעיקבות פגישתה עם בן־זוג בעונה זו. קריאתה הפראית — מיאו־מיאו־מיאו־מאיוווו — היא אינסטינקטיבית.

האיש הלוקה בקדחת־בחירות אינו חושב על תוצאת מאמציו. גם הקריאה הפראית שלו — אני־אני־אני־אנייייי — אינה מבטאת את ראיית־הנולד.

פה ושם נתקף בקדחת איש טוב, שיכול היה למלא תפקיד חיובי בכנסת הבאה. חבל שבגלל קדחת־הבחירות הוא מתנהג בצורה כה בלתי־רציונלית, עד שהוא עצמו הורס כל סיכוי לבחירתו.

אבל רוב הקודחים בקדחת זו מהווים קולקציה מוזרה. אילו נב־חרו לכנסת, מה היו עושים בה? מה היו אומרים? אילו כישורים יש להם למלא בה תפקיד כלשהו?

אם ייבחר חיים קוסטפולסקי, נציג ה־רוכלים המדופלמים, הוא יוכל לתרום תרומה חשובה בדיון על בעיות הרוכלות, העלולות לצוץ פעם אחת בכנסת השמינית. בשאר 479 ישיבות המליאה של הכנסת הבאה ישתוק, ייעדר או ידבר שטויות.

משה חבקוק הצליח לארגן את עולי בוכארה הדרומית, אך מעולם לא גילה שום כישרון אחר. אילו היה נבחר לכנסת, היה מסתובב בה כאחד הצללים התוהים והתועים, המסתובבים במסדרונות של כל כנסת.

אילו רצו אנשים טובים אלה לפעול למען אידיאל פוליטי, ולהקים כוח פוליטי לשם הגשמתו, הם היו עושים זאת בכל ימות השנה, כפי שעשו כל האנשים, בארץ ובעולם, שהקימו כוחות חדשים והצליחו לחדור לזירה הפוליטית.

הם לא היו נעקצים על־ידי הייתוש דווקא ערב־הבחירות. הכל תלוי בטיב העיתוי.

אבל זוהי, כאמור, תופעה טבעית. היא אחד הסימפטומים המשעשעים של המישטר הדמוקרטי. יש להתייחס אל חולי־הקדחת בבדיחות־דעת טובת־לב, וברחמנות.

אחרי הכל, זה יעבור. יום אחרי גמר העונה, יהיו כל האנשים האלה שוב אזרחים נורמליים ל־גמרי.

מאת אורי אבנרי

מרי - המחנה הרדיקלי הישראלי

פגישות חברים ואוהדים לקראת הבחירות בהסתדרות

בנושאים:

— מצע מרי להסתדרות

— רשימת המועמדים לוועידה ולמועצות הפועלים

ישתתף:

אלכס מסיס

חבר הוועד־הפועל של ההסתדרות

יום א׳, 15.7.73, בשעה 20.00, במלון „ארבע העונות", נתניה.

יום ד׳, 18.7.73, בשעה 20.30, בבית משפחת אורן, איכילוב A, פתח־תקווה.

יום ה׳, 19.7.73, בשעה 20.30, בקפה „כסית", באר־שבע.

יום ו׳, 20.7.73 בשעה 21.00, בבית משפחת גלעדי, 354/5, אילת.

לקביעת פגישות נוספות, חוגי־בית ופגישות מקומיות, להגשת רשימות למועצות הפועלים — התקשרו למטה־הבחירות של מרי, טלפון 230856, תל־אביב, ת.ד. 136.

למערכת „העולם הזה"

דרוש צלם עיתונות

מועמדים אחרי שירות צבאי, בעלי ציוד מתאים, מתבקשים לפנות לת.ד. 136, עבור „צלם", בצירוף תולדות חיים, ויוזמנו לראיון אישי.

שומר מזויין מאחורי הקהל בטכס פתיחת המכביה התשיעית
ביטחון כענף ספורטאי

במדינה

העם

צילה של מינכן

מדליית הזהב הראשונה במכביה — מגיעה לסידורי האבטחה הנרחבים

אחת העשרה האבוקות שהודלקו באיצ־טדיון רמת־גן וטכס היזכור שמילותיו נכתבו בידי הרב הראשי שלמה גורן, הזכירו בטכס הפתיחה של המכביה התשי־עית את אחד־עשר הספורטאים הישרא־ליים שנרצחו לפני עשרה חודשים בידי אנשי ספטמבר השחור באולימפיאדת מינכן.

אולם גם ללא סמלים חיצוניים אלה ריחף צילה של מינכן על הגדולה ב־אולימפיאדות היהודיות שנפתחה השבוע. למרות מיצעד המישלחות המרנין והסס־גוני, למרות ההתעמלות ההמונית והחזיון האור־קולי המלהיב, על אף הרעננות שבמיפגן זה של הנעורים היהודיים, שררה מועקה בלב אלה שחזו בטכס והשתתפו בו. אפילו היונים הצחורות שהופרחו לחלל האיצטדיון לא הצליחו להסיר משם את צילה הכבד של טרגדיית מינכן.

ייתכן שבמידה לא מועטה גרמה לכך העובדה שגם האולימפיאדה היהודית, המשמשת אחת לארבע שנים נקודת משיכה לתיירות יהודית מכל רחבי העולם, היתה זקוקה לאבטחה כבדה ביותר. העובדה שהיא נערכת בישראל ולא על אדמה זרה, לא מנעה ממארגני המכביה וזרועות הבי־טחון לארגן את אחד ממבצעי האבטחה הגדולים והמסובכים ביותר שנערכו אי־פעם בארץ. אילו היו מעניקים תוארי הצטיינות ספורטאיים גם בתחום זה, היתה ישראל זוכה ללא עירעור במדליית זהב.

זריקת שרירים. איש אינו מעלה בדעתו כי מה שאירע לפני עשרה חודשים במינכן יכול להתרחש גם בישראל. למרות זאת נלקחה אפשרות כזאת בחשבון. כל זרועות הביטחון של ישראל גוייסו כדי לאבטח את משלחות הספורטאים, את מגוריהם ואת אתרי התחרויות. בעת טכס הפתיחה הוצבו סביב איצטדיון רמת־גן מאות שוטרים חמושים של משמר־הגבול, שעצם נוכחותם הטביעה את חותמה על אווירת האירוע. אך אם ירדה ההתעניינות במכביה אחרי טכס הפתיחה לא היה האשם בכך.

ישראל אינה מדינה בעלת תודעה ספור־טאית. אזרחיה, המתלהבים מכדורגל ומ־כדורסל, רחוקים בעצמם מפעילות ספור־טאית של ממש, כי הספורט אינו חלק מסיגנון החיים הישראלי. משום כך יכולים רבבות ומאות אלפים להתלהב מטכס שהוא בעל צביון לאומי, המבליט את אחדותו של העם היהודי ואת חיוניותו של הנוער היהודי, אולם הקהל הנוהר לטכסים כמעט ואינו בא לתחרויות הספורטאיות עצמן.

במפת אירועי הספורט הבינלאומיים ה־נערכים בעולם, מדורגת המכביה כאירוע השני בחשיבותו ובהיקפו מיד אחרי ה־משחקים האולימפיים. מבחינת ההישגים הספורטאים והשיאים אין אמנם, יבול ה־מכביות עשיר כל כך בדרך כלל. גם התהודה הבינלאומית לאירועי המכביה אינה מקיפה ביותר. אולם חשיבותה ל־מדינה אינה מוטלת בספק. זוהי זריקת העידוד של יהדות השרירים העולמית ל־מדינה. למדינה שמרבית בחירי ספורטאיה הם עולים מבחוץ, היא מהווה תרומה שאין לה תחליף.

מנגנון

עבודה זרה

מישרד העבודה מנהל תעמולה למען המדינה!

באופן רשמי טרם החלה תעמולת המיפל־גות לקראת הבחירות הקרבות ובאות. אבל במקומות רבים בארץ כבר ניתן לראות פלקטים וסיסמאות שונות, שאם כי אינם קוראים להצביע בעד מיפלגה מסויימת, הם מלאים שבח והלל למיפעלי והישגי ה־ממשלה. המו"ל הדינאמי של תעמולת בחי־רות מוסווית זו אינו אלא מישרד העבודה, בראשותו של השר יוסף אלמוגי.

אחרי מישרד התיקשורת של שמעון פרס, ניצב מישרד העבודה ברשימת ה־מישרדים העוסקים בפירסומת עצמית. זהו המישרד היחיד בו עובדים 16 דוברים ושרכש 25 דקות שידור יומיות בגל־הקל של שידורי ישראל, כדי להלל ולשבח את פעולות המישרד ושרו. העובדה ש־25 דקות אלה משודרות בשעות לפני הצהריים, כשהפועלים עסוקים בעבודתם ואינם יכו־לים להאזין למישדר המיועד כביכול להם, אינה מפריעה לאיש.

אשרי המאמין. בין שאר מיבצעי הפירסומת של מישרד העבודה ישנו גם מיבצע של הפצת פלקטים במקומות ה־עבודה. בדרך כלל עוסקות מודעות צבעו־ניות אלה בנושאים כמו זכויות העובדים, מניעת תאונות, יחסי עבודה, הגיינה ועוד. אבל לפני ימים מיספר הופצה על־ידי מישרד העבודה שכל קשר בינה לבין הנושאים בהם עוסק מישרד העבודה הוא מקרי בהחלט. המודעה הכחולה, בה נראית בחורה חיננית המחזיקה בלב אדום, נקראת „אני והמדינה". דמויות שונות מספרות שם את שבחי הממשלה בנוסח „נרשמתי לשיכון המיועד לזוגות צעירים. עדיין לא קיבלתי דירה, אולם אני מאמין שאקבל."

„מישרד העבודה מוציא כל חודש סידרה של ארבע מודעות כאלה," מסביר הדובר הראשי של המישרד, זלמן חן. אבל כאשר נשאל זלמן חן מה הקשר בין מישרד העבודה למודעה הנראית כמודעת בחירות גלויה שכולה תהילה ושבח לשילטון הקיים, הסביר: „את זה הוצאנו לרגל 25 שנות המדינה."

„מי החליט על הוצאת מודעה כזו?"

זלמן חן: „מישרד העבודה."

"אבל היא נראית כמו מודעת בחירות פשוטה..."

זלמן חן: „כל אחד זכאי לראות אותה כפי שהוא רוצה."

החשבון למשלם המיסים, עבור התענוג: שלושת אלפים לירות ישראליות.

חיפה

למי, למי יש יותר כבוד?

כתובות על מצבות ראשי העיר לשעבר מעוררות שערורייה

זו מול זו, משני עברי השביל בבית־העלמין בחיפה, ניצבות שתי מצבות. מעל מצבת שיש שחורה, רחבה ומרשימה מכריזות אותיות כסף, כי מתחת מונחות עצמותיו של אבא חושי, ראש העיר. ממול, מעל מצבת שיש לבנה וקטנה יותר, מספרות אותיות זהב קטנות כי שם נקבר משה פלימן ראש העיריה.

משה פלימן, יורשו של חושי, נפטר ב־חודש מאי השנה. היתה זו העיריה שערכה את קבורתו, הקימה לו גם את המצבה. כמו לאבא חושי, שנפטר לפני ארבע שנים, כך גם לפלימן, הוקמו מצבות זו־גיות, כדי שבבוא היום ניתן יהיה לקבור לידם גם את רעיותיהם. אולם כאשר עלו בני מישפחתו של פלימן ביום השלושים על קברו, הם הופתעו לראות, כי בעוד שלאבא חושי העניקה עיריית חיפה את התואר „ראש העיר" הרי לפלימן ניתן מה שנראה להם כתואר פחות כבוד „ראש העיריה." לכמה מבני המישפחה נראה

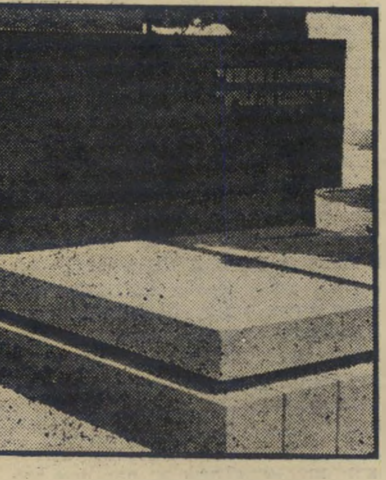

מצבתו של אבא חושי
„ראשי עיריות יש הרבה —

היה שההבדל הנוסח על המצבות אינו מקרי, נובע מרצונם של אנשי אבא חושי בעיריה להמעיט מערכו של פלימן, גם אחרי מותו.

„בגידה איומה!" „מי החליט מה ייכתב על מצבתו של פלימן?" נשאל מזכיר עיריית חיפה, משה רופא, על־ידי כתב העולם הזה. „כל מה שנכתב על המצבה," השיב רופא, „הנו רצונה של המישפחה." על השאלה אם היתה זו ה־מישפחה שדרשה כי על המצבה ייכתב ראש־העיריה, השיב רופא בהן מוחלט ופסקני.

ריפוי בעיסוק

כדי ליצור לעצמו תדמית של אדם בריא וספורטאי, מרבה יגאל אלון בשנים האחרונות להצטלם בפוזות של פעילות ספורטאית, כשהוא מתעמל על חוף הים, או מתרגל עמידה על ראשו.

דו"ח מיוחד

על מצב בריאותו של

סגן ראש הממשלה יגאל אלון

איפול סביב הלב

זה שבועיים שוכב סגן ראש־הממשלה ושר־החינוך והתרבות יגאל אלון בחדר ממוזג אויר בביתן 23 בבית־החולים תל־השומר. ביתן זה אינו אלא היחידה הקרדיולוגית של מכון הלב, על שם הוכאוזר, אחד המכונים המשוכללים ביותר לטיפול במחלות־לב. אלון מרותק למיטתו, כשאינפוזיות מחוברות לגופו, ורופא נמצא תמיד במעקב מתמיד אחרי מכשיר האלקטרוקרדיוגרם הטלוויזיוני, המציג בפניו את מצב פעילותו של ליבו של סגן ראש־הממשלה. איש ביטחון מיוחד הניצב בכניסה לביתן מונע מאורחים בלתי רצויים להגיע עד לחדרו של אלון. רופאיו מרשים לבקרו רק בשעות מסויימות. „הוא זקוק למנוחה," הם אומרים.

כאשר מגיע אדם למצב כזה, ברור שהוא אינו עושה זאת להנאתו, לשם חופשת הבראה. אילו היה מצב ליבו של יגאל אלון תקין, ספק אם היה מאושפז במקום בו הוא מאושפז ומקבל את הטיפול לו הוא זוכה עתה — טיפול שרק אנשים אחרי התקפות־לב קשות מקבלים אותו.

למרות זאת נעשה במשך שבועיים ניסיון רצוף להוליך שולל את הציבור, וליצור את הרושם כאילו כלום לא קרה, וכאילו מצב בריאותו של יגאל אלון הוא יותר ממצוין, ורק דאגה מופרזת של הרופאים הרגשניים היא המאלצת אותו להישאר בבית־החולים. הודעות רשמיות של דוברי הממשלה ודוברי בית־החולים תל־השומר, ניסו להציג את סיבת אישפוזו של אלון כ„כאב פתאומי באזור בית־החזה" או „פעולה בלתי סדירה חולפת של שריר הלב." היו אפילו שניסו בהתחלה ליצור את הרושם שמדובר בסך הכל בהרעלת קיבה. כל זה בא לחפות על עובדה פשוטה אחת: יגאל אלון אושפז משום שהוא סבל מהתקף-לב.

ולא היה זה התקף־לב בודד. תוך שבועיים פקד התקף הלב את אלון פעמיים. שעה שכבר היה מאושפז בבית־החולים הוא נתקף במה שנקרא „התקף־לב תוך התקף־לב", וכתוצאה מכך נאלץ להאריך את שהותו בבית־החולים מעבר ל„ימים הספורים" אותם הבטיחו הרופאים לציבור.

במדינת ישראל, שמנהיגיה התברכו בזיקנה מופלגת, נחשבת הודאה במחלה או בבריאות לקויה, כאות־קלון למנהיגים. משום כך — ואולי גם משום שהם רוצים שתדמיתם בעיני הציבור תהיה כבני־אלים שאין הזמן פוגע בהם — הופכת תמיד מחלתו של מנהיג למיבצע של איפול ומיסתורין. כך היה עם לוי אשכול ערב פטירתו, כך קורה עם מחלותיה של גולדה, וכך מנסים להסתיר מעיני הציבור מה בעצם קורה ליגאל אלון.

לגבי אלון אין זו הפעם הראשונה בה נערך מיבצע ההסוואה. את התקף־הלב הראשון שלו, קיבל אלון זמן קצר אחרי שנקרא לשוב מלימודיו באוקספורד כדי להתמנות כשר־העבודה. היה זה בשלהי 1961, אז הצליחו להסתיר זאת. אבל שמונה שנים אחר־כך כשהחל אלון לסבול מתוצאותיו של אותו התקף, עוררו נסיונות הטישטוש גלים של שמועות.

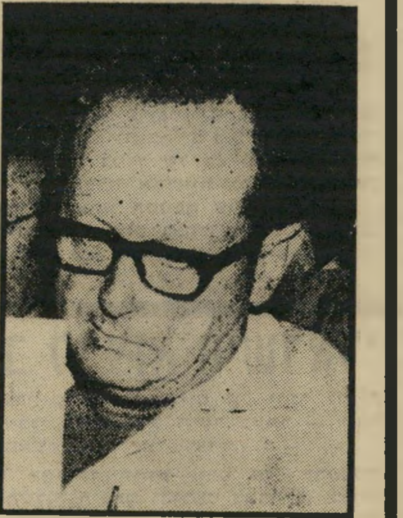

ההתקף הראשון

פקד את יגאל אלון עוד לפני 11 שנה לערך. כתוצאה ממנו החל לסבול בשרירי פניו, עד שב־1969 נאלץ לקבל טיפול רפואי שגרם לעיוות זמני של שרירי פניו.

בעקבות ההתקף הראשון החל אלון לסבול באחת מעיניו, גילה סימני התעייפות שרק מקורביו הבחינו בהם, נאלץ כתוצאה מכך להרכיב משקפיים כהים. המיחושים בפניו הלכו והתגברו עד שבשנת 1969 יעצו לו רופאיו לקבל טיפול נגד המיחושים והתיקים בשרירי פניו. טיפול זה היה כרוך במתן זריקות בפנים, דבר שגרם לעיוות זמני של שרירי הפנים.

אלון החל לקבל את הטיפול ללא כל הודעה לציבור. כך אירע, שנאלץ להסתגר בביתו, נעדר מכמה מופעים פומביים שעמד להופיע בהם. כאשר יצא לבסוף מביתו כדי להשתתף בוועידת מפלגת העבודה, היו פניו מעוותים בצורה מזעזעת. מיד נפוצו שמועות כי אלון לקה בשיתוק. כל המאמצים להכחיש את השמועות לא הועילו.

במרוצת השנים המשיך אלון לקבל טיפול, גם בחו"ל בשרירי פניו. לפני כשבועיים לקה בהתקף בשריר הלב. כשהובא לבית־החולים כשהוא סובל מכאבים ברום הבטן, מתחת לסרעפת, סברו רופאיו שזה התקף קל ביותר, שלא פגע בשריר. אילו היה הנחתם זו מתאמתת לא היו מופיעים שינויים בא.ק.ג. של אלון במשך עשרת הימים הבאים ואז ניתן היה לשחררו מבית־החולים. אלא שהבדיקות הצביעו על פעילות בלתי סדירה של הלב, דבר שחייב השגחה רפואית מתמדת.

מכון הלב

בבית־החולים תל־השומר, שם מאושפז עתה סגן ראש־הממשלה ונמצא תחת פיקוח קפדני של רופאי הלב של המכון. מצבו אינו חמור, אולם ניסיונות הטישטוש מולידים שוב שמועות שווא שונות.

התקפת־לב שניה בגיל 55, אינה ענין פשוט. אין ספק כי רופאיו של אלון יפקדו עליו להקטין את מתח פעילותו, להסתפק בשלוש־ארבע שעות עבודה ביום. לגבי מנהיג פוליטי זוהי פרשת דרכים העלולה לסכן את הקאריירה הציבורית שלו. אולם נסיונות חיפוי וטישטוש אינם יכולים לבוא במקום תרופה.

כשם שאלון רוצה ודאי שהרופאים יאמרו לו את האמת על מצבו, כך זכאי ורשאי גם הציבור לדעת מה מצב בריאותו של מי שרואה את עצמו עדיין מועמד להיות ראש־ממשלת ישראל בבוא היום.

כשהיא עדיין המומה מכאב ושרויה ביגון על מות בעלה, סרבה רבקה פלימן, אלמנתו של ראש־העיריה המנוח להאמין למשמע אוזניה: „איך זה ייתכן שהם יגידו כך? הלוא זאת בגידה איומה ונוראה." אחר־כך הסבירה האלמנה בעיניים דומעות: „אף אחד מבני מישפחתנו לא התערב בבניית המצבה ובטכס הקבורה. העירייה עשתה הכל."

ועדת הנצחה של עיריית חיפה, שהחליטה להעניק לפלימן את התואר ראש העיריה על מצבתו, נהגה כיאות. בסופו של דבר לא קיים תואר כמו „ראש העיר," אלא קיימת מישרה של ראש־העיריה. אבל אם העניקו לחושי תואר לפנים משורת הדין, מדוע שלא ינהגו כך גם לגבי פלימן?

באופן רשמי השיב ראש־העיר החדש, ירוחם צייזל, כי אם המישפחה תיפנה בענין, ייתכן וישנו את הכתוב על המצבה. באופן בלתי רשמי העיר אחד מנאמניו של אבא חושי: „ראשי עיריה יהיו עוד הרבה. אבל ראש עיר לחיפה היה רק אחד — אבא חושי."

מול מצבתו של משה פלימן — ראש יש רק אחד!"

דיעות

מיורם לאייבי - עבור!

„היזהר מחיבוקי־המוות של ידידיך," שידר הסופר יורם קניוק אל אייבי נתן

מול חוף אשדוד שטה אוניית־השלום של אייבי נתן ומשדרת לחוף. אך גם מהחוף משדרים אליה — לא מעל גלי־האתר:

הסופר יורם קניוק שידר אליה השבוע שדר ארוך שפורסם בדבר השבוע: „...אתה, אייבי יקירי — בסכנה."

קניוק התייחס במכתב לאייבי נתן לגל־האהדה העצום לאייבי השוטף את ישראל, לערבי האמנים והמכירות הפומביות, המוקדשות לספינתו, המאמרים בעיתונות ועליה־לרגל אל הספינה המשדרת: „...אם לא אמרו לך, אז כדאי שתדע שלפני כמה שבועות כתבתי מאמר, בו אמרתי שאולי אתה משיח," שידר קניוק. „אפילו הציעו לי לקרוא קטעים ממנו בערב־האמנים למען איבי נתן.

אני רוצה להסביר לך מדוע אני חושב שלא כדאי לקרוא את המאמר הזה בהיכל־התרבות: מפני שאולי אתה לא משיח. כמעט הצלחת להיות — אבל נכנעת..."

מחברם של הספרים חימו, מלך ירושלים ואדם בן־כלב, המתפרנס, ככל סופר חשוב בישראל, ממלאכות אחרות, ככותב מאמרים ומרצה בקיבוצים — התבטא בבהירות רבה: „חזרת לקליפורניה, אייבי... אולי מפני שלא יכולת שלא לחזור. זה נורא נחמד להיות שוב התמוד. המותק של המימסד, ושל הבלתי־מימסדים גם יחד."

ס.או.ס. קריאת הס.או.ס. של יורם קניוק לא הותירה מקום לאי־הבנות: „תוך שבועיים הפכה אונית־השלום שלך למה שפעם היתה קליפורניה. סטייקים גרועים ואווירה נחמדה ובלתי־אמצעית טובה, ומה שהחברה קוראים ,בבלת'."

על מיבצעי התרמה למען אייבי כותב קניוק: „...נראה לי מוגזם ומופרך לקבל כסף מכל אלה שמחבקים אותך מפני שאתה נחמד ונועז — ולמחרת הולכים להשיב

(המשך בעמוד 16)

הקרב בו הוכרע המליארדר שטרן

קרב־האיתנים, שהתנהל בשבוע שעבר בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בפני ה־שופט המחוזי שלמה לובנברג, נסב על 1000 דונם אדמת־בנייה בצפת. לקראת סיום הקרב, התמוטטו רוב המשתתפים; ולבסוף נשארו במירוץ המיליארדר ויליאם שטרן, בעליו של פאן־לון, ועורך־הדין אב־רהם שרים, שייצג משקיע איראני אל־מוני מהאמבורג.

המירוץ הסתיים, כאשר הגיע המחיר ל־1.38 מיליון דולר — במזומן. שטרן הג־דול הרים ידיו, ושרים זכה בקרקע, ב־מחיר 1.4 מיליון דולר.

קרקע־המאבק היתה שייכת בזמנו לבנק פויכטונגר, שפשט את הרגל. לפני שבוע פנו כונסי־הנכסים לביהמ״ש, ביקשו למכור את הנכס במכירה פומבית.

לישיבה הראשונה בבית־המשפט הופיעו כמה קבוצות: הקבלן אליהו סגל, בעל

מיליונר שטרן
מיהו האיראני האלמוני

מפעל לבתים טרומיים ביבנה, שהציע מיל־יון ורבע דולר — בתשלומים. עורך־דין פרבר, שייצג את האדמו״ר מויז׳ניץ שרצה להקים קרייה דתית. הופיע איש־העסקים הישראלי גדי ברנר, והופיע שרים.

שרים סיפר לשופט כי ערב המכירה איימו עליו בטלפון כי אם לא ישלם 2% קומיסיון למתחרים מסויימים — הם יתחרו בו בבית־המשפט, כדי להכריחו להעלות את המחיר.

כאשר ביקש השופט משרים לגלות מי ה־מאיימים, סירב לענות. תבע הכרעה מיידית.

ביום החמישי שעבר הופיעו בבית־המשפט, מכל המתחרים המקוריים, סגל ושרים. לפתע הגיע גם שטרן, בחברת שמואל (סמק) ינאי, לשעבר מנכ״ל חברת הירקון הממשלתית, וכיום קבלן פרטי.

כאשר נשאל שרים כיצד הצליח לגבור על בעל־הון נודע כשטרן, השיב כי בעיני לקוחו, עיסקת אלף הדונם היא פעוטה: לדבריו, קנה לקוחו שטח של 400 אלף דו־נם ליד טהרן, עומד לבנות עיר שלמה.

הקבלן של בנק־לאומי

הקבלן הצעיר נחום קלקא נתפרסם כבר בין הקבלנים בשם „הקבלן של בל״ל". הסיבה: בכל בית שהוא בונה — פותח בל״ל סניף.

קלקא בונה עתה בניין ברחוב יצחק־שדה פינת רחוב המסגר בתל־אביב — ויש בו סניף של בל״ל. קלקא בונה ברחוב מונטיפיורי — ויהיה שם סניף של בל״ל. קלקא בונה ברחוב מרמורק — וגם שם ייפתח סניף של בל״ל. בכיכר־המדינה חיים סניף של בל״ל — קלקא בנה כמובן.

מרד נגד ספיר

הסיפור שהביא איתו שר־האוצר פנחס ספיר מביקורו בארצות־הברית נשמע סביר למדי — לפחות באוזני חדיוטות: מחירי מיצרכי־המזון בארצות־הברית זינקו אל־על, דיווח ספיר לממשלה ולעם, ומשום כך תיאלץ ממשלת־ישראל לשלם חשנה תוספת של רבע מיליארד דולר על קניות המזון שלה שם — בנוסף לתוספות ששילמה כבר על ההתייקרויות עד חיום.

ספיר חש עצמו בטוח למדי כאשר הצהיר דברים אלה. פרשניו בעיתונים דאגו לתרגם את דבריו בצורה כזו, שממנה השתמע כי ההתייקרויות בארצות־הברית הן שגרמו לעליית מדד־המחירים בישראל. כשהמסקנה המתבקשת היא כמובן, שממ־שלת־ישראל איננה אשמה בהתייקרויות, המרוששות כל שכיר וטוב.

ספיר לא יכול היה כמובן לצפות, שיחטוף בקפייר מתוך ביתו שלו, ושאנשיו שלו יכחישו את דבריו.

ראשון המורדים היה מנכ״ל מישרד המסחר והתעשייה גדעון להב, שהגיב על דברי ספיר באומרו, כי הדברים לא מדוייקים — שכן ישראל כבר קנתה מראש, לפני ההתייקרויות, את המוצרים שהיא זקוקה להם.

מכאן, לדבריו, שהנתון של 250 מיליון דולר מצוץ מן האצבע.

החרה החזיק אחריו מומחה־הקניות של מישרד המסחר והתעשייה, בנימין לימור, שדיווח לעיתונות, כי עוד בספטמבר 1972 קנה בארה״ב מלאי מספיק לשנה שלמה. ישראל שילמה 32 מיליון דולר יותר מאשר בשנה הקודמת, הסביר לימור — אולם לא 250 מיליון דולר.

דוברים אלה גם הדגישו כי היוזמה לקניות הללו, באה מצד מישרד הביטחון ומשה דיין, שדאגו להבטיח מלאי־חירום למדינה — וכי דווקא האוצר היה רדום לנושא.

את המסמר האחרון בארון־המתים תקעו מיספר פרופסורים לכלכלה, שהצ־ביעו על העובדה כי גם אם לוקחים בחשבון את ההתייקרות בחו״ל כגורם מלאי לחת־ייקרות בארץ — הרי שהיא יכולה להסביר עלייה במדד של 6% בלבד — בעוד שהמדד עלה השנה, עד כה, בכ־12%. מכאן שהממשלה אחראית לפחות למחצית ההתייקרות בגלל הוצאותיה המופרזות ותקציב־הביטחון המנופח שלה.

בהתחשב בעובדה שתגובות אלה הושמעו בימים בהם מנהל נגיד בנק־ישראל, משה זנבר ג׳יהאד נגד ספיר — קשה שלא לראות בהן סימנים של מרד מאורגן־נגד ספיר — או לפחות נהירה עממית של תומכיו למחנהו של דיין.

משבר הדולאר - טוב לייצוא הישראלי

בניגוד לדעה הרווחת, הנהנית העיק־רית ממשבר הדולר היא דווקא ארה״ב. זו גם הסיבה לתגובתה השאננה, נוכח הידרדרות הדולר לעומת מטבעות אחרים.

בעשור האחרון סבלה ארה״ב משער דולר גבוה מדי ביחס למטבעות כמו היין היפאני או המארק הגרמני. הדבר גרם לייקור הייצוא האמריקאי החליש את כושר־התחרות של ארה״ב בעולם.

בכיוון ההפוך, איפשר הדבר למדינות זרות לייצא לארה״ב, ולהתחרות בתו־צרת האמריקאית בתוך ארה״ב. כך, למשל, הצליחו היפאנים והגרמנים לכ־בוש למעלה מעשרה אחוזים משוק ה־מכוניות האמריקאי, וכן נתח רציני מ־שוק הטקסטיל ומוצרי־החשמל שם.

התוצאה: לפני שנה, עוד איימה אר־צות־הברית בצעדים אדמיניסטרטיביים, כמו איסור מוחלט של יבוא או הטלת מכסים גבוהים עליו. איומים אלו אף גרמו לסיכסוך בין ארה״ב לגרמניה ויפאן.

עתה, נעשו צעדים אלו מיותרים: ב־מחצית השנה האחרונה נפל הדולר ב־יחס למארק והייאן — וממשיך ליפול.

ההפרש במחירי המטבעות מאפשר עתה לייצרנים האמריקנים למכור את תוצרתם בקלות רבה, להתחרות ביצרנים יפאנים וגרמנים. לשם השוואה: פעם נחשבה מכונית אמריקאית בישראל למו־צר יקר ביותר, היום זול יותר לקנות שברולט מהמודל היקר ביותר — יותר מאשר ב.מ.ו. או מרצדס.

התהליך החדש גורם גם להפסקת הייבוא היפאני והגרמני לארה״ב. ובכיוון ההפוך, מזנקים האמריקאים לכיבוש עבודות בחו״ל.

כיוון שהלירה הישראלית צמודה לדו־לר, עובר עליה תהליך דומה. התוצאה: מצבה של ישראל ביחס ליבוא או יצוא מארה״ב נשאר ללא שינוי — אולם לגבי יתר חלקי העולם הוזל היצוא ה־ישראלי בצורה ניכרת, ולעומתו התייקר הייבוא לישראל.

ארה״ב תיבנה צינור־נפט מצרי

קבוצה אמריקאית המורכבת מפירסט נשיונל סיטי בנק, קונצרן ביצ׳טאל וחברת קידאר־פיבודי הודיעה כי תיבנה את צי־נור הנפט המצרי לאורך תעלת סואץ, ב־השקעה של 400 מיליון דולר.

אורך הצינור, שיתחרה בצינור היש־ראלי, יהיה כ־400 קילומטר, והוא יוכל להעביר 80 מיליון טון נפט לשנה. מחיר ההובלה בו יהיה כשני דולר הטון.

אורכו של הצינור הישראלי הוא כ־300 קילומטר, ומחיר ההובלה בו כדולר לטון.

הקבוצה האמריקאית נכנסה לתמונה לאחר כישלון תוכניתה של קבוצה צר־פתית־איטלקית לבנות את הצינור. הקבו־צה האירופית תיכננה לעשות זאת ב־1971, בהשקעה של 280 מיליון דולר. אולם תוכניותיה סוכלו על־ידי ההפגזות הישראליות, שמנעו את עריכת הסקרים הדרושים להנחת הצינור. הקבוצה האמ־ריקאית אינה חוששת מהפרעה דומה.

אחת הסיבות לכניסת האמריקאים ל־מיבצע היא היתרון היחסי של ארה״ב בגלל פיחות הדולר.

התעשיינים קוצפים על המנכ״ל שלהם

תעשיינים רבים קוצפים בימים אלה על מנכ״ל התאחדותם, פלגי תמיר, בגלל ה־ראיון שנתן לעיתון הארץ.

הראיון הציג את המנכ״ל ככוח העתיד של ההתאחדות, נטף שבחים עצמיים. או־

מזכ״ל תמיר
יריבות שלא היתה

לם בעיקר רגזו התעשיינים על שהכתבה תיארה יריבות דמיונית בין נשיא ההתאח־דות, מרק מושביץ, לסגנו, אברהם (בומה) שביט. לפי מה שהצטייר בראיון, הפך פלגי תמיר ללשון־המאזניים בין היריבים.

במדינה

(המשך מעמוד 15)

למכורה את ארם־נהריים כדי להביא ל־גבול ישראל את מקום הולדתו של אבי האומה אברם ובנו ונכדיו ונשותיהם. אתה נכנס למישחק המסוכן. המישחק של ה־חיבוק הישראלי. אילו הייתי ערבי, אייבי. הייתי חדל להאמין לך... ברגע שהפכת להיות סניף של דיזנגוף, הערבים לא יקחו אותך ברצינות. הם לא טיפשים כמו שחוש־בים אצלנו אנשים המתרגמים יכולת צב־אית לחוכמה."

שלום לא־פופולארי. גם על הישר־אלים יש לקניוק מה לומר: „הוואסלים הישראלים, רוב המי ומי, אינם אוהבים את השלום שאתה מדבר עליו. הם אוה־בים שלום מופשט, אותו שלום שמדברים עליו בכנסת, בעיתונות, בממשלה. שלום חביב כזה, שאין צורך לשלם בשבילו.

„...ואני חשבתי שאתה מר־נפש, ושאתה חושב ששלום זה דבר שניקנה ביסורים של פרידה, של קח־ותן ושל הבנה ויחס־אנושי אל הזולת. כלומר, שלום לא־פופולארי, שבשבילו צריך לעמול קשה.

„שלום כזה לא־אהוד, ומזהים אותו עם תבוסתנות בשני הצדדים."

משיך קניוק בגילוי־לב נדיר: „...כל אלה שצועקים נגד המימסד ולוחמים בו, מחובקים אלה עם אלה. כולם מחבקים

סופר קניוק
סניף של דיזנגוף

אותך, אייבי, חיבוק־מוות... כשראש־הממשלה רצתה שעניין בירעם ואיקרית יירד מן הכותרות, היא חיבקה 21 סופרים (ואני ביניהם, לצערי) וכך חוסל מאבק הסופרים על איקרית ובירעם. עכשיו מחבקים אותך.

„לוחמים אמיתיים, אייבי, הם אלה ה־הולכים לבד. לא ההולכים בתלם. העומדים בודדים, ואומרים בחירוק שיניים דברים בלתי־נעימים."

יצרים אפלים. בסופו של השדר ב־כיוון ההפוך, מייעץ הסופר לאייבי כיצד לערוך מיסדר־זיהוי כדי לגלות מי הם ה־ידידים, ומי האויבים של השלום ה־אמיתי:

„המי־ומי נהנים להיות מסודר עם הכל. הם רוצים את הפירמידות, כי אלא עמלו כל־כך בנייתן לפני הרבה זמן. הם רוצים לצחוק למימסד — ולעבוד למענו בעת־ובעונה אחת.

„היום אלה הרוצים להיות נחמדים אליך, ובו בזמן גם אל היצרים האפלים של השוביניזם הגואה — נאחזים בך כבחבל־הצלה. הנה מה יפינו! אנחנו בעד דיין ואייבי. בעד בגין ואייבי. בעד המשך המצב עד אין־קץ — ובעד אייבי.

„איך זה הולך ביחד? זה לא הולך!"

מסכם יורם קניוק: „אתה חייב לעמוד עם שוופס וקוקה קולה, בלי ערבי־אמנים ובלי הילולי־תרבות. ואם אתה זקוק להם, שאל כל אחד מהמשתתפים והתורמים בעד מה הוא יצביע בבחירות הבאות, ומה הוא באמת חושב."

לפני שישה חודשים נהרג מנהיג מרד הבדואים ברפיח בנסיבות מסתוריות - ואז נפתח מסע הפחדה ואיומים לסילוק הבדואים

כמינהגו מדי יום, יצא השייך סאלם חסן דואוד אבו־טהוילה, מנהיגם של 2000 בני שבט טהוילה, בדרכו לרפיח. כשהוא נוהג במכונית הפז'ו שלו. הוא חלף בדרכו על פני מחסום צה"ל בצומת אבשלום * נופף בידו לשומרים, והמשיך בנסיעתו.

השייך לא עצר ליד המחסום. הוא נהג לעבור ליד מחסום זה עשרות פעמים בשבוע, והיה מוכר היטב לכל אנשי צה"ל במקום.

היתה זו הפעם האחרונה ששייך סאלם נראה חי. למחרת, ב־1 לינואר 1973, הוזעקו בני־משפחתו למישרדי המימשל הצבאי ברפיח. כדי לקבל את גופתו המתה.

השייך נקבר בבית־הקברות המרכזי של איזור פיתחת רפיח, בשייך זוויד. כאן, בין אלפי קברים, בצל עצים עתיקים בני מאות שנים, התכנסו אלפי בני השבטים באיזור. הנשים יללו ושרטו את פניהן, הגברים דממו.

שבועה על הגופה

ממזרח, על גבעה רמה צפונית לבית־הקברות, התנשא מושב דיקלה של תנועת בית"ר, שעלה על אדמות הבדווים. וכאשר כיסה העפר את גופתו של השייך, נשבעו הגברים, על גופתו המתה, כי לא ייכנעו: 200 שנה הם יושבים על אדמתם —

מוות בצהרי יום

ראש המשפחה החדש, בן־אחיו של השייך, רכן אל הגופה, ראה כי היא מכוסה בדם ונקובת־כדורים. אחד הכדורים חדר דרך צווארו של השייך.

והם לא יוותרו עליה עתה, גם אם יירו חיילי המימשל במילם. כפי שהתבטא אחד הזקנים.

בעומדם מסביב לקבר השייך לא היה לזקני השבטים ספק כי מותו של השייך נועד להטיל מורא בליבם, לאלצם לוותר על אדמותיהם.

על נסיבות המוות קיימות שתי גירסאות.

החצי־רישמית, זו של המימשל הצבאי באיזור, טוענת כי השייך חלף, כמינהגו מימים, במחסום בצומת אבשלום, נופף לשלום — והמשיך הלאה, סמוך ובטוח כי הזקיפים הכירו אותו.

אולם איתרע המקרה, ואותו בוקר התחלפה יחידת צה"ל ששמרה על המחסום. החיילים החדשים לא הכירו את השייך. הם ראו מכונית בעלת מיספר מקומי נוסעת במהירות, ולא עוצרת. אחד מהם נטל מיקלע, ירה שלושה כדורים — שהרגו את השייך בשבתו מאחורי ההגה של המכונית הנוסעת.

החקירה העלתה כי החייל שירה, נהג בהתאם להוראות, המחייבות לפתוח באש על מכונית שאינה עוצרת במחסום כדי להזדהות.

שאלות מיסתוריות

לבני משפחת השייך גירסה שונה לחלוטין. לטענתם, נורתה המכונית כלל לא ליד המחסום — אלא בכביש הפתוח, סמוך לכניסה לרפיח. וכיוון שאין שם כל מחסום — לא היתה לשייך כל סיבה לעצור, טוענת המשפחה.

טענה נוספת: עד היום, לא קיבלו כל הסבר על המוות, או דו"ח פתולוגי של הרופאים.

עובדה נוספת, החשודה בעיניהם: המכונית בה נהג השייך נלקחה על־ידי המימשל הצבאי — ולא הוחזרה מאז.

אם השייך נורה תוך נסיעה, טוענים הקרובים — קרוב לוודאי כי המכונית התהפכה, או לפחות נפגעה בכדורים, וניתן לראות מהיכן נורו הכדורים — מאחורי המכונית או מלפניה.

קושיות נוספות, שמעלים הקרובים האבלים אודות גירסת המימשל כי השייך נורה בטעות:

המיקרה אירע לאור היום. בכבישי הפיתחה נוסעים גם כלי־רכב של יהודים ממושבי שדות או דיקלה. כלי־רכב אלה מזוהים על־ידי מספרי־רישוי זהים לאלה של מכוניות ערביות. מכונית של מושב שדות נושאת מיספר־זיהוי הדומה בדיוק לזה של מכונית מאל־עריש. מהמחסום, אי־אפשר לדעת אם המכונית החולפת במהירות בכביש שייכת למתנחלים החדשים — או לבדווים. מסקנת הקרובים: בלתי־סביר להניח כי חיילי המחסום יפתחו באש על מכונית, כאשר ייתכן שנוסעיה הם יהודים תושבי האיזור.

שינוי דרמטי

השאלות המטרידות שהעלו זיקני הבדווים בפיתחת־רפיח, בעיקבות מותו של שייך אבו־טהוילה — והתשובות החד־משמעיות שהם עצמם השיבו, לשאלות אלה — נגרמו על־ידי ההתפתחויות החמורות שאירעו באיזור בעיקבות מותו של השייך.

שייך סאלם דואוד אבו־טהוילה היה אחד המנהיגים הבדווים באיזור שבלטו בהתנגדותם לנסיונות המימשל לסלק את הבדווים מעל אדמותיהם. כאחד הלוחמים המרכזיים בנישול, ברור לבדווים שפעילותו היתה לצנינים בעיני המימשל — כשם שמותו הסיר מכשלה רצינית. (המשך בעמוד 18)

ביום הועתק המחסום לכיוון אל־עריש, ליד הכניסה למושב שדות.

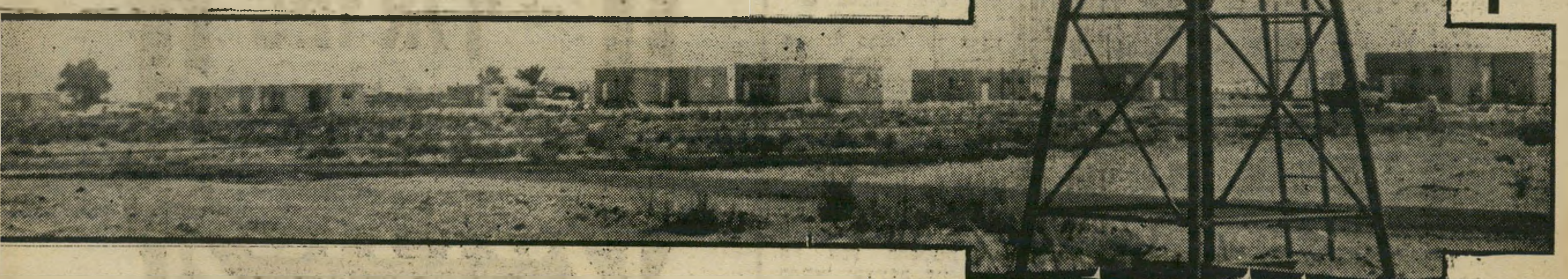

הסיבה
מושב מניין (על־שם עשרת חללי המסוק שהתרסק) שעלה בשבוע שעבר על הקרקע בפיתחה — על אדמות הבדווים הנזרקים משם בהדרגה, תוך הפעלת לחצים ואיומים מצד המימשל. עם מותו המיסתורי של שייך אבו־טהוילה (בתמונה למעלה) שהיה מראשי הלוחמים נגד הנישול, נפתחה מצד המימשל הצבאי הסתערות כללית על הבדווים במטרה לאלצם למכור את אדמותיהם.

מות בצהרי יום

(המשך מעמוד 17)

ואכן: בצפון הרחוק, בתל־אביב הנדו־לה, גרם מותו של השייך לידיעה צנועה ושיגרתית בעיתונים, שמסרה את גירסת המימשל בלבד.

אולם שם, בארץ הקרועה של פיתחת־רפיח, גרם המוות לשינוי דרמטי של הלך־החיים של אלפי תושבי האיזור הבדווים. עם מותו של השייך, פתח המימשל במסע לחצים והפחדות, שנועד להניא את ה־בדווים למכור את אדמותיהם ולהסתלק מ־השטח.

איומים, מעצרים

ונמאות:

● השבוע זימן אליו עופר בן־דויד, מושל רפיח, ארבעה ראשי שבטים, החתימם על יפויי־כוח בלאנקו, בהם הם מס־כימים לקבל תמורת אדמתם כל מחיר ש־הממשלה תציע להם. אחר מסר להם כמה אלפי טפסים בלאנקו דומים, הורה להם להחתים את כל בעלי תעודות הזהות ב־שבטיהם.

כאשר חזרו השייכים לשבטים, נתקלו במרד כללי, נאלצו לחזור לעופר ולהודיע על אי־הצלחתם.

● המורה הוותיק בבית־הספר בשטחים הסגורים נתבקש על־ידי עופר למכור את אדמתו — או שיפוטר ממישרתו. גם לשרת בבית־הספר נאמר דבר דומה.

● בדווי שעבד במודיעין של צה״ל לפני מילחמת ששת הימים, ומחזיק נשק באישור המודיעין הצבאי — זומן למושל ונאמר לו, שאם לא ימכור את אדמתו —

16 היתומים

שייך סהוילה השאיר אחריו 16 יתומים. כנהוג אצל שבטי הבדווים, ידאגו קרובי־משפחתו לילדים. השבוע, נראה היה כאילו מותו של השייך לא השיג את מטרתו, והתנגדות הבדווים לנישולם, הלכה וגברה.

יוגש נגדו מישפט על החזקת נשק ללא רשיון. משסירב, נעצר בתחילת יוני, ללא מישפט. הוא עצור עד היום.

● עודה מוחמד אבו־חילו הוע־סק על־ידי צה״ל בשמירה על גבול הקו־הירוק. הוא נפצע על־ידי מחבלים תוך כדי מילוי תפקידו. למרות זאת, סירבו לתת לו פיצויים. הוא נעצר, ויושב בכלא ללא מישפט, מאז יוני, על סירובו למכור אדמותיו.

● שייך סבאח אל־סלימה התבקש על־ידי עופר לשכנע את בני־שיבטו למכור את אדמותיהם. השייך סירב — והמושל איים בביטול כהונתו כמוכתר.

● בפקודת המושל הותר לבדווים להי־כנס לאזורים בהם הם מעבדים קרקע משמונה בבוקר ועד ארבע אחר־הצהריים בלבד. הגבלה זו פירושה למעשה חיסול השטחים המעובדים, שכן הבדווים חייבים להצטייד כל בוקר ברישיון־כניסה — תה־ליך הנמשך שעה. אחר, חייב הבדווי ללכת כשעה עד שעתיים אל השטח.

● כן נאסרה לחלוטין רעיית עדרים בשטחים הסגורים, ועל העדרים מרחפת כיום סכנת כלייה.

שורת מעשים אלה הביאה לשיאה את מסע ההפקעות והפינוי, שהחל בחשאי ובצינעה עוד לפני ארבע שנים. בתואנה שהשטחים נדרשים לצורכי ביט־חון, סולקו הבדואים מאדמותיהם לעיתים בכוח, נותרו ללא מים ושדות־מירעה. ה־פינוי נעשה באכזריות, כאשר הדחפורים עוקרים מטעים שטופחו באהבה מאות ב־שנים, מפוצצים בורות־מים ובתים, ומש־אירים שטח מגולח למשעי.

בעיקבות מעשי הפינוי האכזריים פנו חברי קיבוצי השומר־הצעיר בסביבה ל־ראשי המדינה. בעיקבות זאת הורה הרמט־כ״ל להקים ועדת־חקירה צבאית, הפסיק את ההרס.

ועדת־החקירה קבעה כי הפינוי אכן נעשה תוך חריגה מסמכות, וללא ידיעת הרמטכ״ל והממשלה. הבדווים פנו לבית־הדין הגבוה לצדק, ביקשוהו שיורה לצה״ל להחזירם לבתיהם.

בתשובה לבג״ץ, הגיש אלוף ישראל טל, בשם צה״ל, מספר תצהירים. השופטים האזינו לדברי שני הצדדים, קבעו כי ה־פינוי היה חוקי, והיתה לו הצדקה מבחינה ביטחונית.

מיום שהבג״ץ נידחה, גבר הלחץ על הבדווים למכור אדמתם: תוכניות ההת־יישבות היהודית באיזור הן סוד גלוי. בחולות שליד רפיח, בתחום השטח הסגור, מתוכננת העיר ימית. כן מתוכננים 12 ישובים חקלאיים נוספים, כולל מרכז־נופש באזור החוף של שייך זווי והרובה.

קושיות מטרידות

בעקבות דחיית הבג״ץ, החלו משפ־טנים שבדקו אותו מעלים מספר קו־שיות מטרידות:

● כיצד זה קבע בג״ץ כי לא היתה בפינוי כל חריגה מסמכות — כאשר ועדת־החקירה הצבאית קבעה כי אכן היתה חריגה כזו, ואף נזפה בקצינים בכירים?

● מדוע קיבל בג״ץ את טענת האלוף טל כי הפינוי היה מנימוקי ביטחון — בעוד ששר־הביטחון השיב לשאילתא ב־כנסת: לא הייתי אומר שפעולת הביטחון שנעשתה בפיתחת רפיח — הגידור — היתה חיונית מטעמי ביטחון.

● כיצד מתיישבת קביעת בג״ץ עם אמנת ז׳נבה, לגביה טען האלוף טל כי יש לה תוקף לגבי מקרה זה? אמנה זו קובעת (חלק שלישי, סימן ג׳ סעיף 42) כי „רשאית המעצמה הכובשת לקבל על עצמה את פינויו השלם או החלקי של אזור מסויים, אם ביטחון האוכלוסיה או שיקולי הכרח צבאיים ידרשו זאת. האנשים שפונו כך יוחזרו לבתיהם מיד בתום פעולות־האיבה באותו שטח.״

אלא שכל הקושיות הללו לא עזרו לבד־ווים. בימים אלה, שוקלים אלפי הבדווים המיואשים הגירה למצריים ובקשת עזרה מגורמים בינלאומיים.

ביאושם הם אף הציעו לשר־הביטחון למכור לממשלה את האדמות הנחוצות ל־התיישבות היהודית — בתנאי שישאירו בידיהם את שאר השטח. הצעתם נידחתה. הם הציעו למכור את מחצית אדמתם — בתנאי שיתנו להם לעבד את החצי הנותר. גם הצעה זו נדחתה.

כיום, ברור לבדווים שהמימשל הצבאי מעוניין רק בדבר אחד:

סילוקם המוחלט והמלא מהאיזור.

תל־אביבי צעיר
- הצטרף אלינו!

חיים מישגב, משפטן
בן 33, יליד תל־אביב
מועמד להנהלת עירית תל־אביב

חזית צעירים
למען תל - אביב
ת.ד. 34053 ת"א

* מדוע חייבים תושבי תל־אביב לחיות בעיר שיש בה כל המיגרעות של מטרופולין בן 10 מיליון תושבים?
* מדוע בונים את התחנה המרכזית בתל־אביב על חשבון זכויותיהם הרכושיות של דיירי רחוב לויטסקי והסביבה?
* מדוע הקימו בית־נוער מפואר ע"ש שגריר ארצות־הברית בארגנטינה - ועתה נועלים את דלתותיו בפני ילדי כפר־שלם ושכונת - התקווה?
* מדוע מבקשת העיריה להפוך את כיכר המדינה לאזור מיבצרים ומגדלים במקום להשאירה פתוחה לרווחת כל בני העיר?

אנו נאבק נגד תופעות אלה ואחרות
ולמען תל־אביב צעירה ויפה!!

ספורט-טוטו

השבוע
מינימום
כלל
הפרסים
125 אלף ל"י
(כולל העברה)

עשה לך מנהג קבוע-
מלא טוטו כל שבוע!

בעוד מישרד־החוץ ושוכניו ממשיכים להשמיץ את הוועידה, קובע ביטאון פתח:

בולוניה כניעה לציונות!

נראה כאילו החליטו הביטאונים ה־ערביים לשטות באוייבי ועידת־בולוניה בישראל: מישרד־החוץ, מפ״ם, מק״י גולדה מאיר.

כי כל פעם שאחד מאלה מנתח את התגובות הערביות אחרי ה־וועידה — מגיע לארץ קטע חדש מעיתון ערבי, הטורף את קלפיו.

השבוע הגיעו לארץ שני קטעי־עיתונות, שיחייבו את כל אוייבי־בולוניה בישראל לכתוב את מאמריהם מחדש. אחד מהם בא ממצריים, השני מביטאון פלסטיני גולה.

חוסיין פהמי היה אחד האישים ה־בולטים בוועידת בולוניה. פהמי, עו־רך היומון הגדול ביותר במצריים, אל־אחבאר („החדשות"), לא בא כעיתונאי, אלא כחבר רשמי של המישלחת המצ־רית. הוא בלט בייחסו החיובי למישלחת הישראלית, גילה לה ידידות.

לכן נראה זה מוזר כאשר לא הגיע לארץ אף מאמר אחד של אל־אחבאר על הוועידה. הדבר גרם לצהלה בין אוייבי ועידת־בולוניה בישראל.

השבוע נסתבר כי צהלה זו הי־תה מוקדמת. מקורה היה בתקלה טכנית. „אל־אחבאר" עם מאמר פהמי הגיע לארץ באיחור.

חוסיין פהמי לא השתיק את הוועידה. להיפך, שבוע ימים אחרי נעילתה פירסם דו"ח גדול, בליווי ציורים וכותרות בולטות.

יותר מזה, בעוד שראש חמיש־יחת המצרית, חאלד מוחיי־אל־דין, במאמרו הגדול ב„אל־אהראם" („העולם הזה" 1869) רק רמז על השתתפות מישלחת מישראל, מדגיש פהמי בפה מלא את השי־תתפות הישראלים ומשמעותה.

התקפות גולדה

כותב פהמי:

...נכחו בוועידה נציגים מ־33 מדינות ושישה אירגונים בינלאומיים, המשקפים את כל המגמות המדיניות באירופה ובעולם, כשם שנכחו בה נציגים מישראל, בהיותה אחד הצדדים בסיכסוך.

אולם הותנה שהם לא ייצגו את הקו־אליציה הממשלתית השלטת בישראל, ה־נוקטת מדיניות של התפשטות, ושיסכימו לארבעת עקרונות הוועידה.

ייצגו את ישראל ששה צירים ממגמות מדיניות שונות, המסכימים ביניהם על דחיית רעיון ההתפשטות, ההכרה בזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני, יישום החו־לטות עצרת האו״ם ומועצת הביטחון, וחזרת ישראל לגבולות שמלפני יוני 1967.

במישלחת הישראלית השתתפו שני חב־רי־כנסת, עורך־עיתון ומנהיג מפורסם.

פהמי מבליט את דברי־הסיכום של יו״ר הוועדה המדינית בוועידה, כי „כוחות־השלום הישראליים נאבקים באומץ־לב נגד מדיניות ההתפשטות של ממשלת ישראל ומגינים על זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית." הוא מוסיף: „היו שגילו, בהת־פעלות, כי קיימים בישראל כוחות־שלום..."

בגלותו למאות אלפי קוראיו את הידיעה המרעישה שמישלחת רישמית ממצריים ישבה לייד שולחן הוועידה עם מישלחת מישראל, השתדל חוסיין פהמי להבליט את ההתנגדות הקיצונית של ממשלת ישראל לוועידה.

המסקנה המתבקשת לגבי הקו־רא הערבי: אם גולדה מאיר וחב־ריה מתנגדים בחריפות כזאת ל־מישלחת הישראלית ולוועידה עצ־מה, הרי הן צריכות להיות בסדר.

מסביר פהמי:

היה זה אך טבעי שהחוגים הציוניים יגלו התעניינות בהכנות לוועידה, ויינסו לשים מיכשולים בדרכה.

...לפיכך המטירה הגברת מאיר התק־פות על הוועידה ועל נציגי ישראל בה. ביום החמישי שעבר אמרה (הגברת מאיר) שהישראלים שהשתתפו בוועידה, שנערכה לדבריה במיוחד לגינוי ישראל, משתת־פים בכל נסיון להרוס את היישות היש־ראלית. הצהרה זו חושפת ללא ספק את המנטליות הסיפוחיסטית של הגברת מאיר, הרואה בעצם דחיית ההתפשטות את הרס מדינת ישראל.

ביום פתיחת הוועידה השמיעה הגברת מאיר הצהרה, בה תקפה את נציגי ישראל בוועידה, והאשימה אותם בבגידה. גם אחד האירגונים הציוניים באיטליה שיגר מחאה על קיום הוועידה, והעלה את אותן הא־שמות נגד חברי המישלחת הישראלית.

הדוברים הישראליים בוועידה תקפו ב־חריפות הצהרות אלה, ואמרו שהבוגדים הם אלה המבצעים כיבוש, התפשטות ודי־כוי, והמסכנים בכך את שלום ישראל ו־ביטחונה.*

למחרת הוועידה הצהירה גולדה מאיר ש„חלושי רוח בשולי העם" מוכנים לשבת עם „האוייב הרוצה לרצוח אותנו". (העולם הזה 1864).

השבוע הגיב על הוועידה אחד הביט־אונים של אותו אוייב. העיתון של פתח בלונדון, פרי פלסטיין („פלסטין החופ־שית"), הגיב בגליון יולי על ועידת־בולו־ניה — באיחור של חודשיים.

כותרת המאמר הוא כימעט פארודיה על דברי גולדה מאיר:

„ועידת בולוניה מקבלת מדיניות של כניעה לציונות."

תוכן המאמר: חלושי־רוח בשולי המחנה הערבי הסכימו לשבת עם הישראלים הזוממים לרצוח את הפלסטינים.

כותב העיתון:

34 ארצות היו מייוצגות בוועידה, ובכ־לל זה תריסר נציגים ערביים וששה נציגים ישראליים.

תוכנית־המינימום שנתקבלה כבסיס ל־וועידה היתה החלטת מועצת־הביטחון 242. פירוש הדבר שהמשתתפים תמכו בקיום המדינה הציונית בפלסטין, אך ביקשו לג־נות את ההתפשטות משנת 1967.

בעוד שהמישלחת הישראלית לא ייצגה חוגים רשמיים, הרי הביקורת שנמתחה על השתתפותם בעיתוני ישראל מבליטה את הצביעות האמיתית של הממשלה היש־ראלית, כשהיא קוראת לשיחות־שלום עם הערביים.

„פתח" ומישרד־החוץ

ביטאון „פתח" אינו חוסך את שיב־טו גם מן הנציגים הערביים.

הוא מגלה לקוראיו שחאלד מו־חיי־אל־דין, ראש המישלחת המצ־רית, ביטא „רצון כן ועז לסיים את הסיכסוך... הוא קרא לערבים להיות מציאותיים. הוא לא איים אלא פנה להגיון ולשכל הישר... בשיחה פרטית• (עם אמנון קפלי־יוק, שנכח בוועידה כעיתונאי) אמר שהוא וידידיו אינם שוללים את זכותה של ישראל להתקיים."

הביטאון הפלסטיני מציין שמפ״ם קוראת לערבים, שהשתתפו בוועידה, „מחבלים", ומגנה את הישראלים שנפגשו עימם.

הביטאון מעלים לגמרי את ה־עובדה שהוועד־הפועל של אירגון השיחרור הפלסטיני החליט ברוב־דעות להשתתף בוועידה, ושיאסר עראפאת עצמו נתן את בירכתו להשתתפות הפלסטינית בה, בשי־חה עם מישלחת מטעם הוועדה המכינה, שפורסמה ברבים.

השבוע צצה ועידת בולוניה גם ב־הקשר אחר — הפעם בדברי דובר מישרד־החוץ הישראלי.

אותו דובר הכריז, למחרת ה־ועידה, שהיתה זאת ועידה חסרת־תוכן וחסרת־חשיבות, ורמז ש־כדאי להתעלם ממנה. אך נראה שהוא עצמו מתקשה לפעול על־פי עצה זו.

השבוע הסתבכו אבא אבן וגולדה מאיר בהצהרותיהם. אבא אבן השיב בעיתון איטלקי נפוץ להצהרת אל־חביב בורגיבה, טען שישראל מוכנה להיפגש גם עם נצי־גים פלסטיניים. מדברי גולדה מאיר הובן שבאים בחשבון רק פלסטינים המופיעים כ־נציגים של מדינה אחרת. הכוונה, כמובן, לפלסטינים המשרתים את ממשלת ירדן.

הדבר עורר תגובות שליליות ביותר ב־דעת־הקהל האירופית והאמריקאית, ביי־חוד לאור העובדה שהנשיא ניכסון ולי־אוניד ברז'נייב הכירו רשמית בזכויות ה־פלסטינים. לכן מיהר השבוע דובר מיש־רד־החוץ לפרסם „הבהרה", ולאחר מכן „הבהרה לתיקון שכבר נעשה לראיון של שר־החוץ אבא אבן בעיתון איטלקי."

התיקון לתיקון: „מר אבן אמר, כי ישראל מוכנה לדבר עם כל פלסטיני שייפגש עם נציגים יש־ראליים המייצגים את ישראל כ־מדינה ריבונית. מניחים, כי השר אבא אבן התכוון לומר לדבריו, כי ועידת בולוניה אינה יכולה לבוא במקום משא־ומתן עם נציגים יש־ראליים רשמיים."

תיקון־תיקון זה חושף כמה מן האב־סורדים היסודיים של מסע מישרד־החוץ נגד ועידת־בולוניה:

- אם הוועידה אינה חשובה, מדוע חו־זר מישרד־החוץ שוב ושוב להגיב עליה?
- איש לא טען שוועידת־בולוניה היא תחליף למשא־ומתן בין נציגים רשמיים. משתתפי הוועידה ראו בה הכשרת־הקר־קע לקראת האפשרות של מו״מ כזה בעתיד.
- חבר־כנסת אופוזיציוני מישראל מיי־צג את „ישראל כמדינה ריבונית" בדיוק כמו פקיד של מישרד־החוץ. אין הוא מיי־צג את הממשלה ואת מדיניותה — אך מי שנפגש עם חבר בית־הנבחרים הישר־אלי מכיר בכך בקיום הריבוני של המדינה.

על כל פנים, אם פגישה של נציג פלסטיני עם פקיד מישרד־החוץ היא כשרה, קשה להבין מדוע פגי־שה כזאת עם נציג אופוזיציוני יש־ראלי מעידה שהוא „חלוש רוח".

דבר אחד משותף לדובר פתח ולדובר מישרד־החוץ: שניהם מעידים בתגובותיהם ש„הרוח של בולוניה" לא מתה.

היא הפכה עובדה מדינית, שאי־אפשר להתעלם ממנה — סימן־דרך שאין ממנו חזרה.

---

* בוועידה השתתפו כשלושים ערבים, חלקם כנציגי ארצות־ערב, חלקם כנציגים של אירגונים בינלאומיים.

** מוחיי־אל־דין לא אמר זאת רק בשי־חה פרטית, אלא בנאומו בוועידה.

* בין הגנרל המצרי כמאל בהא־אל־דין והמזכיר ההודי של תנועת־השלום העולמית.

עורך פהמי (במרכז) בבולוניה •
„היו שגילו בהתפעלות..."

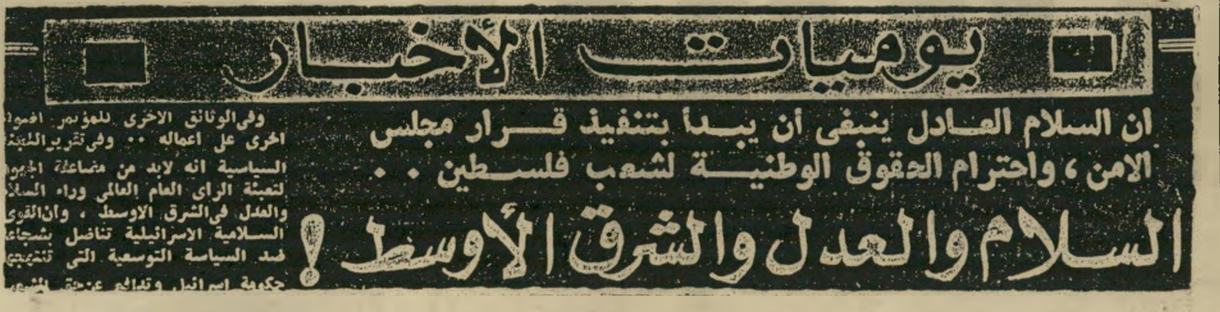

يوميات الأخبار

ان السلام العادل ينبغى أن يبدأ بتنفيذ قرار مجلس الامن ، واحترام الحقوق الوطنية لشعب فلسطين . .

السلام والعدل والشرق الأوسط !

وفى الوثائق الاخرى للمؤتمر
اخرى على اعماله .. وفى تقرير اللجنة
السياسية انه لابد من مضاعفة الجهود
لتعبئة الراى العام العالمي وراء السلام
والعدل فى الشرق الاوسط ، وان القوى
السلامية الاسرائيلية تناضل بشجاعة
ضد السياسة التوسعية التى تنتهجها

כותרת המאמר ב„אל־אחבאר"
„כוחות־השלום הישראליים נאבקים באומץ לב..."

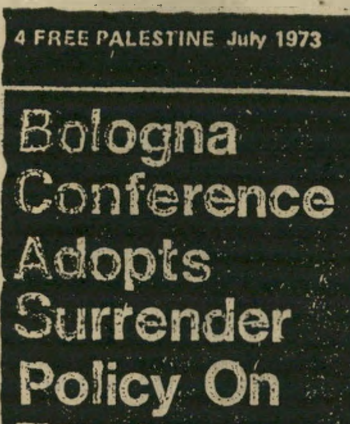

4 FREE PALESTINE July 1973

Bologna Conference Adopts Surrender Policy On Zionism

AN INTERNATIONAL conference on the Middle East held in the

הכותרת ב„פרי פלסטיין"
„המשתתפים תמכו בקיום ישראל..."

בגלל יצאנית חיפאית זו התלקחה

מלחמת סרסורי הזונות

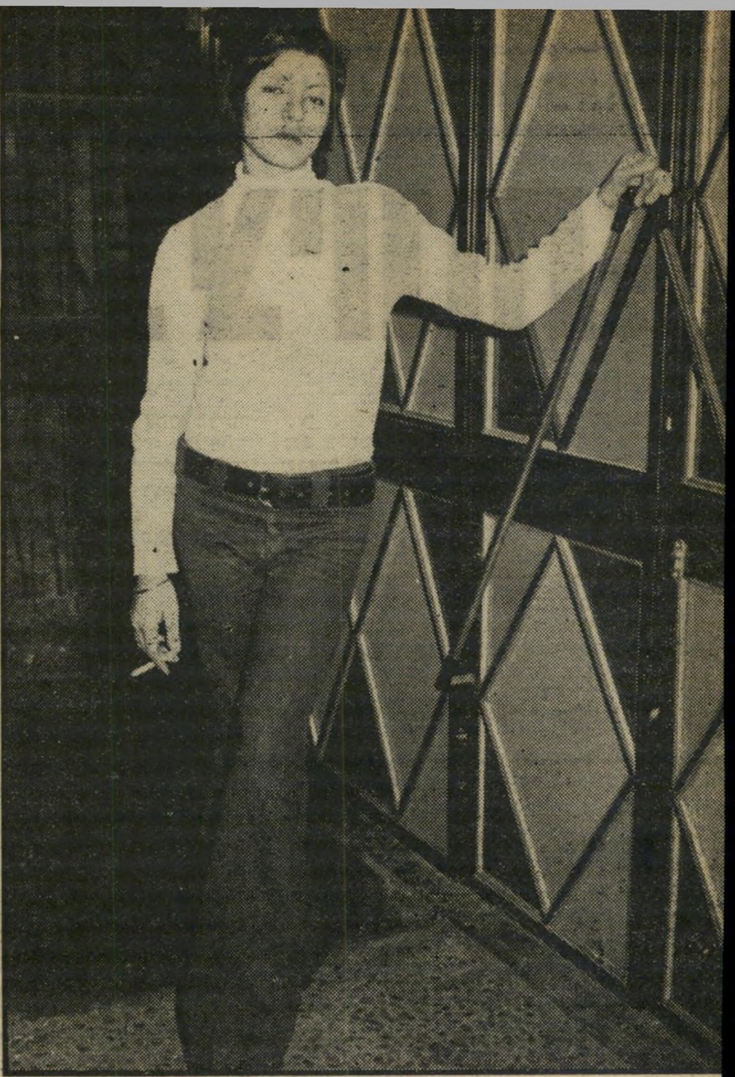

יצאנית אסתר זגורי

שלושה מישפטים שנפתחו השבוע בחיפה, והידיעות שהתפרסמו בעי־תונות, עלולים היו השבוע ליצור את ה־רושם כאילו הפכה היפה לשיקאגו של מדינת־ישראל. פרשיות כמו חטיפה, הת־

הנאשמים שניים מארבעת הנאשמים ברצח חיים איפרגן — אורי מזרחי (מימין) המכחיש כל שייכות לרצח ומשה דנינו, שהודה כי היה נוכח בשעת רצח איפרגן, אך המסרב לספר מי היו הרוצחים. שני־הם ונאשם שלישי, הואשמו על סמך הודאתו של המשתתף ה־4 ברצח שהפך לעד המלך.

נקשות בירויות, רצח, מיסחר בסמים — עמדו במרכזם של שלושת המישפטים. אלא שהיה זה רושם מוטעה. כל שלושת המישפטים עסקו בעצם בענין אחד, וכל המעורבים בהם היו חברי קבוצה אחת.

מה שניסו לתאר כמילחמת כנופיות של

החוקר רב־פקד חנא חדד מ־מישטרת חיפה, מומחה לחקירות מקרי רצח, המשרת במישטרה זה 36 שנים, שפיענח את תעלו־מת רציחתו של חיים איפרגן.

הפשע המאורגן בחיפה, לא היה למעשה אלא סיכסוך בתוך חבורה מצומצמת של רועי־זונות, שעם כל היותו אכזרי וברו־טאלי, הוא נשאר מוגבל בתוך חבורה קטנה אחת. מכאן ועד לניסיון לתאר את חיפה כעיר שהפכה לעיר הפשע של ישראל — עוד רב המרחק.

חיפה היא עיר נמל, עם כל המשתמע מכך. בכל עיר נמל אליה זורמים בקביעות

מאת

נעמי אדווה

ימאים מכל רחבי העולם, מתפתחים ה־זנות, ההברחות והמסחר בסמים. השליטה על עסקים אלה בחיפה נמצאת בידי קבוצה של אנשי העולם התחתון, שפועלים ב־שיתוף פעולה, אך לא ככנופיות. כך, למשל, כל סרסורי הזונות בחיפה שמצאו את עצמם מעורבים בפרשת הרצח ה־ברוטאלי של חיים („טרסנטי") איפרגן, לא הפעילו רשת של בתי־בושת, או צבא של נערות טלפון. לכל אחד מהם יש

אחד הנאשמים ברצח הסרסור חיים א

„ראיתי

נאשם דנינו

נעמי אדוה נפגשה בשבת ה־אחרונה עם משה דנינו, אחד הנאשמים ברצח חיים איפרגן, בתאו שבבית־המעצר בכלא ג'ל־מי. על פגישתה עימו מספרת נעמי:

דנינו בן ה־24 הוא גבר יפה־תואר, שרי־רי וגמיש. כאשר פגשתי אותו בבית־המעצר בג'למי הוא נראה חיוור מאוד. מכל האנשים שנעצרו עד כה בפרשת הרצח המסעירה את העולם התחתון ה־חיפאי, הוא היחיד שחתם על הודאה כי השתתף ברצח.

„לא הסכמתי להיות עד־מלך," אמר דנינו, „למרות שהחוקרים הציעו לי שלוש פעמים להיות עד המדינה, הבטיחו לי טובות הנאה וגם סיוע בנסיעה לחו"ל. אצלי החברות היא הדבר החשוב ביותר."

בהודעה שמסר דנינו למשטרה הוא מספר רק על חלקו בפרשת מבלי להז־כיר את שמות חבריו שהיו יחד עמו. זאת הסיבה שמשפטו הופרד ממשפטם של שני הנאשמים האחרים ברצח, אורי מזרחי ו־ציון אבוטבול. על מה שאירע בליל ה־רצח, בחודש מאי השנה, סיפר דנינו:

„ישבתי בדירה שלי עם החברה שלי ציפי. בעצם כבר היינו במיטה, אחרי ש־גמרנו שני בקבוקי יין. כולם יודעים ש־אני לא מסוגל לשתות אלכוהול, אז באותו לילה כששתיתי הסתובב לי הראש ו־עמדתי להירדם.

„פתאום שמעתי דפיקה בדלת. הלכתי לפתוח ועמדו שם כמה חברים שביקשו אותי לנסוע איתם. השארתי את ציפי ב־מיטה ואמרתי לה שאחזור תיכף. התל־בשתי והלכתי עם החברים. כשירדתי ב־מדרגות התחלקתי ונפלתי, הייתי שיכור לאללה.

„נכנסנו למכונה שבה נהג עבאסי (מח־מוד אבו־עבאס, הערבי מטירה שהפך לעד־המדינה בפרשה) ונסענו. אני אפילו לא זוכר בדיוק את הדרך בה נסענו, כל כך הייתי שיכור. באוטו היה גם איפרגן. נעצרנו באיזה מקום עזוב ואז הם גררו את איפרגן החוצה.

„עבאסי יצא מהאוטו, הוציא סכין שב־ריה, תפס לאיפרגן את הראש בשערות והרים אותו, ואז שחט אותו בצוואר עם הסכין הזה. מעניין שלא מצאו את הסכין הזה עד היום.

„אני לא יכול להבין איך לקחו דווקא את עבאסי בתור עד המלך — הרי רק לו היו חשבונות בחיפה עם חיים איפרגן ו־כולם ידעו את זה. אני רוצה להגיד שאני נפלתי קורבן בכל המקרה הזה. לא ידעתי אפילו למה לוקחים אותי. אני חו־שב שהחברים לקחו אותי איתם רק כדי שאהיה להם גב. הם ידעו שאני בחור שלא

זונות ולקוחות באחד הבארים בעיר התחתית בחיפה שם התנהל קרב הסרסורים

רגן, מתוודה בתא הכלא:

יך שחטו אותו!"

נרצח איפרגן

מדבר ושאפשר לסמוך עלי ואם יהיו צרות אני אעזור להם.

„בחקירה שלי במשטרה הודיתי שהייתי שם בשעת הרצח, אבל לי באופן אישי לא היה שום ענין עם איפרגן ולא היה לי שום דבר נגדו.

„אחרי המקרה הזה לא ידעתי מה לעשות. למחרת ממש רציתי להתאבד. כשקמתי בבוקר עם ראש כבד חשבתי שרק ראיתי את השחיטה הזאת בחלום שלי בלילה וזה בא לי מהשיכרות. באמת הייתי מטושטש. כשהתאוששתי הלכתי לחברים שלי ואמרתי להם: ,למה עשיתם לי את זה? למה לא אמרתם לי למה אתם לוקחים אותי?'

„אני זוכר שמישהו מהם אמר לי: ,לקחנו אותך כי אתה גבר.' כנראה שזה הגורל שלי. רציתי לפתוח דף חדש בחיים שלי ולהתרחק מעולם הפשע ונתקעתי בתוך מעשה רצח שלא היה לי כל עניין בו."

דנינו נולד בחיפה בשנת 1949, אך היגר לצרפת עם הוריו כשהיה עוד ילד. בגיל 16 חזר עם אחיו לארץ ולמד אל־חוטאות. באותה תקופה התגורר עם סבתו בחיפה בשכונה שהיתה חממה לנוער עבריין. שם הכיר מספר צעירים שעסקו בהתפרצויות והצטרף אליהם. כשנתפס הושב בכלא תל־מונד. אחרי ששוחרר המשיך להשתתף בהתפרצויות שונות. כשנתפס שוב נשפט לארבע שנות מאסר.

בתקופת שבתו בכלא התחתן עם צעירה חיפאית בשם דינה. כתוצאה מכך קיבל מדי פעם חופשות מהכלא, כדי להתראות עם אשתו. באותן תקופות נפגש עם אחיו הצעיר יוסי, הצעיר ממנו בשנתיים, שהתגורר עם אמם. בין שני האחים שררה ידידות עמוקה והם היו חברים לכל דבר. יוסי מרצה גם הוא עתה תקופת מאסר בכלא, אחרי שהורשע על הריגה.

משה דנינו, שאינו מעשן ואינו שותה אלכוהול עבד אחרי שחרורו מהכלא במפעל של קרוב משפחה ובשעות הפנאי שלו עסק בספורט. הוא היה מרבה לבלות על חופי הרחצה בחיפה והיה חביבן של חתיכות החוף, כשם שכמה מנשות החברה של חיפה חיזרו אחריו.

הוא נהג לבלות בבית־הקפה קליפורניה בעיר התחתית בחיפה, שם התרועע עם רועי הזונות ותפך לידידם, למרות שהוא עצמו לא עסק במקצוע זה.

בסך הכל פרוצה אחת או שתיים, המזרימות אליו את הכנסותיהן. כדי להיות עשיר לא צריך יותר מזה. כך, למשל, כאשר נעצר הסרסור אורי מזרחי, הנאשם יחד עם אחרים ברצח איפרגן, נבדק גם חשבון הבנק שלו. הסתבר שלבחור, הנראה כנער שעשועים מחוסר עבודה, היו בחשבון הבנק 300 אלף לירות במזומן, וזה כנראה עוד לא הכל. כי „הפועלת" של אורי מזרחי, פרוצה בשם דרורה מזרחי, הכריזה לדברי השמועה בעולם התחתון החיפאי, על פרס בסך חצי מיליון למי שיחסל את האיש שהביא לתפיסתו ומעצרו של הסרסור שלה. אלה שמכירים את מצב הענינים בתחום זה בחיפה, מפקפקים אם יימצא איש שיהיה מוכן לעשות זאת, אבל אינם מטילים צל של ספק ביכולתה של פרוצה חיפאית קטנה לגייס סכום כזה.

האיש שעל ראשו הוכרז הפרס — הגדול ביותר בתולדות המדינה — הוא צעיר

ואגנר סרסור הזונות החיפאי שניסה להתנקש בחייו של איפרגן חודש לפני הירצחו, על רקע של סיכסוך כספי ובעלות על היצאנית אסתר זגורי.

ערבי מטירה, מחמוד אבו־עבאס, המכונה „עבאסי". עבאסי, טיפוס אלים וגברתן, הוא מוסלמי שהעסיק בשירותו פרוצה מוסלמית — פתחיה. יש אומרים כי עשה זאת כדי לא להרגיז את חבריו למיקצוע היהודים, שעם כל ידידותם אליו לא היו מקבלים בעין יפה כל כך את העובדה שערבי היה מעסיק פרוצה יהודיה בשירותו.

לעבאסי, לדברי כתבי האישום שהוגשו השבוע נגד החשודים ברצח, היה תפקיד

ליברטי שומר־הסף של מועדוני־הלילה החיפאים, שהפך לאחת מדמויות המפתח במאבק על השליטה בחיי־הלילה של חיפה.

מפתח ברצח איפרגן, רועה־זונות חיפאי שהעביר את תחום פעילותו מהצפון לאילת. לפי המימצאים שאספו החוקרים הרי בדירתו החיפאית תוכנן הרצח, והיה זה הוא שאסף את איפרגן במכונית המוסטנג האדומה שלו ליד בנין צים בעיר התחתית בחיפה לנסיעה ממנה לא חזר עוד איפרגן.

לטענת אחד הנאשמים ברצח, משה דנינו (ראה מסגרת) היה זה עבאסי שחתך בסכין את גרוגרתו של איפרגן, לפני שחבריו השלימו את המלאכה בסקילה ובשריפה עד שלא ניתן היה לזהות את הגופה כשנמצאה כשבועיים אחרי הרצח בוואדי מרוחק בכרמל.

לפי אחד הסיפורים היה זה גם עבאסי שהופיע מיד אחרי הרצח ליד בנין צי"ם בחיפה, הגיש פרח לפרוצה אסתר זגורי

(המשך בעמוד 22)

(המשך מעמוד 21)
והודיע לה: „קחי פרח מטרסנטי — כי לא תראי אותו יותר.”

למרות זאת לא נכלל עבאסי בין ה־הנאשמים ברצח. לא רק זה אלא שהוא מסתובב חופשי אי־שם בארץ. כי עבאסי הסך לעד־המדינה נגד שותפיו לרצח ו־תמורת זאת הובטחה לו חנינה. אין ספק משום כך שהוא מסתתר חרד לחייו. על מעשה כמו שעשה עבאסי אין בעולם־התחתון דין אחר מאשר דין מוות.

רצח בגלל ✱ אלף לירות

מה היה המניע שדחף שלושה סרסורי־זונות לחסל את חברם?

עד כמה שיראה הדבר מגוחך, ייתכן שהרצח בוצע בגלל סיכסוך על אלף ל"י וריב של זכויות בעלות על פרוצה. היצאנית שזכתה לכבוד המפוקפק הזה היא אסתר זגורי שהיתה בשעתו בבעלותו של איפרגן, עד שנפטר ממנה ואז עברה ל־חסותו של סרסור חיפאי אחר, ראובן וגנר, אשר העסיק אותה באמצעות קבלן מישנה, הערבי אבו־עבאס.

וגנר, שאין לו כל חלק ברצח איפרגן, מצא את עצמו השבוע גם כן על ספסל הנאשמים. הוא הואשם בנסיון לרצוח את איפרגן כחודש ימים לפני שנרצח בידי אחרים, בכך שירה לעברו שתי יריות אקדח שהחטיאו את המטרה. למרות שלא פגע ולמרות שאיפרגן אינו עוד בין החיים, הועמד וגנר לדין. כאשר הושמעה העדות הראשונה של התביעה במישפטו, עדותו של חיים ליברטי, נחשף חלק מהווי העולם התחתון החיפאי, שהביא למלחמת סרסורי הזונות.

ליברטי, יליד מרוקו שעלה לארץ לפני 11 שנים, הוא שומר־סף וגובה דמי הגנה בשורה שלימה של מוסדות ליליים בחיפה. את הקאריירה שלו החל כעובד חברת ה־חשמל. אחר כך החל לעבוד כעוזר של שומרי מועדוני־לילה. עבודה שאיפשרה לו לערוך היכרות מקרוב עם שורה שלימה של עבריינים חיפאיים. ב־1963 נכנס ל־ראשונה לבית־סוהר אחרי שהסתבך ב־תיגרה.

רוב התיקים הפליליים הנזקפים לזכותו של ליברטי עוסקים בתקיפות אלימות. ב־

פרקליט שטרנברג
הודאה ללא התייעצות

תקופה שישב בבית־הסוהר, קנה לעצמו שם של אדם אלים ומסוכן. בתקופות שלא היה בכלא עבד ליברטי כ„סדרן”. תחילה עשה זאת במועדון הימאים תמורת שכר של 50 ל"י לערב ואח"כ הרחיב את תחומי פעילותו ופרש את חסותו על שורה שלימה של מועדוני־לילה: אקדמון, דניה, הפאב, פורטו־ריקו, לאס־ואגאס ו־קליפורניה, שהיתה שייכת בשעתו לחיים איפרגן.

לפני מיספר חודשים אירע סיכסוך בין איפרגן לבין ציון אבוטבול, סרסור אף הוא. במהלך הסיכסוך שלף איפרגן סכין ודקר את אבוטבול פעמיים בבטנו. לפני הדקירה השלישית זינק אליו ליברטי, שעבר במקרה במקום, הוציא את הסכין מידו והציל את חייו של אבוטבול. אבוטבול נלקח לטיפול אולם לא התלונן נגד איפרגן במשטרה ולא גילה מי דקר אותו.

פעם שנייה הציל ליברטי דווקא את חייו של איפרגן. פרשה זו נחשפה השבוע בבית־המשפט, שם נפתח משפטו של

3 דרכים חדשות לתור את אירופה

AUTOHOME
בית על גלגלים

מלון פרטי על גלגלים המאפשר לך ללון היכן שתרצה ומתי שתרצה ללא כל התחיבות מראש וחוסך בהוצאות.
AUTOHOME רשאי להסיע 6 אנשים עם אפשרות לינה ל־5 אנשים.
מחיר לדוגמא: השכרה לחודש כולל ק"מ בלי מוגבל וכל הציוד —.880 $
לא צמוד לטיסה מסויימת.

rent-a-car

שכירות רכב בחו"ל באמצעות MAGGIORE

אין צורך להיטלטל עם הרכב לאירופה. קופל נהיגה עצמית מעמידה לרשותך את כל סוגי הרכב במחירים נוחים ובכל מקום שתרצה.
לדוגמא: 30 יום 425$ כל 15 יום נוספים 40$ בלבד.

מכונית לנהיגה עצמית +אוהל מתקפל+חניונים

טוס לאירופה ושם מחכה לך מכונית מכל סוג שתרצה עם ציוד לקמפינג הכולל: אוהל, כיריים לגז, מיטות ועוד. מספר חניונים רב לפי בחירתך.
חסכון בהוצאות יחד עם בילוי מקסים.

פרוספקט חינם עם פרוט כל התוכניות ישלח לכל דורש.

קופל נהיגה עצמית בע"מ

שרות מסירה והחזרת רכב מדלת לדלת.

ברשותנו צי של 200 מכוניות חדישות מכל הדגמים.
תנאים מיוחדים לחברות ולשכירות ארוכה.

משרדים:
תל־אביב: משרד מכירות ראשי: רח' הירקון 252, טלפון: 452111/2. אינפורמציה: רח' טשרניחובסקי 6, טלפון: 285202

סניפים:
תל־אביב • ירושלים • חיפה • הרצליה • נתניה • אשקלון • אילת.

GLOID

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.2.1973

	לשנה בלירות: מחיר העיתון	הוצאות משלוח	ס"ה	ל־$\frac{1}{2}$ שנה: מחיר העיתון	הוצאות משלוח	ס"ה
• דמי חמנוי בארץ	88	12	100	46	6	52
• לכל ארצות תבל בדואר רגיל	88	17	105	46	9	55
דמי חמנוי לארצות חוץ בדואר אוויר						
• לכל ארצות אירופה ואיראן	88	45	133	46	23	69
• לקפריסין	88	36	124	46	18	64
• לארצות-הברית וקנדה	88	76	164	46	38	84
• לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד	88	80	168	46	40	86
• לדרום אפריקה, זמביה ורודזיה	88	105	193	46	53	99
• למקסיקו ופנמה	88	100	188	46	50	96
• ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן	88	135	223	46	68	114
• לאוסטרליה וניו-זילנד	88	150	238	46	75	121

המרכזנית לא נתנה לשופט קו במהירות הדרושה - ונגררה על־ידי השוטרים

המרכזנית הסרבנית

הטלפוניסטית

לבנה ארמה

היא צעירה תל־אביבית אלמונית, אחת מרבבות פקידות. שלא ברצונה, זכתה לפתע לצאת מאלמוניותה, כאשר התנגשותה עם השופט עלתה לכותרות.

כבוד השופט

ד״ר זאב צלטנר, נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, נראה בתמונה (מימין) בסיור שערך בקרן הרחובות אלנבי והירקון בתל־אביב, כאשר המישטרה הציגה בפניו את שיחזורה למעשה רצח שמישפט החשודים בו התנהל בפני השופט. יצאניות הסביבה התקהלו בצהלה, סקרו בסקרנות רבה את השופט ובני פמלייתו.

היה זה מחזה שיגרתי לעובדי ומבקרי היכל־המשפט התל־אביבי: קצין־מש־טרה תקיף גרר אחריו בהחלטיות צעירה סרבנית, שניסתה להיחלץ מידו.

אלא שהפעם, לא היתה הצעירה עבריי־נית מסוכנת, או פרוצה הלומת־סמים ו־משתוללת.

הפעם, היתה זו לא אחרת מאשר מרכז־נית הטלפונים של ההיכל.

והפשע שביצעה — אשר בגללו נגררה בכוח כפושעת, לאורך מסדרונות ההיכל: היא סירבה לתת קו לנשיא בית־המשפט המחוזי ד״ר זאב צלטנר.

„אני מפחדת לדבר. אמרו לי לא לדבר.״

שבוע לאחר החווייה המסעירה, נתונה עדיין לבנה ארמה תחת הרושם הקשה של היתקלותה האחרונה במעגלי־הצדק. זה תריסר שנים עובדת לבנה, רווקה צעירה וגדולת־עיניים ממוצא יווני, כמרכזנית של בתי־המישפט.

היכל־המשפט הוא בניין־משרדים ענק, בעל מאות טלפונים, לרשות לבנה עמדה, באותו יום מר ונמהר, רק מתלמדת ירוקה לעזרה. העומס היה גדול, כאשר עוד מי־שהו ביקש קו.

„אין לי,״ השיבה לבנה בחיפזון. וסגרה. כעבור רגע, ביקש אותו קול שוב פעם קו.

„אין לי,״ השיבה לבנה שוב.

בפעם השלישית, הזדהה בעל הקול: „מדבר השופט צלטנר,״ אמר בחומרה. „תעלי אלי מיד, בבקשה.״

לבנה נדהמה: „אני לא יכולה,״ ענתה לנשיא בית־המשפט המחוזי, הידוע כאי־שיות תקיפה ונמרצת.

עתה, הגיע תורו של השופט להיות נד־הם. קשה היה לו לזכור מתי העז מישהו לאחרונה לסרב להוראה שלו.

השופט לא היסס. הוא הזעיק את פקד לוי, הקצין האחראי על שוטרי ההיכל, הורה לו להביא את המרכזנית הסרבנית בפניו.

עתה, נדהם הפקד. אלא שכשוטר ממוש־מע, הוא לא שאל שאלות, יצא בצעד נמרץ לעבר המרכזייה, הורה למרכזנית להצטרף אליו ללישכת השופט.

לבנה, שלא ראתה כיצד השופט, או הקצין, זכאים לתת לה פקודות, כאילו היתה אחת התשודות הממלאות מדי יום את הבית, סירבה.

פקד לוי עשה הערכת־מצב מהירה, ה־גיע למסקנה שנוכח יחסי־הכוחות, אין זה חיוני שיכבול את ידיה של המרכזנית באזיקים. לפיכך, תפס אותה בידה, החל גורר אותה, ללא דיבורים מיותרים, מא־חורי כיסא־הכבוד שלה למעלה, למעלה, לעבר הקומה השישית.

„אמרו לי לא לדבר״

תוך כדי מסעה המאולץ אל הפגישה הגורלית עם השופט, הצליחה המרכז־נית הנרגשת להזעיק חברים לעבודה. אלה הזעיקו את ישראל שחורי, מזכיר בית משפט השלום. שחורי הצטרף אליה במהי־רות, התלווה אליה ללישכת השופט.

על המאורעות בלישכה, חלוקות הדעות.

הגירסה האחת טוענת כי השופט סילק את שחורי מלישכתו, בהסבר הפשוט וה־בהיר שהוא לא הוזמן.

לשחורי עצמו, השבוע, היתה גירסה הפוכה: „הייתי בפנים אצל השופט,״ הגיב בקצרה. „יותר אני לא מדבר. אמרו לי לא לדבר.״

גם רוני בודצקי, דובר הנהלת בתי־המשפט, היה לקוני להפליא, לגבי אדם שתפקידו לדבר: „אין תגובה,״ היתה תגו־בתו היחידה לפרשה, המסעירה את כל עובדי ההיכל, עורכי־הדין והשופטים הב־אים בשעריו יום־יום, והמאיימת לפרוץ אל מחוץ לגבולות ההיכל עצמו.

השבוע, כבר הגיעה הפרשה לכנסת, כאשר שופט עליון לשעבר, ח״כ גח״ל בנימין הלוי, הגיש שאילתה בעניין לשר־המשפטים, ביקש לדעת אם צלטנר לא עבר עבירה מישמעתית, בכך שנהג שלא כהלכה בעת מילוי תפקידו.

לבנה עצמה יצאה מלישכת השופט כשידה מלאה סימנים כחולים, תוצאות הגרירה המסורה של פקד לוי, וליבה חולם בהתרגשות. לחברותיה הנסערות, שאפפו אותה מיד לאחר שנחלצה בחזרה לחופש, סיפרה כי השופט איים עליה שיעצור או־תה.

עובדי ההיכל הפסיקו מיד את עבודתם, התכנסו למחאה סוערת וספונטאנית נגד התנהגות השופט.

תוך כדי כך, נזכרו שאין זו הפעם הרא־שונה שהשופט צלטנר מגלה יוזמה חדש־נית.

- רק לפני כמה שבועות, התכעס ה־שופט על אשה שהעזה לשוחח עם רעותה בזמן המשפט: הוא שלח אותה לתא ה־מעצר שבמרתף הבניין, ניאות לשחררה רק לאחר התערבותו של קצין־מישטרה שבא לבקש על נפשה.
- בעלי זיכרון טוב יותר נזכרו ב־פרשה מלפני שנתיים. מוזיאון תל־אביב, השוכן בסמוך להיכל־המישפט, היה אז ב־בנייתו. השופט צלטנר הורה, משום מה, לסגור את מיזוג־האוויר באולם־המשפט שלו, לפתוח את החלונות.

כאשר נפתחו החלונות, גילה השופט שרעש הבנייה בחוץ מפריע לו. הוא לא סגר את החלונות מחדש, אלא הוציא צו האוסר על המשך העבודה במוזיאון משעות הבוקר עד הצהריים, שאז הוא מסיים את עבודתו.

הפועלים, שבדומה ללבנה ארמה לא חשבו שהם צריכים לקבל פקודות מהשופט, שאיננו אלא אזרח כמותם — המשיכו בעבודתם בשלווה.

צלטנר הגיב במהירות: הוא שלח את שוטריו הנאמנים, ואלה עצרו את הפו־עלים, כולל הקבלן שלהם.

שאלות ללא תשובות

השבוע, פחדו כולם לדבר. לבנה, המזכיר, הדובר. כולם שתקו בפחד־אימים.

כאשר נתבקש כבוד השופט עצמו לה־גיב על האירוע המשעשע, השיב — לא אישית, אלא באמצעות המתמחה שלו — כי ברצונו לקבל את השאלות בכתב, ואז יענה עליהן תוך חצי שעה.

השאלות הועלו על הכתב. בין היתר, נשאל השופט: מה היה הרקע לתקרית? האם המרכזנית ענתה בחוצפה? מדוע נש־לח שוטר להביאה ללישכה? מה אירע בלישכה? האם התקרית חוסלה, או שלבנה תועמד בפני בית־דין?

כעבור מחצית השעה המובטחת, הגיעה תשובת השופט.

היא היתה קצרה: „אינני יכול לענות. העניין בבירור.״

ראובן וגנר. הנאשם בנסיון התנקשות באיפרגן בחודש אפריל השנה. מסתבר שהסיכסוך התחיל בגלל אלף לירות. איפרגן, שנפרד מאסתר זגורי ומצא לעצמו יצאנית אחרת, אניטה מזרחי, ירד לאילת. אולם באחת ההזדמנויות נתן בידי אסתר סכום של אלף לירות שתמסור אותו ל־עבאסי. אסתר, שהחלה בינתיים לעבוד עבור וגנר ביזבזה את הכסף. כשחזר איפרגן לחיפה נודע לו שהכסף שנתן לאסתר לא הגיע לידי אבו־עבאס. אבו־עבאס תבע את כספו ואיפרגן ביקש ממנו שיודיע לאסתר שתתייצב בפניו.

באחד הלילות באו וגנר, עבאסי ואסתר לבר פיראוס, מצאו שם את ליברטי, וביקשו ממנו שיראה להם את מקום מגו־ריו של איפרגן. ליברטי נסע עימהם, קרא לאיפרגן החוצה. כפי שסיפר ליברטי בבית־המשפט השבוע היתה השתלשלות העניינים אחר־כך כדלהלן:

„דיברתי עם מרכוס כהן, הדוד של איפרגן. פתאום שמעתי כי בחוץ פרצה מריבה בין וגנר ואיפרגן. יצאתי החוצה וראיתי את הליכלוך הזה (הכוונה לוגנר) מחזיק אקדח ומכוון אותו לראשו של איפרגן, חברי הטוב. ניסיתי להוציא את האקדח מידיו ואז נשמעו שתי יריות.״

היתה זו אסתר זגורי שהביאה את האקדח למשטרה. היה זה גם מזלו של וגנר כי הוגשה נגדו תלונה על נסיון לירות באיפרגן. שכן, כאשר נרצח איפרגן כעבור חודש, היה זה מעין אליבי שידו לא היתה ברצח.

אחרי שהגוויה המושחתת עד לבלי היכר שנמצאה בוואדי בכרמל זוהתה כגופתו של איפרגן, לא היה קשה למשטרה לעצור תוך זמן קצר את החשודים ברצח. כל אחד בעולם התחתון בחיפה ידע למי היו חשבונות עם איפרגן.

החקירה בפרשת הרצח הוטלה על רב־פקד חנא חדד, מוותיקי החוקרים במשטרת חיפה, שיש לו גישה מעוררת אימון כלפי אנשי העולם התחתון המקבלים את מילתו כדיברת כבוד.

בעייתו של חדד בפיענוח תעלומת רצח איפרגן היתה למצוא את הנקודה החלשה בחבורה שהשתתפה ברצח, לקבל הודאות או למצוא עדויות מרשיעות אחרות. במשך תקופה ארוכה הוחזקו החשודים בבידוד בבית־המעצר בג׳למי, כשמדי פעם מפיצים ביניהם שמועות כי אחד מהם גילה את הכל והלשין על חבריו. כל אחד מהחשודים חשב כי חברו בגד. רק לבסוף הסתבר שאבו־עבאס הוא שהסכים להיות עד־המדינה ולספר בבית־המשפט את הידוע לו על חבריו. כתמורה לא הוגש נגדו כתב־אישום ואחרי המשפט יסייעו לו כנראה להסתלק מהארץ לחו״ל, כדי שינסה להינצל מנקמת חבריו.

כאשר נודע שעבאסי הוא שדיבר, נשבר גם משה דנינו, מסר הודאה על חלקו ברצח, אך לא כלל בה את שמות חבריו שהשתתפו יחד עימו בביצוע המעשה. הודאה פתאומית זו, שלא נעשתה בהתייע־צות עם פרקליטו, הביאה את הפרקליט, עורך־הדין אמנון שטרנברג, להתפטר מתפקידו. רק אחרי ששמע את מניעיו של דנינו, חזר שטרנברג לייצג אותו.

ואילו שני הנאשמים האחרים, אורי מזרחי וציון אבוסבול מוסיפים להכחיש כי יש להם קשר כלשהו לרצח איפרגן.

תשבץ העולם הזה 1871

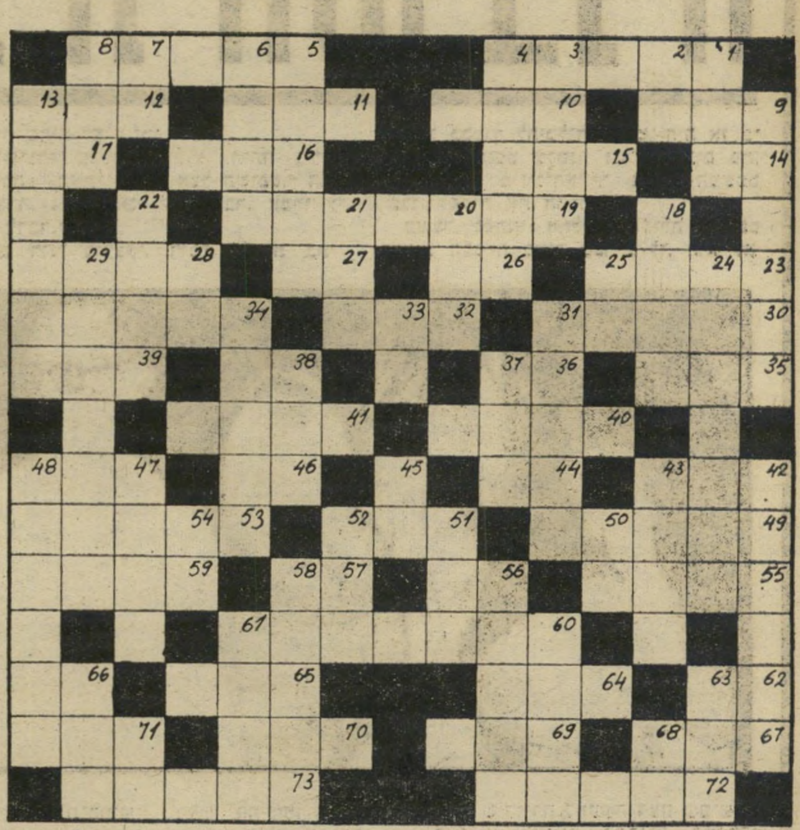

מאוזן:

1) תרנגול צעיר. 5) מלך ישראל. 9) עוף גנדרן. 10) מיח עצמות. 11) מזון של יונקים. 12) מגיפה. 14) צד מערב. 15) חולי, מכאוב. 16) אבי שאול. 17) מגש. 19) פרי ריחני. 23) יועץ של גולדה. 26) מנהיג נאצי. 27) שמו הסרטי של גיבור חלף עם הרוח. 28) מצנפת ראש. 30) יישוב בנגב. 32) שקר, מירמה. 34) כינוי לאחד חשבטים. 35) ראש עיריית הרצליה. 36) רשע. 38) בור מים. 39) גיבורו של קיפלינג. 40) שאינו צלול. 41) אלוהי מוחמד. 42) כינוי לדגים לא חשובים. 44) גף. 46) שנשמה באפו. 47) צאצאים. 49) מחסה תת־קרקעי. 51) בלי כוונה מיוחדת. 53) מכלי הכוהן הגדול. 55) כינוי למלך חשמונאי. 56) קלף גבוה. 57) יחידת הספק חשמלי. 59) מיתר. 60) כלי ביתי חשמלי. 62) מצבה. 64) עוף ימי. 65) יאיר. 66) כעס. 67) פרי משובח. 69) מלחין גרמני (אופרה בגרוש). 70) אליל כנעני, 71) לחן. 72) מי שכותב פואזיה. 73) ראשית.

מאונך:

1) מוסד בינלאומי. 2) רצועה. 3) שושלת מלכים צרפתית. 4) אכספוזיציה. 5) ארנק, תיק. 6) רמטכ"ל. 7) נצח. 8) תכנית טלוויזיה ישראלית. 9) צייר איטלקי מתקופת הרנסנס. 13) שברירים, חלקיקים. 18) מטוס קרב יפאני. 20) סורה. 21) מרד. 22) שטיבעו להידבק. 24) נהר שחצה יוליוס קיסר. 25) מילת בקשה. 28) מבני נוח. 29) חיילים עותומנים, בעיקר ילדי נוצרים חטופים, שהועברו על דתם. 31) לכל מוסד ציבורי יש כזה. 33) סוד. 34) עשב שוטה. 37) מלך ישראל. 38) כינוי לכומר נוצרי. 42) יישוב בדרום הארץ. 43) אותלו היה כזה. 45) יום טוב. 47) ציפור שיר. 48) בין הכינויים שעם ישראל הדביק לעצמו. 50) גנרל דרום ויאט־נאמי. 51) מלך יהודה. 52) נחש חונק החי בסביבות האמאזונס. 54) קידומת שם הולנדי. 56) ארץ הזהב. 58) מוות במים. 60) שאינו מחזיר אור. 61) הוא שלמה. 63) דוגמה בקנה מידה מוקטן. 66) אחת האצבעות. 68) מועך, מכה. 71) שם לואי למי שהלך לעולמו.

חשבץ 1871

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

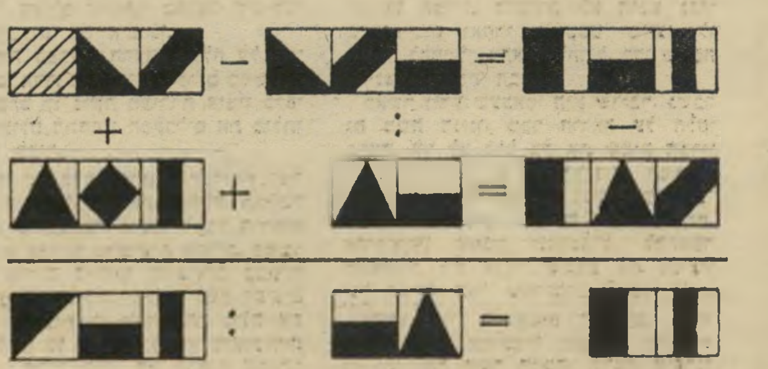

במדינה

תעופה

הקרב של אנשי הביטחון

בין בדיקת מיזוודה וחיפושים גופניים, יש לאנשי הביטחון בלוד בעיות אחרות

„נא לפתוח את החבילה... האם אתה ארזת אותה לבדך? האם קיבלת חבילה ממישהו?" הצעירה החיננית, השואלת שאלות אלה בנמל־התעופה לוד, נקראת בשפת־המיקצוע „סלקטור".

אולם בין חבריה נפוצה לאחרונה גירסה אחרת של המילה: „סלק־את־התור".

מישחק־המילים אינו מישחק סתם. הוא מבטא את התסיסה הקיימת בין עובדי הביטחון בנמל, השייכים לחברה פרטית (השמירה).

„לפעמים אומרים לנו: תוותרו על תעבירו אותם מהר למטוסים..." מתמרמרת אחת הצעירות.

קצין־ביטחון בינשטוק וסלקטורית ושדי
„סלקטור" או „סלק את התור"

ביום צאת גולדה. לאזרחים ולתיירים היוצאים מלוד, יש אמונה עיוורת בטיב סידורי־הביטחון, הנוגעים לעצם השמירה על חייהם.

אין הנוסעים יודעים שבין האחראיים לכך יש מילחמות, אינטריגות ומרירות.

כאשר שני אנשי־הביטחון מסתודדים בפינה, קרוב לוודאי שאינם מדברים על סכנת סוכני אל־פתח, אלא על פרשתו של אריה בינשטוק, לשעבר ראש־מישמרת של אנשי־הביטחון.

בינשטוק, צבר ירוק־עיניים, עלה במהרה בסולם הקידום, לראש־חוליה ולראש־מישמרת. בתפקיד זה פיקח על סידורי־הביטחון ביום בו יצאה גולדה מאיר מן הנמל, וגם בימי יציאתם של משה דיין ואבא אבן. אך לפתע נתקל בחומה קפקאית.

זה קרה לפני חודשיים, כאשר הוחלט להעביר את עוזרי־קציני־הביטחון ואת ראשי־המישמרת מן החברה הפרטית ל־מישרד־התחבורה. לפתע נסתבר שאינו מתאים לתפקיד.

חתימות. הדבר גרם לתסיסה כללית בין אנשי הביטחון. מהם חתמו על פטיציה ספונטאנית כתמיכה בו. קראה צעירה שחרחורת יפה: „הוא התנהג אלינו יפה מאוד. לאף אחד לא היתה תלונה נגדו. אז מה קרה פתאום?"

קרה שנמצא מועמד אחר לתפקידו של בינשטוק, שחסידי בינשטוק מתנגדים לו.

מישלחת מורכבת מכמה בנות ניגשה אל קצין־הביטחון של הנמל, דרשה לבטל את הפיטורין. אבל הוא לא נענה לבקשה. תחת זאת כתב מיכתב־המלצה לבינשטוק עם פיטוריו, בו נאמר: „עבד לשביעות רצוננו ומילא תפקידו על הצד הטוב ביותר."

קצין הביטחון קרא את הנוסח, נטל עט ומחק את המילים. במקומן רשם: „היה מסור ונאמן לתפקידו."

השבוע פתח בינשטוק הזית חדשה, פנה אל משה דיין — שאינו אחראי לנמל־התעופה.

הסתדרות

הקץ לשטויות?

לקראת הבחירות הקרובות, סיפחה כבר ההסתדרות את השטחים המוחזקים לישראל

חוקת ההסתדרות אינה מאפשרת השתתפות בבחירות לחברי ההסתדרות השוהים בחו"ל. החוקה קובעת כי בחירות תתקיימנה רק „בכל סניף" הסתדרות. סניפים כאלה פשוט אינם בנמצא בחו"ל.

לעומת זאת, קיימים סניפים כאלה — כפי שנתגלה לחברי ועדת־הבחירות המרכזית להסתדרות — בשטחים המוחזקים.

מי הקים סניפים הסתדרותיים בשטחים, שהכנסת והממשלה לא סיפחו עדיין ל־מדינת־ישראל ואשר החוק הירדני, הסורי והמצרי — שאינם מכירים בינתיים בהסתדרות הכללית — חל עליהם?

מי החליט? אפרים ריינר, יו"ר ועדת־הבחירות המרכזית של ההסתדרות, לא שש להכניס ראשו לקערת־דייסה שהוא עצמו לא בישל: „מי שהחליט על הקמת סניפים בשטחים האלה, יחליט מה לעשות שם בבחירות. אנחנו נשמע ונעשה," אמר ריינר, מנכ"ל תיעוש שהיה איש השומר־הצעיר עד 1969, מראשי ההנהגה הראשית והקיבוץ־הארצי עד עזיבתו את קיבוצו האחרון, גן־שמואל.

סיעת העולם הזה — כוח חדש בהסתדרות היתה סבורה, ממש כמו ריינר, כי הנושא אכן אינו נוגע לוועדת־הבחירות ואינו בסמכותה. במיכתב למזכיר ההסתדרות תבע חבר הוועד־הפועל אלכס מסיס דיון דחוף בנושא במליאת הוועד־הפועל.

ניצחון חלקי. בשני נושאים אחרים, זכתה בינתיים הסיעה בניצחון חלקי, ב־שבוע שעבר. בתשובה למכתב־המחאה של נציגה, עו"ד אברהם אורן, הודיע אפרים ריינר כי הסיעה תורשה לשלוח נציג, בדיעה מייעצת, לוועדת הבחירות לענייני ימאים. אשר לוועדה לענייני־בחירות אצל החיילים, הודיע ריינר כי „הוועדה לא תפעל לפי שעה." בכך נפתרה — עד לעימות הבא — שאלת צירופו של נציג הסיעה לוועדה זו.

„בחודשים הקרובים לא היה לכם מזל כפי שהיה לכם עד כה," איים בתגובה עסקן הסתדרותי על נציגי העולם הזה — כוח חדש בהסתדרות, „אנחנו לא נעשה שטויות כאלה שיתנו לכם אפשרות להתפרסם."

יש להמתין ולראות. אולם סביר להניח כי בנסיונותיו לחסום כל אפשרות של הכרעה דמוקראטית בהסתדרות, כדי לשמור על הרוב הגעום המתמוטט שלו, יעשה המערך עוד שטויות רבות — וחלק מהבוחרים יצליח אולי בעקבות כך, להתחמק מתפקיד השוטה שהמערך ייעד לו בקלפי.

לשון

לידתו של דירקטור

איך הפך סתם מנהל פשוט לדירקטור מכובד?

על הדוכן עמד יעקוב שימשון שפירא. הסביר את הצעת חוק החברות הממשל־

(המשך בעמוד 29)

חקירה מיוחדת

מי אחראי למעשי האונס, המכות, ההתעללות וההרעבה?

מאת

מרסל זוהר

אונס במוסד הסגור

העולם הזה חושף פרשת זוועה במוסד למפגרים בבני־ציון

תמונות הזוועה

● מיטתה של הילדה הבלונ־דית בת ה־14, המשותקת חלקית, היתה מלאה דם. לשאלת המטפלת, סיפרה שהשומר הערבי, המשגיח על הילדים בלילה, נכנס למיטתה, אנס אותה, ושכב איתה כל הלילה.

● במיקרה אחר, נתפס השומר הערבי כשהוא מטייל ערום בין מיטותיהם של הילדים והילדות המאושפזים.

● השומר הערבי נוהג להחליף את בגדיהם של המאושפזים — כולל הילדות, והנערות. כאשר אחת הבנות מתנגדת להתערטל

(המשך בעמוד 26)

ניוון! בתנוחה זו מבלים הנערים המאושפזים במוסד את שנותיהם. ללא טיפול, ללא עיסוק, תוך בטלה וניוון, התעללות ויסורים, כשהנערות חשופות גם להתעללות מינית. למעלה: מראה כללי של מוסד הזוועות. התמונות בכתבה זו צולמו בעזרת טלסקופ.

עירום רודף אחרי אחות החיים קשים במוסד לנערים מפגרים — לא רק למאוש־פזים: אחות החולפת בחצר עם סיר בידיה, מגלה לפתע גבר עירום רודף אחריה.

כפותים נהג מקובל במוסד ל־מפגרים בבני־ציון: כפיתת ידי הנערים מאחורי גבם.

MOUSON cosmetic
24 שעות
של רעננות
בנחוח פרחים
מעניק לגופך
הדאודורנט ספריי
של מוסון
MOUSON DEODORANT SPRAY
דאודורנט לגברים בנחוח ספורט וטבק
תמרוקי "מוסון" - המפגש בין טיב ליופי

אגד המחלקה ליחסי ציבור
קשה לנהוג בכביש עמוס - להבא סע באוטובוס

במדינה

דרכי אדם

הבורחת הניצחית

מה הסתתר מאחורי החראקה המטורפת של פנינה עובדיה?

פנינה עובדיה לא התיימרה מעולם להיות נהגת מוכשרת במיוחד. ואכן, מרגע שהתיישבה מאחורי ההגה, ניתן היה לראות עובדה זו בבירור. וגם לשמוע.

היה זה בליל יום החמישי שעבר, שפנינה הצליחה להשתלט, בדרכים עלומות, על מפתחות מכונית לא לה. היא פתחה את דלת המכונית, נכנסה מאחורי ההגה, והתניעה.

נחלצה בשלום. עד כאן, עבר התהליך

חרקאית עובדיה
עד מתי לברוח?

בשלום. ההמשך היה קצת פחות שלם, והרבה יותר רעשני.

כבר בצאתה מהחנייה, התנגשה פנינה במכונית שחנתה, לרוע־מזלה, לשמאל הכביש. רעם ההתנגשות עוד לא נמוג, כאשר כבר נשמע השני. בהבינה שצד שמאל אינו מביא מזל, סטתה פנינה ימינה. אלא שגם שם המתינה לה מכונית חונה.

גם מההתנגשות השנייה נחלצה פנינה בשלום, הרבה יותר בשלום מאשר המכוניות המעורבות עצמן, והמשיכה בדהרה מטורפת לעבר ביתה שבשכונת־התקווה.

בדרך, עוד הספיקה להיכנס לתוך קיר עיקש, שסירב לזוז מדרכה. הוא אמנם הרעיש פחות מהמכוניות החונות, אבל הזיק הרבה יותר. פנינה הצליחה להמשיך להתקדם עוד קצת, עד שגדר שיחים עלובה הצליחה לעוצרה סופית.

למעצר. למרות שמעולם לא למדה נהיגה ולא הוציאה רשיון־נהיגה, ידעה פנינה בדיוק מה צריך במקרה כזה. היא עזבה את המכונית ההרוסה, יצאה רגלי להזעיק מכונאי שיחלץ אותה.

כאשר חזרה, כבר המתינו לה השוטרים, שהוזעקו בעקבות הרעמים והברקים שהותירה במסלול נסיעתה. הצעירה בת ה־18, שלא נתקבלה לשירות בצה"ל, נעצרה לשבעה ימים.

„היא לא ידעה מה שהיא עושה," נשבעו השבוע חבריה בהתקווה. „היא היתה מסוממת על כל הראש."

תמיד — לברוח. לא היתה זו הפעם היחידה שפנינה לא ידעה מה היא עושה. כל חייה היתה במצב דומה, כשהפיתרון היחיד שבידיה — לברוח, לברוח, לברוח.

רוב ימיה גדלה פנינה במוסדות שונים, ביניהם מוסד דתי ליתומים ברמת־גן, מוסד צופיה, ובית־החולים לחולי־נפש בבת־ים. אולם שום מוסד לא הצליח להחזיק אותה. תמיד הצליחה לברוח.

מדי פעם, היתה יוצאת למסע גניבות, סוחבת מכל הבא ליד, מחלקת את השלל חינם בין חבריה.

פעמים אחרות, היתה מגיעה לביתה כשהיא פצועה וחבולה מפצעים שגרמה לעצמה בהיותה מסוממת. לאחר שהיתה מחלימה, היה מופיע מישהו ממכריה, גורר אותה בחזרה אל הרחוב.

יהרסו אותה. בתקופות שבהן הצליחה להיגמל מהסמים, היתה פנינה נערה שקטה, מסודרת, שעבדה בשקדנות בקפה בוסי שבשכונה.

השבוע, היתה לאביה ולאחותה רק תפילה אחת: „רק שלא יכניסו אותה לבית סוהר. בבית־סוהר, יהרסו אותה לגמרי. מה שפנינה צריכה, זה שיושיבו אותה במוסד סגור, שמשם היא..לא תברח יותר."

אונס במוסד

(המשך מעמוד 25)

מולו בחזה חשוף, היא סופגת מכות מאחת העובדות, העוזרת לו. עובדת זו נהנית במיוחד להצליף על שדיהן הערומים של המאושפזות.

● הילדים מורעבים באופן שיטתי, מקבלים מנות־מזון מזעזעות: 75 מאושפזים מקבלים שישה בקבוקי חלב, 45 ביצים, ושלושה קילו בשר טחון. דהיינו: מנת־מזונו היומית של ילד מורכבת מרבע כוס חלב, שני שליש ביצה, ו־40 גרם ספק־בשר.

לא פירות, לא ירקות, לא לחם.

● ילדים המנסים להתקומם נגד התנאים האיומים — נגררים לחצר, נידונים להיצלות בשמש במשך שעות, כשידיהם קשורות מאחוריהם, פרצופם בחול.

„אני מתעסק בחרא!"

פרטים נוראים אלה לא נתגלו במחנה־ריכוז נאצי. הם מתרחשים פה. היום. בישראל של שנת 1973. במוסד לילדים מפגרים יד־שמואל, שליד מושב בני־ציון הסמוך לרעננה.

כאשר נתבקש מנהל המוסד, יעקב רבינוביץ, להגיב עליהם, ענה: „אני מתעסק בחרא! אני פושע פלילי. כל החיים אני מתעסק בחרא; אצלי זה חצי אושוויץ. תנסו רק לכתוב עלי, וזה יעלה לכם ביוקר."

מאוחר יותר, בנוכחות נציגי מישרד הסעד, היתה תשובתו קצת שונה: „בעניין הילדה — זה לא היה אונס, זה היה רק חשד לאונס. הבאתי את הילדה לרופא הפרטי שלי. לא, אינני מוכן לגלות את שמו של השומר החשוד. פיטרתי אותו."

למה פיטר אותו, אם היה זה רק חשד?
רבינוביץ: „אצלי זו סיבה מספקת. אצלי — אני מפטר גם כשלא מכינים סלט בזמן."
ומדוע לא דיווח על כך למישטרה?
רבינוביץ: „בשביל מה?"

לפי חשבונה של פאני ליכטנשטיין, הטבחית של המוסד, מקבל כל מאושפז מזון בשווי לירה ליום. רבינוביץ, לעומת זאת, מקבל ממישרד הסעד סכום של 500 ל"י לחודש עבור כל מאושפז. בהגיבו על דברי הטבחית, טען המנהל כי הוא משקיע בכל מאושפז סך של 3.35 ל"י ליום,

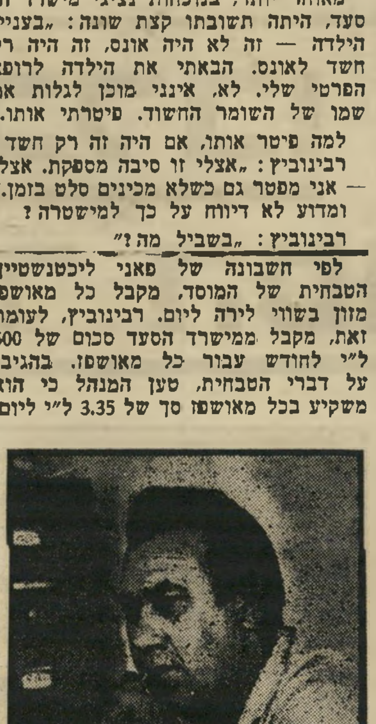

המנהל יעקב רבינוביץ, מנהל המוסד, טוען, כי הוא מפעיל את המוסד מסיבות פילנטרופיות.

לא לירה בודדת. אולם אפילו לפי חשבונו שלו, לא עולה השקעתו, במזון לכל ילד, על מאה ל"י לחודש.

למרות זאת, טוען רבינוביץ: „המוסד הזה אצלי זה לא בשביל פרנסה. זה רק ג'וק בראש אצלי."

היחס המזעזע לילדים ולילדות המפגרים, שאינם מסוגלים להגן על עצמם מפני אלה האמורים להגן עליהם, וכן האדישות מצד הגופים הממשלתיים האמורים לפקח על שלומם של הילדים — מביאים למסקנה הבלתי־נמנעת כי המוסדות לילדים מפגרים הוקמו רק כדי לספק לאומללים אלה מקום למות בו: במשך חודש אחד, מתו במוסד של יעקב רבינוביץ שתי נערות מאושפזות ומבוגר אחד.

הגיהנום עלי־אדמות שוכן בראש גבעה שוממה ליד המושב. מסביב,

הערומים והאומללים שני נערים מאושפזים מסירים את מכנסיהם נוכח חלון בקיר אחד ממיבני המוסד. הקיר בנוי חלקי קרשים, והמיבנה פרוץ לכל לרוח. המאושפזים המפגרים, הלוקים גם במחלות גופניות שונות, רעבים באופן מתמיד, מוכים, וחשופים להתעללות מינית.

פרדסים ושדות ריקים, מלאי קוצים.

את צעקות הילדים שומעים רק כשמתקרבים בשביל הצר והמשובש, המוביל מהמושב אל המוסד. אתה ממשיך לטפס במעלה הגבעה, כשהצעקות מלוות אותך במעלה הדרך.

ואז אתה רואה את הפרצופים: מעוותים, מפוחדים, מפחידים. פרצופים שנוסף לעיוות שחרת בהם הטבע, נוספו בם גם אותות היסורים שהנחיתו בהם בני־אדם.

חצר ריקה, מאובקת, מסביב למיבנה חד־קומתי. אשה קרבה ובאה. המנהל ישנו? איננו. אפשר להתקשר איתו? אין טלפון. מה קורה אם כן כשילד חולה, נזקק לרופא?" „רואים בבוקר אם יש צורך ברופא," מסבירה האחות של המוסד, „ואם כן, מזעיקים אותו עם המכונית."

ומה קורה אם ילד נזקק לרופא לאחר שהמכונית נוסעת?"

„אז זה באמת קשה," אומרת האחות. „עד שהרכב חוזר, אין מה לעשות."

בקצה החצר שוכב ילד באבק, פיו בחול, ידיו כפותות מאחור. איש אינו ניגש אליו. כפיתת ידיהם של הילדים ה„לא־שקטים" מומלצת על־ידי הרופא הראשי של השרות למבוגר של מישרד הסעד, ד"ר ואלימיר שטארק.

הרופא לא התרגש

„זו שערוריה!" הגיב בהתרגשות דובר מישרד הסעד, אברהם הופמן, כאשר נתבקש להגיב על גילויי העולם הזה בקשר למתרחש במוסד יד־שמואל.

הדובר הזעיק את ירמיהו אביעד, מנהל השירות למפגר במישרד הסעד, ואת ד"ר שטארק. יחד עם כתב העולם הזה יצאו השלושה לדרך, כדי לבדוק במו עיניהם את המתרחש במוסד.

מובן שאנשי מישרד הסעד טרחו להודיע למנהל המוסד מראש על הביקור. התוצאה: בעת ביקורם, נראו המוסד והילדים שונים לגמרי מאשר נראו בעת ביקורו הלא־צפוי של הכתב.

במהלך הביקור, הודו ד"ר שטארק ואביעד כי ידוע להם שנערה מאושפזת בת 14 נאנסה על־ידי אחד השומרים הערביים.

„האם דיווח לכם מנהל המוסד על כך בכתב?"

„לא."

„האם הודעתם על המקרה למישטרה?"

„לא," מודה ד"ר שטארק.

„לא היתה תלונה של ההורים," הסביר המנהל את השתקת השערורייה.

„דיווחתי על כך לחנהלת השירות למפגר," הסביר מנהל השירות למפגר.

ד"ר שטארק דווקא לא הזדעזע מרשימת התפריט שמקבלים המאושפזים. הוא ביצע חישוב מהיר: „זה בכלל לא נורא, אם הם מקבלים עוד משהו נוסף לאכול."

אביעד, לעומת זאת, היה מוכן להודות כי אינו מרוצה מהמתרחש במוסד: „זה רק פיתרון זמני," אומר הוא. „היה פשוט צורך דחוף לאשפז את הילדים ולהציל את הוריהם. לא היתה ברירה. האמת היא שצריך לחסל את כל המוסדות הפרטיים למפגרים."

רחיצת הילדים, עם צינור גומי

חד עם זאת, מהללים אנשי מישרד הסעד את פעולתו הברוכה של רבינוביץ למען הילדים. רבינוביץ, מצידו, מהלל ומשבח את השומרים והמטפלים הערביים שלו: „לקחתי את הערבים מעזה בגלל שהם עובדים מצויין," התלהב. „אני גם משלם להם טוב. למעלה מאלף ל"י לחודש. נטו.

„זה לא נכון שהם רוחצים את כל הילדים בבת־אחת, עם צינור גומי. זה שקר. מגיעה להם מדליה על העבודה שלהם."

גם לו בעצם מגיעה מדליה: „אני עושה פה דבר גדול למען המדינה," הכריז. „ומה אני מקבל תמורת זה? ביקורת."

„כן," מאשרים בהסכמה נלהבת ד"ר שטארק ואביעד. „הוא צודק."

„הוא מתמצא גם ברפואה," מוסיף מנהל השירות למפגר בהצביעו על רבינוביץ. „הוא היה אח במוסד פסיכיאטרי. גם הרופאים סומכים עליו."

נראה שלא רק הרופאים סומכים על יעקב רבינוביץ. אנשי מישרד הסעד, האמורים לפקח על מעשיו, אינם מצליחים להסתיר את התפעלותם ממנו: „המפקח על המוסד מבקר שם לפחות פעם בעשרה ימים," הסביר הופמן, „וכל ביקוריו הם ללא הודעה מראש." בהתחשב ביחסים הלבביים השוררים בין רבינוביץ ואנשי המישרד, סביר להניח שביקורי־פתע אלה משביעים לחלוטין את רצון מישרד הסעד.

היחידים שאולי יתלהבו קצת פחות מגן־העדן שבראש הגבעה, עשויים להיות חוקרי המישטרה, כאשר יתחילו להתעניין במעשה האונס של המפגרת הקטינה.

„אני מוכנה להעיד על כל הפרשות שקרו במוסד," אמרה השבוע פאני ליכטנשטיין. „רק שיזמינו אותי."

סיקורת

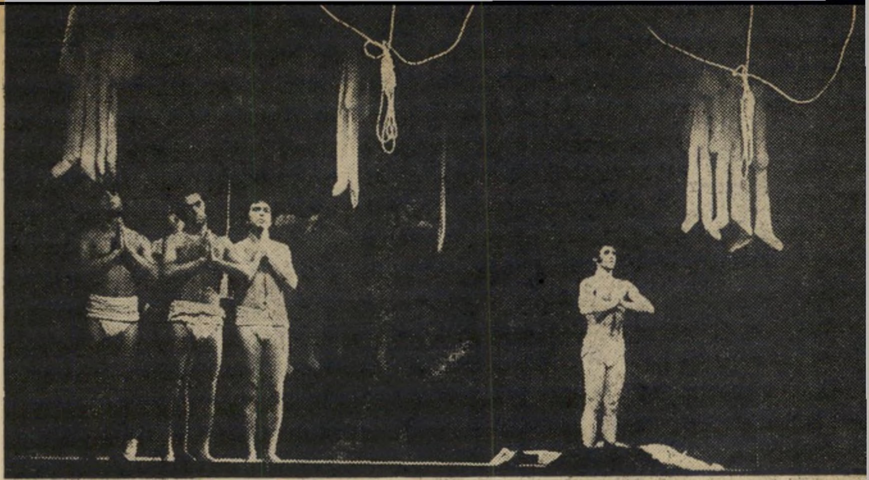

התלויים ב„קפטן של וקפטן אסו"

במועדון הזמר של **לולה הקטנה**, תוכנית שירי־הקברט של גילה אלמגור, חוזרת ונישנית מדי ערב תופעה מוזרה: משבר פסיכולוגי בזעיר־אנפין עובר על הקהל, שאינו מזהה את הדמות שנחרטה בזיכרונו **ממצור ומהבית ברחוב שלוש** עם הזמרת לבושת־השחורים, המנסה להפוך את עורה נגד עיניו.

באחת ההופעות האחרונות ניסתה גילה להאזין לתגובות הקהל, כדי לגלות מה הוא חושב עליה באותו רגע. כשהגישה את הפיזמון הסקסי על ה„יו־יו", שמעה איך לוחשת גברת אחת לבעלה, במבוכה: „תגיד לי, איך היא לא מתביישת לשיר ככה. זה באמת לא מתאים לשחקנית כמו גילה אלמגור." הגיבה גילה לתוך האולם: „יש כאן ודאי אנשים ששואלים את עצמם למה אני שרה שירים כאלה. אז אני אגיד לכם את האמת. הייתי כבר ז'אן ד'ארק, והגברת עם הקאמליות„ וכל הזמן הייתי צריכה להזיל דמעות. וכמה, אתם חושבים, מסוגל בן־אדם בגילי לבכות? צריך לעשות גם קצת יו־יו."

תיאטרון

אונייה בים הזפת

העולם משול לספינה השטה בלב־ים. ספינה שקברניטיה הם קפטן של, קפטן אסו וקפטן סוקוני.* שומרי־הסדר שלה הם שוטרים מטומטמים וממושמעים לפליא. בביטנה רובץ המון גלמים חסרי־פרצוף, ועל התרנים תלויות גוויותיהם של אותם מהגלמים שחשקה נפשם בקצת אוויר צח, והעיזו להציץ אל הסיפון העליון של האדונים המכובדים.

כזה הוא המשל הפוליטי שהעלה בית־הספר לאמנויות הבימה ברמת־גן, בטקס סיום שנת־הלימודים שלו. ואם כי אפשר להתווכח עם העומק הרעיוני של המחזאי האיראני, תושב פריז, ראזווני, החוזר על עצמו פעמים אין־ספור באוסף המונולוגים הארוך ביותר של השנה — הרי שכהצגת־סיום של בית־ספר דרמטי היה זה מחזה שימושי להפליא. כל אחד מהמשתתפים זכה להזדמנות, לכל אחד היתה לפחות סצינת־מפתח אחת. תפקידים מישניים כמעט ולא היו.

הסתבר שכאשר אנשים צעירים עובדים בהתלהבות יש תוצאות. לפתע נדמה לך כי נטשת את נוף התיאטרון הישראלי הרגיל. אתה שומע שחקנים צעירים, ואתה מבין כל מילה (כמעט) שיוצאת מפיהם. אתה רואה תנועה על הבמה שאינה מזכירה לך נשים בהריון. גימגומים בטקסט — חסרים בצורה בולטת. הקצב אינו נרפה.

אין ספק שהרבה מהאשראי להישג זה מגיע לבמאי (שהוא גם מנהל בית־הספר) דויד ברגמן, שהקפיד על הפרטים הקטנים ביותר, והשתמש בהצגה זו בכל מה שלמדו תלמידיו בבית־ספר — בתנועה, באקרובטיקה, בסייף ובסילוסי קולות.

אולם לא פחות מכך, מגיעה מחמאה לתלמידים שעמדו בדרישותיו.

אלא שבשבוע זה, כאשר הבימה אירחה את ההצגה באולם הקטן שלה, קשה היה שלא להרהר בכך שצעירים אלה עומדים להיות הגלמים החדשים של התיאטרון הישראלי — אם להשתמש בסמלים שהם עצמם הציגו — ובעלי סיכויים טובים למדי להיות קברניטים קטנים בזכות עצמם.

השאלה היא, אם בעלותם לסיפון העליון, יתלהבו עדיין כמו היום ממלאכתם — או שמא, כמו בהצגה, יסתפקו בכך שיהיו טפילים קטנים ליד הקברניטים הקטנים, ולא יעיזו לשלוף חרב ולהחליף שלטון, כאשר תינתן להם ההזדמנות.

* שמות שלוש חברות־הנפט הגדולות בעולם.

מי גנב את כלבו של מוכר הספרים?

„**אינני רוצה** להרוג אף אחד בארץ־הקודש. אבל אם אני שם את ידי על מי שגנב את הכלב שלי — אני רוצח אותו במקום."

המילים הנוראיות נשמעו מדהימות, כאשר נפלטו מפיו של ברנש אדמוני בעל סבר־פנים שקט, המציץ לו בשלווה ארוכת־נגן ונטולת אלימות מאחורי — דלפק־הספרים.

לסלי דה־ריבר בנדר — שם אמיתי, הרשום בדרכונו האמריקאי — החליט שברצונו לחיות דווקא בצל הלירה הישראלית הדוהרת, ולא תחת לחץ הדולר הצונח. למרות שהבחור היה מהנדס מחשבים־אלקטרוניים בקליפורניה, והיה לו טוב על הכיס וטוב על הלב, הניאו משהו לבוא דווקא בעקבות השמש.

בא פעם — נשאר תשעה חודשים. בא פעם שנייה — והחליט להישאר: „לתמיד," הוא מבטיח כבר חצי שנה. אם להתחשב בעובדה שכבר גילה מה מעיק על עולה חדש מארצות־הרווחה, ואף־על־פי־כן לא ברח מכאן — יש להניח שאכן יישאר.

תחילה חי לסלי בקיבוץ. אבל כשהרעילו את כלבו הראשון ולא מסרו את העניין למישטרה, מחמת ה„עניין החברי", החליט לחפש לו חברים אחרים. עם ידיד חדש, כלב דני צעיר העונה לשם דרם (כמו „סתם") בא לתל־אביב.

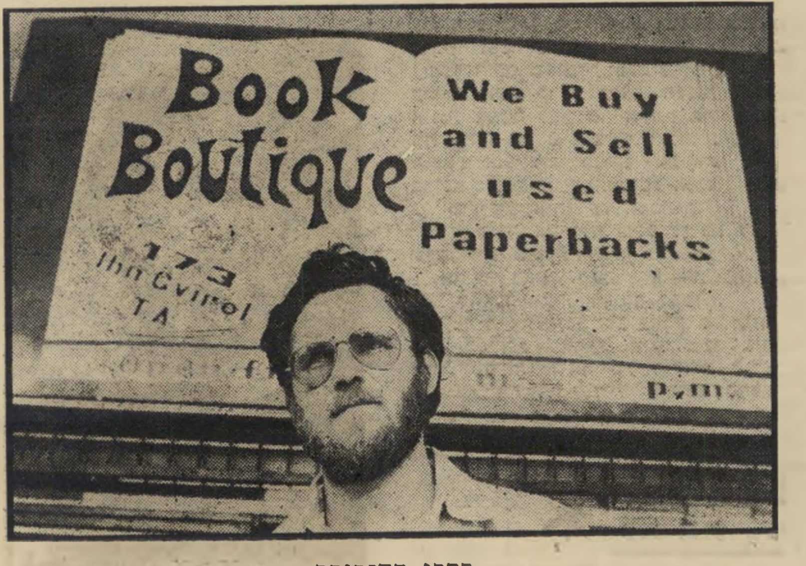

לסלי דה־ריבר
„שלא יקנו, רק יגידו תודה..."

פרשה מוזרה

הוא שבר לו חנות ברחוב אבן־גבירול (העולם הזה 1854) והכניס לתוכה 250 ספרים משומשים.

היום, אחרי שישה חודשים של קניית ומכירת ספרי־כיס משומשים באנגלית יש ללסלי בבוטיק הספרים שלו למעלה מ־12 אלף ספרים. משך החודשים הללו, כבר מכר מיספר דומה. הוא קונה ומוכר כל ספר שאפשר להחזיקו ביד בלי להשיר את דפיו, ויהא הנושא אשר יהיה. מהיסטוריה עד פילוסופיה, חינוך, ילדים, בישול וגננות, שמירת־הריון, מדע־דמיוני, שירה, סיפורי־ילדים, ספרי־מתח, רבי־מכר, קולנוע, עסקים, הומור, יהדות. הכל מסודר לפי נושאים, כשהמחיר מוטבע בעמוד הראשון.

המחיר הוא אחת הפרשות המוזרות ביותר בכל הסיפור הזה. כי לסלי מוכר ספרים ב־5 לירות וב־8 לירות. „אם קנית 5 ספרים, תקבל את השישי במתנה," מכריז פתק מעל מושבו של בעל החנות. ואם לא קנית אף אחד, גם אז תקבל כוס תה או קפה על חשבון הבית, חיוך ידידותי, ותודה רבה. ולרגע, נעלם מעיניך פח־אשפה הציבורי הצהוב, שאשפתו גולשת ממנו החוצה ומציפה את מדרכת צפון תל־אביב כשהיא מפארת את חזית החנות. לרגע, אתה מרגיש כמו היית לפתע באותן חנויות למימכר־ספרים ישנים שבגדה השמאלית של פריז.

שם, גם למי שאין כסף יש זכות לקרוא. אתה יכול לבלות מחצית חייך בנבירה בין הדפים, בלי לשלם אגורה שחוקה. אם אתה רוצה לקחת ספר הביתה, אתה פשוט אוכל סנדוויץ' אחד פחות היום. כי מחירם של ספרים ישנים אינו דומה למגונדרים שיצאו אך היום מתחת מכבש־הדפוס. רק כותביהם נשארים חכמים במידה שווה.

אנשים לא יכולים לדבר

אצל לסלי אתה יכול לשלם 75 אגורות תמורת ספר שאתה קורא. אתה יכול לקנות ולהרגיש כמה ימים את חברתו הנעימה על מדף הספרים שלך בבית ואחר כך למכור אותו בחזרה. אתה יכול לבקש להביא לך כל ספר שנפשך חשקה בו. לסלי יודיע לך בדואר אם הגיע מבוקשך. אתה יכול לבוא לבקר, לשוחח עם חברים, לבקש עזרה. לתלות פתק שאתה מחפש דירה, או שברצונך למכור גיטרה. בקרוב תוכל גם לשתות משקה קר ולשחק שח.

זה נישמע כמו סיפור על מיליונר שהקים מועדון לניצרכים. אבל זה נראה כשמורה תרבותית צנועה, מעין טריטוריה זרה שנשתלה בסביבה של שממה תרבותית ופיצריות משגשגות. הפלא הגדול שבכך הוא כיצד זה לא פתח לסלי מיזללה, כמו שעשו אמריקאים אחרים.

לסלי גילה, למרבית התמיהה, שאפשר למצוא גם פרנסה מספרים: „אפשר להתפרנס מכך מצויין. אפילו שאינני גדול מספיק כדי לתת את כל השירותים שאני נותן, זה משתלם לי. מה שחסר כאן בארץ, זו קצת ידידות, קצת חיוך, קצת תרבות, קצת חינוך. הבירוקרטיה מייאשת אותי. אנשים לא יכולים לדבר אחד עם השני. אנשים לא מחייכים, אנשים לא מחונכים לאהוב חיות. כנראה גם לא מחונכים לאהוב האחד את השני."

„לך מכאן!"

כאשר נחת לסלי בצפון־תל־אביב, לא ידע עדיין על הספורט החדש שם — גניבת כלבים. וכך, לאחר חצי שנה של נחת, נעלם יום אחד גם כלבו דרם (תוף באנגלית).

„אינני מבין למה אין בארץ חוקים להגנת בעלי־חיים. לא קיימים ניירות־יחוס, ואין כל יחס של כבוד לאנשים המגדלים בעלי־חיים. בארצות־הברית התחיל להיות רע אחרי כמאתיים שנה. כאן אחרי 25 שנה — עוד לא מתחיל להיות טוב.

„אני יודע יגידו עלי, מה שאומרים כל הצברים על אותם עולים מארצות הרווחה, המנסים להעיר על התנהגותם של הצברים, צרות־מוחם של הבנקים, סירבולם של מישרדי הממשלה, חוסר־הנימוס של האדם ברחוב.

„יגידו לי: לך מפה. אף אחד לא מכריח אותך לגור כאן.

„אבל זהו המקום היחיד בעולם בו אני יכול ללכת בראש זקוף ולהיות גאה שאני יהודי."

תיות, שהובאה לכנסת על־ידי הממשלה.

אחד הפרקים של הצעת־החוק קובע שלכל חברה ממשלתית יהיה „דירקטוריון", ומגדיר את הזכויות והחובות של ה„דירקטורים".

ההמשך רשום בפרוטוקול הכנסת:

מרדכי סורקיס: מדוע קוראים לגוף זה „דירקטוריון"?

יעקב שימשון שפירא: ידידי, לפני מיספר שנים החליטה **האקדמיה ללשון העברית** — ואחר כך זה פורסם **ברשומות**, בחתימתו של שר־החינוך והתרבות המנוח, זלמן ארן — כי מה שקראנו תמיד „מועצת המנהלים" צריך להיקרא „דירקטוריון", ומנהל צריך להיות דירקטור. זה לתיפארת השפה העברית.

מה אני יכול לעשות? לא הייתי אז חבר הממשלה, וכתבתי מיכתב לידידי המנוח, ואמרתי לו: לפני שאתה חותם, אולי תראה על מה החתימו אותך?

הוא הודה לי שזה לא היה הדבר המוצלח ביותר שהוא עשה.

יצחק הנס קלינגהופר: יש רושם שלדירקטור יש צליל מכובד ומלווה יותר חשיבות, מאשר מנהל.

יעקב שימשון שפירא: כנראה, יהודים ידעו על דירקטוריון של **הקרן הקיימת לישראל.**

אורי אבנרי: זה עניין של גובה המשכורת. מנהל מקבל אלפיים לירות, דירקטור מקבל חמשת אלפים.

דרכי־חיים

סליחה. טעות באבחנה

חיי תינוק בן שנתיים וחצי עמדו בסכנה בגלל טעות של רופאים

„רשלנות הרופאים כמעט והרגה את בני!" האשימה נעמי דפני, אם צעירה משכונת ביצרון בתל־אביב.

באחד הימים החל גל, בנה בן השנתיים וחצי של נעמי, להקיא והתלונן על כאבי בטן קשים. כאשר עלה חומו לקחה אותו אמו אל חדר המיון של בית־החולים הדסה, **שם הזריקו לו הרופאים זריקת הרגעה ושלחו אותו חזרה לביתו. כעבור יום, כשמצב הילד לא השתפר, החזירה אותו האם לבית־החולים. הוא אושפז שם במשך שלושה ימים במחלקת הילדים, נערכו לו בדיקות וצילומי רנטגן ולבסוף קבעו ה־רופאים כי הילד סובל מדלקת ריאות קלה. הוא שוחרר מבלי שתינתן לאמו אבחנה מדוייקת של המחלה.**

כאשר חלפו הימים והילד המשיך להת־אונן על כאבים וסבל מחום גבוה, לקחה אותו נעמי לרופא פרטי, הד"ר אבנר גול־דנברג מת"א. זה הורה לשלוח את הילד מיד אל ביה"ח. שוב הסיעה נעמי את גל לבית־החולים הדסה, **אלא שכעבור יום פסק מנהל המחלקה לשלחו לביתו. לדברי נעמי צעק מנהל המחלקה כי אינו מוכן לאשפז את הילד אפילו יום אחד נוסף במחלקתו. מנהל בית־החולים יעץ להורים ההמומים לנסוף לקחת את הילד לבית־חולים אחר.**

בעזרת פרוטקציה של ידיד הצליחו נעמי ודוד דפני להכניס את תינוקם לבית־החולים ביילינסון. **שם אובחן מיד חשד לדלקת התוספתן. עוד באותו יום נותח הילד. בניתוח אומת החשד. אחרי ניתוח נוסף להוצאת המוגלה שהצטברה בבטנו, אושפז הילד שבועיים וחצי ושוחרר לבי־תו בריא ושלם.**

„הרי הוא יכול היה למות בגלל ההזנחה של הרופאים בהדסה,**" נחרדת האם.**

האחיות כינו אותו „קוף". **כיצד זה לא הצליחו רופאי מחלקת הילדים ב**הדסה **לאבחן את מחלתו של התינוק, קבעו כי הוא סובל מדלקת ריאות קלה בעוד שלמעשה סבל מדלקת התוספתן שסיכנה את חייו.**

„גל דפני סבל אומנם מדלקת ריאות קלה," מסביר הד"ר בן־ציון וורבין, מנהל מחלקת הילדים בהדסה, **„וקיבל טיפול בהתאם לאבחנה זו. אבל הסימפטומים של דלקת הריאות הסתירו את המחלה הא־מיתית, הקשה יותר, של התפוצצות התו־ספתן. הרופאים לא יכלו לאבחן זאת בגלל התנגדות הילד לבדיקות והתנהגות ההו־רים. הרופאים אפילו לא הצליחו למשש את בטנו."**

אלא שלנעמי דפני היו עוד טענות,

(המשך בעמוד 32)

הורוס קופ

דאגה הולכת ודאגה באה, קחי את החיים בקלות. את מזניחה את בעלך ודואגת ל־ילדיך ייתר על המידה. בעלך עלול להיפגע ולחפש תשומת־לב ב־שדות זרים. הוא יתחיל להיעדר מהבית לפני שתיפקחנה עיניך. כוח הרגל פועל השבוע לרעתך. מוטב היה לו הקדשת פעם תשו־מת־לב לחידושים ולאפשרויות בלתי מקובלות. שימרי על דיאטה קפדנית. אל תזניחי את מראיך. שני את הרגלי המזון.

* * *

השבוע מסוכן מאוד ל־בנות שור: הן יכולות להסתבך בהרפתקאות העלולות לגרום לסיבו־כים אישיים ובריאו־תיים, זמן רב לאחר שתשכחנה את התקרית עצמה. מוטב, איפוא, לא להרבות בקשרים חברתיים ולהגביל את המגע עם אנשים חד־שים, בייחוד בסוף השבוע. בימים רביעי וחמישי לבשי בגדים בצבע ורוד.

* * *

ועכשיו — השבוע ה־גורלי. עד כה התכוונת להכין את הקרקע. ה־שבוע תצטרכי להלום — כל עוד הברזל חוא חם. מגע חברתי הולם את תוכניותייך. בייחוד ביום א' בתחילת ה־שבוע, שהוא גם הירח החדש. אבל טוב תע־שי אם לא תסמכי יתר־על־המידה על אחרים ובייחוד לא על חברותייך הטובות יותר. על בחורים אינך סומכת בין כה וכה, למרות שאחד מהם, תפלאי לשמוע בוודאי, הוא מהימן ונאמן יותר מהאחרים.

* * *

יום ד' פותח פרק חדש במאבקך המיקצועי או האישי. אם אתה תדע להסתכל מסביב לפני שתקפוץ, לשקול את כל האפשרויות ולא להיכנס להתנגשויות עקרות — יש לך סי־כויים מצויינים להר־חיק לכת. פגישה עם נערה בהירת שיער תו־ביל אותך לבחירה מביכה. תצטרך להח־ליט ומהר: אחרת תפסיד הזדמנות רו־מנטית גדולה מאוד. עליך לשים את הדגש על פעילות דווקא מחוץ למקום מגוריך, ולהסתכן מעט מאוד בכך.

* * *

שמע לעצת זקנים ו־חכמים ממך. בדרך זו תצליח להתגבר על קשיים רבים, ולהי־מנע מעשיית טעויות. זכור כי הטיפש לומד משגיאותיו־הוא, ואי־לו חכם משגיאותיהם של האחרים. אמת־חיים זו נכונה גם ל־גבי חייך הרומנטיים. וגם אם נראה לך שספגת אצלה מפלה — אל תתייאש, נסה שוב. כוכביך מו־רים כי דווקא בסוף־השבוע קיימים כל הסיכויים להצלחה. הקפידי על נקיון.

* * *

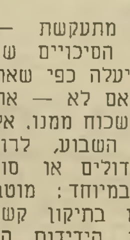

אם את מתעקשת — יש כל הסיכויים ש־העניין יעלה כפי שאת מקווה. אם לא — את יכולה לשכוח ממנו. אל תחכה, השבוע, לרו־מנים גדולים או סו־ערים במיוחד: מוטב שתתרכז בתיקון קש־ריך עם הידידות ה־וותיקות שלך. כסף מו־עט זורם לקופה: אל תחמיץ נסיעה דרומה: היא תיראה כשיגרתית, אך כדאית.

זה לא יהיה נוח במיוחד, אבל אם אתה רוצה, אתה יכול להסתכן. כאב־ראש רגע־עי, הצרות בטווח־קצר, הפגישות עם שונאיך — כל אלה שקולים, אם רק תדע להתמיד על־ידי ההישגים הרציניים וכוח־הרצון, שתפתח על־ידי עצם התפנית. מיקרה נעים ובלתי־צפוי עשוי להתגלות, אם לא תיזהר, כתגלית של אי־בה אישית או של קינ־אה מיקצועית. אל תראי לו שאת נפגעת ממנו. העמידי פנים של לא־איכפתיות.

* * *

הדרך בה נקטת היא בהחלט לרוחך ועל־אף הפחים הזרועים על פניה — היא אשר תוביל אותך למה שאתה רוצה להשיג ולמה שאתה צריך לעשות. זכור כי עליך לסמוך לפני כל דבר אחר, בראש ובראשו־נה על עצמך. נסה גם להתחשב באחרים, עד כמה שרק אפשר. היה מתון בתגובותיך, השתדל לא לגלות דבר.

* * *

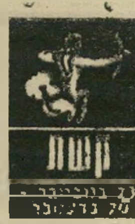

את נמצאת כרגיל — על פרשת דרכים. אלא שהפעם לא תוכלי לשבת בחיבוק־ידיים. הוא ידרוש ממך צעדים נימרצים, ועצם הדרישה הזאת תדרבן אותך לעשות דברים שישנו את כל חייך. בן קשת: אל תס־תבך, דווקא עכשיו. אתה זקוק לכל חושיך. זהו שבוע קשה, אם כי לא מסוכן ולא תהיה כל־כך עצמאי.

* * *

הגל העכור העובר, פעם אחת נוספת, על מחשבותיך עשוי להיות מוסר על־ידי גו־רם בלתי־צפוי: פגישה עם אדם חדש לגמרי או עם איש מן העבר — אבל מהעבר הרחוק יו־תר. אל תתני לצדדים השליליים יותר של ה־סובבים אותך; נסי דווקא להעריך את ה־חום האנושי שלהם.

* * *

אל תעשה צעדים דראסטיים. חכה עוד קצת לפני שתבצע את החלטתך. בת דלי — לא תפגשי ה־שבוע את נסיך החלו־מות, למרות שבסוף ה־שבוע יהיה נדמה לך שפגשת. כדאי שתנצלי את השבוע כדי לשפר את הופעתך. התחילי ב־דיאטה. שני את התיס־רוקת, והיי יפה יותר.

* * *

יהיה זה אחד השבועות הנעימים והמרת־קים ביותר שידעת זה שנים. קשריך עם בן זוגך יהדקו במהירות בגלל נסיעה משותפת, או בילוי משותף, ש־בסופם תמצאו את עצמכם מאושרים ו־קרובים זה אל זה יותר משהייתם אי־פעם. בקרב המשפחה, יהיו ימי אמצע השבוע נעימים ומאושרים.

האם היו לי אי פעם שאיפות לא להיות נערה?

זו ודאי צריכה להיות בדיחה.

אני חושבת שלנערות כיום יש חיים קלים. בקצת מאמץ את יכולה להיות כמעט כל מי שאת רוצה להיות. להודות על האמת. הייתי מסרבת להיות נערה כאשר נערות היו רק לשם קישוט!

אפילו המחזור החודשי שוב אינו בעיה בשבילי. תמיד השתמשתי בטמפוני טמפקס. החל מן הפעם הראשונה. קראתי שרופא פיתח אותם כך שהם בטוחים וקלים לשימוש.

וזה בהחלט נכון. שפופרת ההחדרה היא חלקה כמשי. כך שמעולם לא היתה לי כל בעיה בעת השימוש. את יודעת. ברגע שטמפון של טמפקס נמצא במקומו כהלכה. באמת אינך מרגישה אותו. אין שום דבר שיזכיר לי באיזה תקופה של החודש אני נמצאת. גם אין בעיות של סילוק לאחר השימוש. אני פשוט שוטפת את השפופרת והטמפון באסלה.

ללא סיכות
ללא תחבושות
ללא חגורות
ללא ריח

כך אני תמיד חשה עצמי נחמדה ורעננה. ולעולם איני צריכה לד־חות משהו שהייתי רוצה לעשות. עוד סיבה ליהנות מן העובדה שאני נערה.

טמפוני טמפקס בספיגה מיוחדת ובספיגה רגילה — ניתנים לרכישה באריזה סטודרטית של 10 יחידות **ובאריזה חס־כונית של 40 יחידות.**

החל מן הפעם הראשונה...

פותחו על ידי רופא

בשמוש כעת על ידי מיליוני נשים **טמפוני טמפקס מיוצרים רק על ידי חברת טמפקס בע"מ, הוונס, אנגליה.**

להשיג בבתי מרקחת, בתמרוקיות ובסופרמרקטים. המעוניינות בקבלת רונמאות וחומר הסברה ישלחו 70 אג' בבולי דאר אל היבואנים: אינווסט איספקס בע"מ. רח' ירמיהו 38, ת"א

5 - 2 ביולי 1973

תנועת המרי בכנסת!

ובכן — זה נולד במזל טוב. אחרי כימעט שמונה שנים, הפכה סיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת לסיעת מרי — המחנה הרדיקלי הישראלי.

בכך הגשמנו שתי מטרות, שעמדו לנגד עיני סיעתנו מזה שנים:

● להחליף את השם המיקרי, שאימצנו לעצמנו בחיפזון ברגע לידת הרשימה לכנסת הששית, בשם המבטא את מהות סיעתנו.

● לקרוא לסיעת בשם שיש בו כדי ללכד, היום או מחר, מחנה גדול יותר של כוחות מתקדמים, השואפים לשינוי רדיקלי במדינה.

■ ■ ■

אפילו דבר פשוט וטבעי כזה — זכותה של סיעה להחליף את שמה — נתקל בשורה של התנכלויות.

תחילה ביקשו אנשי המערך לדחות את הדיון בוועדת־הכנסת (הצריכה לאשר שינוי שם) עד כמה שאפשר. זה לקח כמה שבועות. לאחר מכן התנגד גח"ל לשינוי השם, בטענה שהוא מזכיר את תנועת־המרי, שקמה בסוף 1945 והתפרקה כעבור שנה.

ביקשנו את השם „מרי — המחנה הרדיקלי הישראלי". אנשי המערך מצאו פיתרון אופייני: מכיוון שוועדת הכנסת לא אישרה מעולם גם את ראשי־התיבות של שאר הסיעות (מפד"ל, רק"ח, גח"ל, וכו') אלא רק את השמות המלאים, היא אישרה גם לנו את השם המלא, מבלי להתייחס לראשי־התיבות מר"י.

וכך, באותו יום, נרשם השם החדש בפעם הראשונה בפרוטוקול הכנסת. זה היה בדיון על חוק החברות המשלתיות:

אורי אבנרי (המחנה הרדיקלי הישראלי): אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה.

בשם סיעת מרי — המחנה הרדיקלי הישראלי, שאני מדבר בשמה זו הפעם הראשונה...

היו"ר ראובן ארזי: מונחת לפני החלטה, בה נאמר רק — המחנה הרדיקלי הישראלי.

אורי אבנרי: ...רוצה אני, אדוני היושב־ראש, להציע פיתרון רדיקלי להצעת־החוק הזאת, והוא — להחזיר אותה לממשלה.

השם הוסיף לעורר תגובה כל פעם שהזכרתיו מעל הדוכן. כך, כעבור יומיים, כאשר הציעו הסיעות השונות הצעות־סיכום לדיון על מישרד־המישטרה:

היו"ר צבי צימרמן: הצעת־סיכום לח"כ אורי אבנרי, בשם המחנה הרדיקלי הישראלי.

מרדכי סורקיס: מרי, מרי!

בנימין הלוי: זה פלאגיאט!

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, הפלאגיאט היחידי בבית הזה הוא השם גח"ל. גח"ל היתה תנועה היסטורית במילחמת־העצמאות — גיוס־חוץ־לארץ (להבדיל מח"ל, מתנדבי חוץ־לארץ).

בשם מרי, המחנה הרדיקלי הישראלי, אני מתכבד להציע את הצעת הסיכום הבאה...

„זוהי שיטת הליברלים העצמאיים: יחס ליברלי לרעיונות הזולת ועצמאות מן החובה להגשים את הרעיונות הגנובים..."

סקירתו של שר־התיירות, משה קול, על פעולות מישרד־התיירות, נתנה לנו הזדמנות לערוך חשבון עם מיפלגתו — ל"ע. אמרנו:

אורי אבנרי: מישרד־התיירות מדבר הרבה ועושה מעט.

התיירות עולה ויורדת חליפות, אך נדמה לי שהדברים אינם תלויים במאומה במעשיו או במחדליו של מישרד־התיירות. מלחמה ורגיעה, תנודות בערך הדולר, וגורמים רבים אחרים משפיעים על העליה והירידה. נאומיו של השר משה קול משפיעים מעט מאוד.

נאומי השר קול לא היו מרגיזים אותי, לולא היו להם שתי תכונות:

ראשית: הם מהווים לא פעם פלאגיאט, הפקעת רעיונות והצעות הזולת מבלי להזכיר את שם האב, תוך הפיכתם לממזרים;

שנית: הם מופקעים רק לצורכי פירסום עצמי, ולא לצורכי ביצוע.

התכונה השנייה מחמירה את הראשונה. אפשר לסלוח סחיבת רעיון, אם המטרה היא לבצע אותו. אבל אי־אפשר לסלוח סחיבה כשהיא נעשית לצורכי פירסומת ופירסום בילבד.

שוד בשפת־הים

מה נאמר על הקטע הבא בנאומו של השר מהיום:

„בהזדמנות זו אני גם חוזר על הצעתי לחדש את הדיון בדבר הקמת רשות־חופים לתיקון המצב הירוד השורר היום בחופי הארץ. באין רשות כזו, אני מזהיר מהרס וליכלוך חופינו ללא תקנה."

קטע יפה. „הצעתי לחדש את הדיון."

מאיפה בא הרעיון הזה?

הוא הושמע לראשונה, לפני שמונה שנים, מעל דוכן זה, על־ידי סיעתי. היה זה כימעט נאומי הראשון בכנסת, והוא זכה אז לתהודה ציבורית מסויימת.

הצענו הצעה מגובשת: להפקיע את כל שפת־הים בארץ מידי הרשויות המקומיות, ליאחד אותה ביד אחת, להקים רשות ארצית לשפת־הים, רשות שתפתח ותנהל את כל חופי הארץ כיחידה אחת.

כעבור כמה חודשים הפקיע השר משה קול את הרעיון לעצמו, ומאז הוא משמיע אותו שוב ושוב, עד עצם היום הזה ממש.

הייתי מאושר אילו היית סוחב ממני רעיון זה, והרבה רעיונות טובים אחרים, ולא היינו תובעים ממך שום קופירייט — אילו היית עושה משהו כדי להגשים את הרעיון, חוץ מאשר לדבר עליו. אילו היית לוחם הרבה, אילו היית לוחם מעט, אילו היית לוחם בכלל, כדי להגשים אותו, כדי להזיז אותו מילימטר אחד קדימה.

מה עשית במקום זה? שום דבר! עברו שמונה שנים, שפת־הים הולכת ומזדהמת, הולכת ומתלכלכת, הולכת ומתקלקלת משנה לשנה. שר־התיירות נואם פעם או פעמיים בשנה על נושא זה, והכל נשאר כמו שהיה.

הקול

של

קול

גרוע מזה: ההשפעה היחידה של כבוד השר על שפת־הים היא: להקים חומה של בטון בין תל־אביב ובין הים שעל חופו היא שוכנת, לנתק את מאות אלפי תושבי תל־אביב, תושבי גוש־דן, מרוח הים ומשפת־הים, מהנכס האקולוגי העיקרי שיש להם.

„רעיון משוחרר - לא יוחזר!"

בכלל, נדמה, אדוני היושב־ראש, שזוהי שיטה ליברלית עצמאית, סימן היכר של מיפלגת ל"ע — יחס ליברלי לרעיונות הזולת, ועצמאות מן החובה לבצע את הרעיונות הגנובים.

נסים אליעד: איזו התהדרות ריקה! זו פשט התהדרות נבובה!

אורי אבנרי: חכיתי לקריאת־הביניים הזאת. אני שמח ששאלת אותה. אני מתכוון להשיב עליה.

כאמור — יחס ליברלי לרעיונות הזולת, ועצמאות מן החובה להגשים אותם במציאות.

למשל: בשנה שעברה השמענו מעל במה זו, פעמים רבות, רעיון שהוא גם פשוט, גם צודק וגם חיובי: שאדם שגדל בארץ יקבל את אותן הזכויות שמקבלים עולים חדשים — שיכון, ההוואות, שירות מקוצר בצה"ל, ועוד ועוד.

הגשנו זאת בצורת הצעת־חוק פרטית, והיא מונחת על שולחן הכנסת מזה חודשים רבים.

בימים אלה קראתי פירסומים צעקניים מטעם סיעת ל"ע. הם גילו רעיון מהפכני חדש, ליברלי ועצמאי למהדרין: להעניק לבני־הארץ את אותן הזכויות כמו לעולים החדשים.

נסים אליעד: לא לבני־הארץ. לזוגות משוחררי צה"ל. לפחות פה תדייק.

אורי אבנרי: לזוגות משוחררי צה"ל. אם חבר־הכנסת אליעד יטרח, כמו שחברו בוודאי טרח, לקחת את הצעת־החוק הפרטית של סיעתנו, ימצא בה בדיוק מלים אלה. הן מופיעות בהצעת־החוק שלנו. מילה במילה.

נסים אליעד: למה לא אמרת זאת? שכחת?

אורי אבנרי: רבותי, אם יש לכם רעיון טוב, שלכם או של מישהו אחר, אנא — אתם יושבים בממשלה. הילחמו שם על רעיון זה! תזיזו שמים וארץ כדי להגשים אותו. אל תלכו בדרך הפוכה — לסחוב רעיונות, להפריח אותם באוויר, להשתמש בהם לצורכי פירסומת גרידא, ולא לעשות דבר להגשמתם. זוהי שיטה שאינה נראית לי כלל וכלל.

„ממזור לממזר כוחנו גובר"

הנה, למשל, בעיית הנישואין האזרחיים. הצענו...

נסים אליעד: נאום בחירות!

היו"ר ראובן ארזי: חבר־הכנסת אליעד, אי־אפשר ללוות את הנואם כל הזמן בקריאות־ביניים.

אורי אבנרי: חבר־הכנסת אליעד, אני יכול להרגיע אותך, כל נאום שלי הוא נאום־בחירות. מזה ארבע שנים אני מנהל כאן מערכת־בחירות. אנחנו רוצים להפיץ את דעותינו, ומקווים שאזרחים רבים ככל האפשר יתמכו בהם, על־ידי כך שיכניסו אנשים רבים לכנסת שיילחמו למען הגשמתם.

נסים אליעד: — — —

אורי אבנרי: ידון כל אחד על שיטותיו של השני כאוות־נפשו.

ובכן, המאבק למען הנישואין האזרחיים.

הצענו בשעתו לכנסת להנהיג נישואין אזרחיים לכל. סיעת ל"ע הצביעה נגד החוק הזה. אז בא חוק האוזנר כתעלול מתמשך — הרבה־הרבה פירסומת ומעט־מעט מאבק, זינוק לכותרות ובריחה משדה־הקרב, הכל תחת הסיסמה „ממזור לממזר — כוחנו גובר".

הקרב על המיני

זה פיקאנטי. זה מגוחך. זה מצחיק. אבל זה גם די מפחיד.

שזה יכול לקרות בכנסת, בשנת 1973.

בא לו ח"כ חדש — יעקוב מיזרחי. רב. תימני. אב ל־15 ילדים. דיעות כל־כך חשוכות, שאפילו מנחם פרוש נראה ליברלי בהשוואה אליו.

זורק רעיון: לכפות לבוש „צנוע", עם שרוולים ארוכים וחצאיות ארוכות, על עובדות־הכנסת, וגם על מזכירות הסיעות.

בא קצין־הכנסת, ומתחיל לבצע את הדבר על דעת עצמו. מסלק מזכירות (וגם את מזכירת סיעתנו) ממיזנון הכנסת. אוסר על הכניסה לעיתונאים הנועלים סנדלים, ללא גרביים.

באה ועדת־הכנסת ודנה על זה, ופוחדת להחליט. מועבר העניין ליו"ר הכנסת, שגם הוא פוחד להחליט. וכך, צעד קטן אחרי צעד קטן, מתקדמת הכפייה הדתית.

„הכנסת נתקפה שיגעון"

בשיא המאבק הגבנו על כך בהודעה לעיתונות:

עד סוף סיום כהונתה, נתקפה הכנסת ה־שביעית שיגעון.

טרור הלבוש, שהונהג לפתע בבית, ושגרם להעלבת פקידות הלובשות לבוש נאה, המקובל בציבור, מוכיח שהכנסת החליטה לסובב את השעון אחורה, ולנתק את עצמה גם בשטח זה מן הציבור הישראלי.

אין לסבול שיו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, או ח"כ אגו"י ישראל יעקב מיזרחי, יכפו על הכנסת דפוסים מהמאה שעברה. זוהי מיתקפה חדשה ומגוחכת של הכפייה הדתית, הפעם במוקד הדמוקרטיה הישראלית.

הפרשה המוזרה הזאת מוכיחה שאכן הגיעה השעה לבחור בכנסת חדשה, שתהיה שונה בי הרכבה הפוליטי והביולוגי.

במיכתב חריף ליו"ר הכנסת מחה ח"כ אורי אבנרי נגד „הטרדת מזכירת סיעת מרי, שנאסר עליה היום להיכנס למיזנון הכנסת כדי למסור לי הודעה, דבר המעליב אותה ללא שום הצדקה ופוגע בסיעתנו. אבקש לתת הוראה דחופה להפסיק מייד הטרדה בלתי־נסבלת זו."

ח"כ אבנרי גם מחה במיכתבו נגד גירוש מזכירת גח"ל מהמזנון, בשעה שהיתה באמצע שיחה עם חבר־כנסת, ונגד הטרדת כתב ג'רוזלם פוסט שנעל סנדלים ללא גרביים. „פעולות אלה מביישות את הכנסת בעיני הציבור," סיכם ח"כ אבנרי.

היינו הסיעה היחידה שפעלה בעניין זה. הגשנו תלונה לוועדת־הכנסת, וכך העמדנו את דרישתנו מול הדרישה של אגו"י שם. בהזדמנות הראשונה העלינו את העניין מעל דוכן הכנסת.

ניצלנו לצורך זה שתי הצעות־חוק, אחת של ה־מפד"ל ואחת של אגו"י, שביקשו להטיל עונשים על מי שמוכר תפילין ומזוזות מזוייפות. הצבעתי בעד הצעת המפד"ל ונמנעתי מהצבעה על הצעת אגו"י.

נימקתי הימנעות זו מעל הדוכן, כלהלן:

אורי אבנרי: אני תומך בכל לבי בזכותם של אנשים דתיים לחיות על פי אמונתם, וממילא גם לרכוש מזוזות ותפילין ללא חשש מפני זיוף או הונאה.

זכות זו שווה לזכותו של כל אדם לרכוש מוצרים ושירותים ללא חשש מפני זיוף והונאה, ואיני מבין מדוע יש צורך בחוק מיוחד כדי לייעד דווקא מוצר זה או אחר.

רפואה מזוייפת, חלב מהול, מכשיר מקולקל ובחירות מזוייפות — דינם כדין מזוזה מזוייפת.

הצבעתי בעד הצעת־החוק של המפד"ל, אך נמנעתי מהצבעה על הצעת אגודת־ישראל, כדי להביע בדרך זו את מורת־רוחי מהנסיונות של סיעה זו, להחדיר את הכפייה הדתית גם לתוך בניין הכנסת עצמו.

מזה כמה ימים אנחנו עדים להתערבות בלתי־נסבלת, הגובלת בהתנכלות שיטתית ללבוש מזכירות הסיעות, העיתונאים ועובדות הבית.

נדמה כאילו יש חברי־כנסת שאין להם מה לעשות כאן, אלא למדוד מבוקר עד ערב אורך חצאיות של נערות ועומק מחשופיהן.

שתקתי כאשר נוצל מעמד השבעת הנשיא כדי להפוך את הכנסת לבית־כנסת, בעזרת רבנים ותקיעות־שופר...

יעקב מזרחי: בעזרת השם, גם הכנסת תהיה בית כנסת!

אורי אבנרי: ...אבל כאשר מנסים לכפות עלינו, ועל עובדי סיעותינו, לבוש של בית־כנסת — שלא לומר: של כנסייה קתולית — יש להשמיע מחאה ברורה וחריפה מעל במה זו.

אנו חיים במדינת־ישראל בסוף המאה ה־20, ולבושנו תואם את אקלים הארץ ואת הטעם והאופנה של סוף המאה ה־20.

מנחם ידיד: מה זה שייך למזוזות?

אורי אבנרי: את אלה ואת אלה מנשקים.

כשם שלא נסכים לחיות תחת עול של מינ־הגים מימי קדם, שאבד עליהם הכלח — ואפי־לו דובר אגודת ישראל אינו מציע לכפות עלי־נו להניח תפילין ולנשק מזוזה — כן לא נס־כים שמישהו יכפה עלינו לבוש מתקופת המל־כה ויקטוריה, או מתקופת המלכה שלומציון.

בהתחלה זה היה מצחיק, אבל כאשר מעליבים יום־יום נשים עובדות בבית הזה, כאשר מפריעים לעבודתנו ופוג־עים בזכויות אנשים עובדים בשם השולחן ערוך — לפי דרישתם של עסקנים דתיים — הרי זה עובר אף את גבול המגוחך.

אני תובע להפסיק מייד התעללות זו, ולרפא את הכנסת מן השיגעון הזה.

להוריד התקופה של שירות החובה

פעולתנו העיקרית היתה, השבוע, להפעיל לחץ להורדת שירות־החובה משלוש שנים לשנתיים וחצי — לאלתר, ותוך קיצור השירות של המשרתים כעת בצה"ל.

פעלנו למען מטרה זו במשך שנים. השבוע הגברנו את הלחץ.

הגשנו הצעה דחופה לסדר־היום, למען מטרה זו. הנשיאות לא הכירה בדחיפות. (ובאמת, מה דחוף לחבריה?!).

לאחר מכן ניצלנו את הדיון על הצעת־החוק לתי־קון חוק־שירות־ביטחון, שהובא על־ידי משה דיין ל־כנסת. הייתי המשתתף ה י ח י ד י בדיון זה. בין השאר אמרתי:

אורי אבנרי: ...כל הצעת־חוק הנוגעת ל־שירות בצה"ל קשורה בשאלה היסודית: האם יש בשעה זו הצדקה לתקופת שירות־חובה של שלוש שנים?

שאלה זו חוזרת ועולה בהכרח. היא חוזרת מפני ששלוש שנים בחייו של צעיר הן תקופה עצומה, כימעט נצח קטן. שלוש שנים בהן נדחות כל התוכניות, הלימו־דים, ההתבססות בעבודה. שלוש שנים, שאין להן תחליף.

כל צעיר ישראלי מוכן לתת תקופה זו — וכל תקופה אחרת — כשהוא משוכנע לחלוטין שהדבר דרוש להגנה על המדינה. מי שמוכן למסור את חייו על מיזבח זה, בוודאי מוכן לתת חודשים ושנים.

אולם אנו חייבים לצעירים אלה דבר מיני־מלי אחד: שנשאל את עצמנו בכל עת: האם זה דרוש? האם זה דרוש כ ע ת?

את השאלה הזאת מציג הציבור לכנסת, ואותה חייבת — ח י י ב ת — הכנסת להציג לממשלה.

לפני כמה חודשים, כאשר הוצגה השאלה שוב, שררה בחוגים אחראיים ההרגשה שיש בסיס סביר כלשהו לחשש שמא עלולה מצריים לפתוח במילחמה חדשה. נשיא מצריים יכול היה להגיע למסקנה שפתיחת פעולות־איבה בקנה־מידה גדול תזעיק למיזרח התיכון את המעצמות הגדולות, ושאלה יכפו על ממשלת ישראל את השלום שממשלה זו מסרבת להסכים לו (לא אכנס כאן היום לשאלה המדינית אם עמדה זו של ממשלתנו, ושל השר משה דיין, תביא ברכה או קללה לעתיד המדינה.)

כל עוד היה קיים חשש זה, במידה כלשהי של סבירות מותר היה לחוגי־הביטחון האחראיים לדגול בדעה שאין לקצר את תקופת־השרות.

אך האם זה נכון גם כיום?

היתה פגישת ניכסון־ברז'נייב. אחריה לא נותרו בעולם הערבי אשליות כאילו יכולים הערבים לקוות להתערבות אמריקאית ו/או סובייטית למען השלום הרצוי להם. כל הסימנים — ואוסיף לכך גם את ההתרשמות אישית שלי אחרי ועידת־בולוניה — מעידים שרעיון פתיחת־הלוחמה נעלם בעולם הערבי.

שר־הביטחון עצמו השמיע הערכה זו, וידוע לי שחוגי־ביטחון אחראיים שותפים לה.

במצב זה — האם עוד יש הצדקה לתקופת־שירות של שלוש שנים?

אני מציג שאלה זו בכל החומרה. איני מתיימר לענות עליה. רק מטכ"ל צה"ל, תוך שקילת כל הגורמים — יכול לתת את התשובה. אני מצפה ממנו שישקול את העניין מחדש, בעתיד הקרוב, ושיקח בחשבון גם את הזכויות של אדם צעיר על סף חייו העצמאיים, ואת צורכי המשק, המשווע לכוח־אדם בכל השטחים והמישורים.

לא הגשתי על כך הצעת־חוק פרטית או הצעה לסדר־היום, מפני שלא הייתי רוצה שנושא זה דווקא יהפוך עילה להתנצחות מיפלגתית, או ריב של יוקרה.

אבל אני מביע מישאלה — הייתי אומר: מישאלה נמרצת — שכל העניין יישקל מחדש במטכ"ל, במישרד־הביטחון ובממשלה. אני משוכנע ששיקול זה יביא לקיצור תקופת־השי־רות לשנתיים וחצי לפחות.

עוד באותו יום הבטיח דיין לערוך דיון מחדש בעניין, ורמז שההחלטה תהיה חיובית — אך לא לאלתר.

נשואין של משה דיין

על רקע אחר התנגשנו השבוע עם משה דיין, כאשר הגשנו את השאילתה הבאה:

אל: שר הדתות.

מאת: ח"כ אורי אבנרי.

ידוע כי אדם המבקש לשאת אשה בישראל חייב לפרסם זאת בעיתונות שבועיים מראש, כדי שכל מי שיש לו סיבה להתנגד — יוכל לעשות זאת.

בשבוע שעבר נשא השר משה דיין אשה, שזכתה בשעתו לגירושין בבית־הדין הרבני. הנשואין בוצעו על־ידי הרב הצבאי הראשי.

הריני מבקש לדעת:

(1) האם פורסם דבר נשואיו של השר דיין שבועיים מראש, כמקובל? אם כן — היכן ומתי?

(2) אם לא פורסם, כיצד נערכו הנשואין בלי פירסום?

(3) האם יש סוג מיוחד של אזרחים בישראל, ה־משוחרר מחובת הפירסום, ואם כן, מי נמנה עם סוג זה?

(4) האם מקובל שהרב הצבאי מבצע נשואין של אזרח?

(5) אם לא, מה הניע את הרב הצבאי הראשי לערוך נשואין אלה?

(6) אם חרג הרב הצבאי הראשי מן המקובל, האם הגיב על כך מישרד־הדתות בצורה כלשהי?

(7) מי פעל כרושם־הנשואין בהתאם לחוק?

הצמרת מחלקת מתנה לעצמה

שאילתה מס' 6282.

חה"כ אורי אבנרי שאל את שר־האוצר:

ידוע לי כי בנק־ישראל חילק במתנה מדליונים מזהב, שהונפקו בשנת 1964, לרגל מלאת 10 שנים להקמת הבנק.

על כל אחד מהמדליונים הנ"ל חרות הסכום של 50 לירות, אך שוויו של כל מדליון בשוק הישראלי הוא 11 אלף לירות. בנק ישראל היקצה בשעתו, לצורך מתן מתנות, כ־700 מדליונים מהסוג הנ"ל.

בנק ישראל נתון לאחריות הממשלה.

הנני מבקש לדעת:

(1) האם הידיעה הנ"ל נכונה?

(2) כמה מדליונים מהסוג הנ"ל, שהונפקו במלאת עשור לבנק ישראל, הוקצו בשעתו למתנות?

(3) כמה מדליונים כנ"ל חולקו עד היום?

(4) מי הם האישים שקיבלו מתנות כנ"ל?

(5) מי אישר מתן מתנות כנ"ל?

(6) האם קיימת ועדה ממשלתית, הקובעת חלוקת מתנות מטעם המדינה?

(7) אם קיימת ועדה כנ"ל — האם הובא לידיעתה שוויו של המדליון הנ"ל, המחולק במתנה?

תשובת סגן שר־האוצר צבי דינשטיין:

(1) בשנת 1964 הונפק על־ידי בנק ישראל, במסגרת ההנפקות השוטפות של מטבעות־זיכרון, מטבע לציון עשור לבנק ישראל. הערך הנקוב של המטבע הוא 50 לירות.

המטבע נמכר בעת ההנפקה על־ידי החברה הממשלתית למדליות — מטבעות במחיר של 250 לירות למטבע קישוט, וב־150 לירות למטבע רגיל.

אין ביכולתי לקבוע שוויו של המטבע כיום. שווי

(המשך בעמוד 34)

במדינה

(המשך מעמוד 29)

מלבד הטענות באבחנת מחלת ילדה. „התנהגו אלינו כאל חיות,” היא מספרת, „האחיות התנהגו איתי בגסות למרות הריוני ולא נתנו לי להשאר עם הילד. במו אוזני שמעתי שהן מכנות את הילד שלי בשם ,קוף׳.”

„לא היו דברים מעולם,” מכחיש הד״ר וורבין את טענות האם. „היחס אל ילדה היה כמו אל שאר הילדים, אבל הוריו שהו כל הזמן בבית־החולים, הפריעו לצוות העובדים ובאו אליהם כל הזמן בטענות שונות.”

„נכון שהיינו כל הזמן ליד הילד,” מאשרת נעמי, „אבל זה התינוק שלנו, והוא יכול היה למות מחוסר טיפול מתאים.”

עכשיו מבררת נעמי, העובדת כפקידה במשרד פרקליטים, את האפשרות לתבוע לדין את בית־החולים הדסה על הטעות באבחנה שעלולה היתה לסכן את חיי בנה.

משפט

מעשה בחזיה

האם חזייה קרועה יכולה לשמש הוכחה לניסיון תקיפה?

היתה זו פגישתה הראשונה של העלמה סוניה לבית קרסנגורסקי עם החוק בישראל. העלמה, שרק לפני 20 חודש עלתה לישראל מוילנא שבברית־המועצות לא הגיעה אל כותלי בית־המישפט כנאשמת אלא כמאשימה.

כמה חודשים אחרי שעלתה לארץ החליטה סוניה להתרענן מעט מלימודי האולפן שלה ולסייר בחוצות תל־אביב. בעודה משוטטת על פני חלונות הראווה, נשאו אותה רגליה עד לפתחו של אחד הגנים הציבוריים שבעיר. שם, כשהיא יושבת על אחד הספסלים, צדה אותה עינו של עלם חמודות, אבל מה — בעל מקצוע שלא מן המהוגנים ביותר: ספסר כרטיסי קולנוע.

בדברי חלקלקות וכשהוא מפעיל את כל הקסם האישי שלו, הציע לה העלם להדריך אותה על פני חמודות תל־אביב. ראשית חוכמה הפעיל העלם את קשריו הטובים בחוגי הקולנוע והוכיח לעולה החדשה כי גם כאשר אין עוד כרטיסים בקופה, פתוחים השערים בפניו. אחרי שחזתה בסרט בחברתו, הציע לה ארוחה קלילה במסעדה מזרחית והבילוי היה מושלם. מעולם לא שיערה סוניה כי אזרחי ישראל קולטים עליה בצורה כה אדיבה ומסורה.

גם כאשר הציע לה העלם את חברתו כדי ללוותה לביתה, לא התנגדה. רק כאשר עמדו בפתח הבית היא הבהירה לו כי זהו סוף הסיפור לאותו יום. אלא שהעלם לא יכול היה עוד לכבוש את יצרו. כאשר נתקל בחומת התנגדות סיבירית הוא לא ויתר. ניסה וניסה וכל שללו הסתכם לבסוף בחזייה רוסית אחת קרועה.

תירגום צמוד לגוף. מסתבר שהעלמה לבית קרסנגורסקי לא היתה זקוקה למורה־דרך כדי למצוא את הדרך לתחנת המישטרה. שם שטחה את סיפורה. המישטרה איתרה את ספסר הכרטיסים, האשימה אותו בנסיון תקיפה. תחילה הכחיש הבחור כל קשר אל העניין, אבל בבית־המישפט, אחרי שהעולה סיפרה את סיפורה, הוא נזכר פתאום בכל.

בטח שהוא זוכר אותה, למרות שמאז הכיר אותה פגש כבר נערות רבות אחרות. הוא זוכר אותה כיוון שהיה צריך להסביר לה כל פרט ופרט בסרט האמריקאי שלא הבינה, ממש תירגום צמוד לגוף. באשר למה שהתרחש אחרי הסרט, הוא זוכר שהיא נענתה לו בלהט. אבל כאשר הציגו בפניו את החזייה הקרועה, הסמיק הבחור. „זה לא ייתכן,” הוא אמר, „הרי לא היתה לה בכלל חזייה.” הוא היה אפילו מוכן להישבע על התנ״ך שהגברת אף הסבירה לו שבגלל החום השורר בארץ, היא אינה נוהגת ללבוש חזיות.

אי־אפשר לדעת אם השופט האמין לבחור או לא. בפסק־דינו הוא לא קבע גם אם העלמה קרסנגורסקי לבשה באותו לילה חזייה או לא. הוא רק פסק שחומר הראיות שהובא בפניו אינו מספיק להרשיע את הבחור ושיחרר אותו.

WELLA

צח וענוג
יהיה עור גופך
בעזרת
דפילטור
הקרם הקוסמטי המושלם
להסרת שיער מיותר
נוח לשמוש השפעתו ארוכת טווח
אינו מכאיב

דפילטור מוצר צמרת נוסף של "וולה"

סיעת העולם הזה — כוח חדש בהסתדרות

מבקשת את כל החברים והאוהדים — מורים, תלמידים וסטודנטים היכולים להקדיש חלק מחופשתם למאמץ הבחירות לוועידה ה־12 של ההסתדרות להתקשר מיד לת. ד. 136 ולציין סוג הפעילות האפשרי (עזרה משרדית, הופעה בחוגי בית, הופעה במקומות עבודה, חלוקת חומר, לישכת בחירות וכו׳).

אנו צריכים לאייש בשבועיים הקרובים עשרות תפקידים בוועדות הבחירות האזוריות, להפעיל את מטה הבחירות הארצי והמטות המקומיות. כל התנדבות — דרושה והכרחית.

EMPLOYMENT OPPORTUNITIES

FOR ALL WHO WANT TO WORK AND GET AHEAD
WITH A GOOD JOB AND HIGH PAY
This is your opportunity

- If you are skilled or otherwise
- If you are prepared to travel
- Any one from 18 to 45.

Many Employment Opportunities Exist in
U.S.A., ENGLAND, IRELAND, CANADA Etc.
Vacancies Exist for

PLUMERS ★ DRAUGHTSMEN ★ NURSES ★ FACTORY WORKERS ★ ELECTRICAL ENGINEERS ★ LABOURERS SHOP ASSISTANTS and many other types of Employment.

If you desire to get ahead doing a job which you enjoy with good pay — write to us for full details

THE MACRAY AGENCY
P. O. BOX 39 PARK RD
SOUTHPORT — LANCS
E N G L A N D

מלכת המים 1973 מטעם העולם הזה

בחסות מווה-אפנה לכל שעה!
מווה
MÖVE

„אנחנו שיבעה ילדים בבית מלבדי. שלוש אחיות נשואות. שלושה אחים לומדים ואח אחד חייל. אני החמישית," מספרת סוזן קרן, המועמדת מיספר שתיים בתחרות מלכת המים 1973 של העולם הזה.

משפחתה של סוזן מתגוררת בדימונה. אביה עובד בסדום. אמה נפטרה כאשר היא היתה תלמידת שישית תיכון. מות האם גרם משבר לנערה הצעירה והיא החליטה לעבור לגור בתל־אביב.

המועמדות הסופיות

2

סוזן קרן

יופי קלסי

ומתאים לאיפור, קבעה המאפרת של חברת התמרוקים **הלנה רובינשטיין** שאיפרה את סוזן קרן. סוזן, עיניים כחולות, שיער חום, תושבת העיר הדרומית דימונה, שעברה להתגורר בתל־אביב, חולמת על קאריירה של דוגמנית. עם נתונים כמו שלה — אין־ספק שתצליח. התחביב העיקרי של הנערה מדימונה הוא שחייה בים והאזנה למוסיקת־פופ.

שחיינית

המועמדת מיספר שתיים בתחרות מלכת המים 1973, משתגעת אחרי הים והבריכה, מנצלת כל הזדמנות לשחייה. על שערה החום היא שומרת בעזרת מוצרי חברת **וולה** לטיפוח השיער.

WELLA

הנערה מדימונה

עוד בדימונה חלמה סוזן על קאריירת של דוגמנית. לכן, כשהגיעה לעיר הגדולה, נרשמה לקורס דוגמנות וטיפוח החן של לאה פלטשר.

„עדיין אין לי חבר," אומרת סוזן בת ה־16. „התחביב העיקרי שלי הוא שחייה. אני אוהבת את השמש, אך בשעות הפנאי שלי משתדלת להיות לבד בין ארבע קירות, עליהם תליתי תמונות של זמרים ושחקנים. כשאני לבד, אני מקשיבה למוסיקת־פופ וחושבת איך צריכה דוגמנית להציג בהצלחה את המוצרים שהיא מציגה. הרי אני מתכוננת להיות דוגמנית."

ועם המחשבה וההכנות שהיא מקדישה לנושא, אין־ספק שתצליח.

חלום ילדות

של סוזן הוא להיות דוגמנית. לפי הדגמתה את החלוק של חברת **מווה** למגבות ובגדי־חוף, יש לה עתיד כדוגמנית. בינתיים לומדת סוזן בקורס לדוגמנות וטיפוח־חן של לאה פלטשר, מתכננת הופעה מקורית על מסלול הדוגמנות: סיגנון אישי בהצגת המוצרים המודגמים.

טוב טעם

אחת מתכונותיה של סוזן קרן: טעם טוב בבחירת הלבוש. השילוב של מכנסי "Lee עושה אנשים יפים" וחולצת אומן „סריגה אופנתית לגברים ונשים", מוצא חן בעיניה.

Lee

קריעות ביניים

(המשך מעמוד 31)
זה הוא תוצאה של היצע וביקוש בשוק המיסחרי של מטבע, שאזל מזמן.

(2) בנק ישראל שמר לעצמו 700 מט־בעות.

(3) עד אוקטובר 1965 חולקו כמתנות 39 מטבעות. מאז תאריך זה לא חולק אף מטבע אחד.

(4) מקבלי המטבעות כללו: 1. ראש הממשלה; 1 ראש ממשלת דנמרק; 15 חברי הוועדה המייעצת של בנק ישראל; 12 חברי הוועדה הציבורית לתיכנון שט־רות ומעות; 6 נגידים של בנקים מר־כזיים בעולם; 2 הציירים שהכינו המט־בע; 1 מוזיאון קדמן למטבעות.

ל(5, 6, 7): סעיף א(ב) לחוק בנק ישראל תשי"ד—1954 קובע: „אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע מהבנק לשמור לעצ־מו מטבעות־זיכרון או מטבעות מיוחדים, או לתיתם במתנה למי שימצא לנכון."

נגיד בנק ישראל הוא שאישר המתנות הנ"ל.

היו"ר יצחק נבון: שאלה נוספת לחבר־הכנסת אורי אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד סגן־שר, מתקבל הרושם מדבריך שמנהלי הבנק חילקו לעצ־מם מתנות בגובה של 10—11 אלף לירות לכל אחד. האם האוצר חושב להגיב על כך בצורה איזו שהיא?

צבי דינשטיין: מדובר על מטבעות שניתנו כמתנה ב־1965. הזכרתי בתשובתי שמאז אוקטובר 1965 לא ניתן אף מטבע נוסף אחד כמתנה.

למרות שדובר על 700 מטבעות, ניתנו כ־39 מטבעות מתנה, מתוך זה — רבות לאנשי חוץ־לארץ, ולנוגעים בדבר, היינו לישראלים, פרט לראש הממשלה: 15 לחב־רי הוועדה המייעצת; 12 לחברי הוועדה הציבורית לתיכנון שטרות ומעות ו־2 ל־ציירים שהכינו את המטבע.

אינני חושב שזה מוגדר כעניין, שצריך לנקוט אמצעים מיוחדים כדי למנוע הישנות מיקרים כאלה.

שוביניזם גברי וזכויות הנשים

לעיתים קרובות מדי מזדמן לי, לאח־רונה, להיות נואם י ח י ד י בדיון על הצעת־חוק. פשוט בגלל אדישות הקולגות.

כך זה קרה בדיון על חוק שירות בי־טחון (ראה לעיל). כך קרה לי גם בדיון על הצעת־חוק חשובה מאוד. היא הוב־אה על־ידי שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ונו־עדה להבטיח שהנשים יקבלו שכר שווה עבור עבודה שווה, לא רק להלכה, אלא גם למעשה.

חמישה ח"כים (אך אף לא ח"כית אחת!) נרשמו לדיון, ארבעה נעדרו:

היו"ר מרדכי זר: אנו עוברים לדיון.

ראשון הנואמים — חבר־הכנסת זלמן שובל, שאיננו; אחריו — חבר־הכנסת משה נסים, שגם הוא איננו; אחריו חבר־הכנסת שמואל תמיר, שאיננו גם הוא; חבר־הכנסת אורי אבנרי אחרון הנואמים, וגם ראשון הנואמים, בדיון.

אורי אבנרי: אני רוצה לברך את חברת־הכנסת שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שהיא באמת הלוחמת היחידה בבית הזה — וברצוני לציין זאת — לזכויות הנשים.

האמת שעניין זכויות הנשים הוא אחד מאותם אידיאלים בפו־ליטיקה הישראלית, שהכל משל־מים לו מס־שפתיים, ושום דבר לא נעשה להגשמתו.

זה כמו צימצום הפער החברתי, וכמו העלאת רמת־המחייה של ההמונים, ועוד הרבה דברים, שכולם נואמים עליהם, דוג־לים בהם, אולם איש אינו מתכוון לעשות דבר להשגתם.

...מובן מאליו שיש להעביר את הצעת־החוק הזאת לדיון בוועדה. אני מקווה שהוועדה תסיים את הטיפול, ותחזיר אותה לכנסת, על־מנת שהקריאה השנייה והשלי־שית תיערך עוד בכנסת הזאת.

להבדיל, נדמה לי, מהצעה אחרת — חוק יחסי ממון בני בני זוג, הנוגע לשיו־וי זכויות הנשים בצורה עוד יותר מש־מעותית, וגם הוא נפל קורבן לשוביניזם הגברי בבית הזה. אומרים שהטיפול בחוק נגמר למעשה, אך בכל זאת אינו מגיע להצבעה סופית בכנסת הנוכחית.

בתום הדיון, ביקשתי למנות את הקו־לות. וכך נרשם בפרוטוקול הכנסת, ש־על הצעת־חוק חשובה זו הצביעה הכנסת כלהלן: 9 בעד, 0 נגד.

הנוכחות: 9 מתוך 120!

אפי/ת.ת.קורן/נסים מלניק

ללכת עם... להרגיש בלי...

דגם 715

את אמנם לובשת חזיה של הנרי ה־8 אבל מרגישה כמו בלי; וזאת הודות לגיזרה הטבעית והגמישה של החזיה, והבד העדין ממנה נתפרה.

כשאת לובשת חזיה של הנרי ה־8, את נראית נפלא בכל מה שתלבשי. להנרי ה־8 עשרות דגמים שונים של חזיות המתאימות לכל סגנון לבוש ומעניקות לך את המראה הצעיר והטבעי, יחד עם נוחיות וחופש תנועה.

נסי עוד היום את אחד מדגמי החזיות של הנרי ה־8 ומיד תחושי בהבדל. חזיות הנרי ה־8 ניתן להשיג בחנויות מובחרות של לבני נשים ברחבי הארץ.

דגם JOSEFINE

דגם ZA-ZA

דגם 705

דגם DIXIE

הנרי ה-8 (ישראל) - תעשיות אופנה אינטימית.

קולנוע

כוכבים

כוכבת קולנוע - כחומר מתכלה

הבל היופי, שקר החן, ושטות האופנה. כל אלה אמיתות ידועות היטב, אולם מדי פעם בפעם קורה משהו כדי להזכיר לאנשים עד כמה הן נכונות. כמו למשל, מותה של בטי גרייבל.

כמה מצופי הקולנוע של היום זוכרים עדיין את שמה? והרי בטי גרייבל היתה, בימי מלחמת העולם־השניה, הנערה האמריקאית המפורסמת ביותר, האלילה האהובה ביותר על חיילי ארצות־הברית באירופה ובאוקיאנוס השקט, התגלמות החלום המיני של הגבר האמריקאי: החזה הגדול והשופע, הרגליים הארוכות והחטובות, שבוטחו בזמנו במיליון דולרים, והחיוך שלא מש מפני הבובה.

מגיל 14 היא הופיעה בסרטים (לראשונה בסרט של אדי קאנטור בשם וופי). ברשימה הארוכה מאוד של תפקידים שגילמה, קשה אמנם למצוא אפילו אחד שיירשם בתולדות הקולנוע כהישג נכבד במיוחד. היא התמחתה בקומדיות מוסיקליות קלילות, ובכלל בכל מה שיכול היה להבליט בצורה מחמיאה את רגליה וחזה. סרטים כמו רגלי מיליון הדולר או בדרך לארגנטינה (תפקיד שקיבלה לאחר שהחליפה כוכבת־זמר אחרת, אליס פיי, בהצגה המקורית בברודווי), הכניסו לה ממון רב, ובתקופה מסויימת היא הרוויחה אפילו יותר מן האיש שגילה אותה, דאריל זאנוק.

חייה הפרטיים זכו כמובן לכיסוי מלא

גרייבל, בקול ומונרו ב„מי רוצה לשאת מיליונר"
נקניקייה לכל רוחב המסך

ומפורט בעיתונות. בין בעליה היו השחקן ג'קי קוגן (שהיה הילד בהנער של צ'פלין) ונגן־החצוצרה הרי ג'יימס, שגם הופיע בכמה הופעות־אורח בסרטיה, כשהוא מנגן והיא רוקדת בכישרון ומרץ רב.

בסוף הקאריירה הקולנועית שלה החלה לפתח תכונות של קומיקאית מחוננת, כאשר חלמה על נקניקיה לכל רוחב מסך הסינמסקופ באיך להינשא למיליונר, סרט בו הופיעה יחד עם יורשתה, מרילין מונרו. או כאשר חלמה על הרמון של גברים בשלושה להצגה, בסצינה שקוצצה על־ידי הצנזורה באירופה.

הופעתה הבימתית האחרונה היתה בהלו דולי, שם החליפה בתפקיד הראשי את קארול צ'אנינג ואת ג'ינג'ר רוג'רס, שהופיעו לפניה.

שלא כרבות אחרות, פרשה בטי (ששמה המקורי היה אליזבט גראסל) מן הבד מרצונה — אולי כיוון שהבינה כי מה שהיה לה להציע — רגליים, חזה, ריקודים, ג'אז וקצת הומור — הם מוצרים המתבלים עם השנים.

הפרברים לעניים

קזבלן (סינרמה והוד, תל־אביב, ישראל) — מנחם גולן זוקף לזכותו שוב הישג־בכורה: מחזמר־ענק ראשון אחרי אלפיים שנה (אם לשכוח ניסיונות עלובים ועגומים כמו אף מילה למורגנשטיין או באין מולדת).

אבל עם כל ההערכה לביצועיזם הנערץ כל־כך בישראל, יש עוד מבקרים חרופים ומדוכאים, המעיזים לחוש כי צריך גם לדעת איך ומה לעשות. במיקרה של קזבלן, לחישות אלה ודאי יפלו על אוזניים אטומות. הסרט, כפי שהגדירה אותו שחקנית ישראלית, יהיה „שלאגר חולני" ויכניס הרבה כסף.

יש בו הסימנים להצלחה מיסחרית בארץ: בדיחות עדתיות, פיזמונים מן המצעדים (כולל רוזה, שלא היה במחזמר המקורי), כמה הערות אקטואליות על פנתרים — אבל שום רמז לטיפול בבעיות אקטואליות — וכמובן יהורם גאון, שהוא היום ממלא הקופות מס. 1 בארץ.

ומה כבר אפשר לומר נגד מרכיבים אדירים כאלה? שהסיפור המקורי של יגאל מוסינזון התמסמס לחלוטין? שהקטעים הכוריאוגרפיים המנסים לחקות את סיפור הפרברים, נראים כפויים על העלילה, בלתי־מקוריים, ומשתתפיהם נעלמים בדרך־כלל ברגע שנגמר המחול — ואין רואים אותם בעלילה עצמה? שהפיזמונים מבויימים בטכניקה של טלוויזיה, כשהרכבת שני צילומים יחד, למשל, בישנו מקום אינה עוזרת לא לשיר, ולא ליהורם גאון — שמצלמת הפנאויז'יון נוטה לעוות את פניו בכל צילום קרוב מדי.

גאון ורקדנים: שלאגר חולני

או שאוסף הדמויות המישניות, המאכלסות את השכונה המפורסמת, מפליטות כל הזמן מישפטים בניבי לעז המזכירים האלטורה בינונית (בן־סירא עושה זאת בצרפתית, מוצי אביב ברומנית, יאן טימן בפולנית, וכן הלאה)? ובכלל, המחזמר עשה את דרכו אל הבד כך שאיבד את מעלותיו הבימתיות — ולא רכש הרבה במקומן?

אבל למי זה כבר איכפת? מנחם גולן עשה את הסופר־פרודוקציה הישראלית הראשונה מאז ימי יציאת מצריים, והעיקר זה הרי לעשות.

מוסר השכל משוקולד

מסע בממלכת השוקולד (דרייב־אין, תל־אביב, ארצות־הברית) — מעשה בווילי וונקה, בעל בית־חרושת מיסתורי לסוכריות ושוקולדות, שחתם את פתחי מיפעלו הענק בפני זרים, אחרי שמתחריו גנבו ממנו סודות מיקצועיים. מאז עובד בית־החרושת בתפוקה מלאה, מוצריו ממלאים את השוק, אבל איש אינו יודע כיצד הם מיוצרים, כאשר אין פועלים נכנסים או יוצאים במפעלי וונקה. ביום בהיר אחד, עומדת התעלומה לפני פיתרון. וונקה מודיע על תחרות־ענק, שבה יסתיר בין מוצריו השונים חמישה כרטיסי־זהב, והילדים אשר ימצאו כרטיסים אלה, יזכו לביקור, בליווי מבוגר אחד, בתוך המיפעל, ולאספקה חינם של ממתקי וונקה לכל ימי חייהם.

הזוכים, נער גרמני שאינו פוסק מזלילה, נערה בריטית מפונקת שצורחת ללא הרף על אביה, ילד אמריקאי שעיניו אינן משות מן הטלוויזיה, וילדה שפיה אינו פוסק מלעיסת מסטיק. החמישי, גיבור הסרט, הוא צ'ארלי, נער עני, שאמו כובסת, ואילו שני הסבים ושתי הסבתות שלו מסרבים מזה 20 שנה לרדת מן המיטה הגדולה בה הם שוכבים בצוותא, משום שעמידה היא מלאכה קשה מדי.

הביקור במיפעל הוא כמובן סידרה של הטפות־מוסר לילדים, כאשר רואים את הזללן נופל לתוך נהר של שוקולד אותו ניסה לשתות, לועסת המסטיק דוחפת לפיה מוצר־לעיסה שלא התבשל דיו והופכת לאוכמניית־ענק,

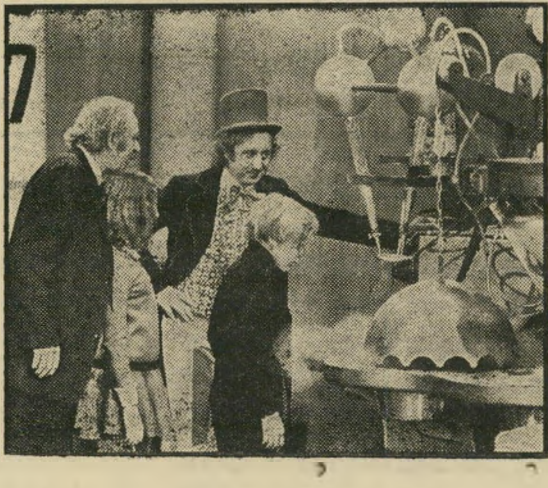

וילדר, אלברטסון ואוסטרום: נהר שוקולד

המפונקת עוברת דרך הצינורות המקובלים אל פחי־הזבל, ונער־הטלוויזיה הופך באמת לדמות על המסך הקטן, בגודל ובצורה. רק צ'ארלי הטוב, והסב שהתלווה אליו, מגיעים לשכרם.

כל זה, בהרבה פיזמונים רעים ולא מקוריים, תיפאורות ציבעוניות חביבות של פנים המיפעל, כל מיני הטפות קצת יותר מדי שקופות ומישחק משעשע של כל המשתתפים. הילדים לא יתאכזבו.

ישראל

מדוע עקום פרצופו של יהורם גאון

מי שרצה להיווכח בתרבות הקולנוע בישראל, ואיך מתייחסים בה לסרט שעל הבד, יכול היה לעשות זאת בבכורה החגיגית של קזבלן, שנערכת בשבוע שעבר באולם הסינרמה בתל־אביב.

הכוונה אינה לחיגגא או לאנשים היפים, אלא לצורה בה הוקרן הסרט עצמו על המסך.

הסינרמה נועדת במקורה להציג סרטים מסויימים מאוד, שלצורך הקרנתם משתמשים במסך עור מיוחד, הנותן תחושת־עומק.

אולם קזבלן, עם כל היומרות של סופר־פרודוקציה ישראלית ראשונה, עדיין אינו מצולם בשיטת הסינרמה. התוצאה: תפרצופים מתעוותים, לסתותיו של יהורם גאון מקבלים מימדים שאינם חולמים את הטבע, ואפרת לביא, שהיתה האישיות חלבבית, הסימפטית והכנה ביותר בסרט כולו, מקבלת לפתע, בצילומים מסויימים, ישבן אימתני של אשה בהריון.

מאחר וגם היא וגם יהורם נוכחו באולם, אפשר היה לראות כי הטבע ברא אותם בצורה מוצלחת בהחלט. אז למה לעשות להם את העוול להקרין אותם על מסך לא־נכון?

התשובה כנראה פשוטה למדי: באולם הסינרמה יש למעלה מאלפיים מקומות — דהיינו, למעלה מאלפיים כרטיסים בכל הצגה. הגיוני, לא כן?

זה עוד לא הכל. מי ששם־לב למה שנעשה על המסך, הרגיש לא רק בעיקום התמונה, אלא גם בעובדה שקצותיה הוצגו כבר אל מחוץ למסך — שפס־הקול הפסיק לפתע לפעול לכמה שניות, באחד הקטעים הראשונים, ושאר פרטים מאלפים מסוג זה.

דבר אחד צריך לציין גם לשבח המקום: שלא כרגיל, הוצג הסרט בשלמותו, מהתחלה ועד הסוף, ללא הפסקה באמצע, המזנונאים הסתפקו כנראה בקוקטייל שאירגנו בסוף ההצגה, ויתרו הפעם על מכירת משקאות באמצע הסרט.

שיער רויאל...

שיער אסוף, חופשי זוהר
שיער גלי ומתבדר
שיער גולש נעים ורך
שיער רויאל
השיער שלך.
לשיער רויאל - שמפו "רויאל"

לבחירתך שמפו רויאל
ב־4 סוגים שונים:
ירוק - לשיער יבש
כחול - לשיער שמנוני ורגיל
אדום - נגד קשקשים
צהוב - עם תוספת
הלימון הנפלאה

שמפו רויאל של
עץ הזית
נאמנותך מחייבת אותנו.

פרסום ׳פלדי׳ צילום: גברא

רחל מרחלת על כל העולם

בועז שרעבי רוצה תינוק

החתונה, בעוד כשבועיים, לא תהיה בדיוק מה שהחתן רצה. אבל גם ככה היא תהיה מספיק.

כי מה ש**בועז שרעבי** רצה, בעצם, זו חתונה תימנית מסורתית, על כל פרטיה וסילסוליה — כמו שרק נאה ורק יאה, כאשר שני בני־הזוג הם תימנים למהדרין.

אולם בשלב מתקדם של ההכנות החליט הזמר הפופולרי, שאולמי השושנים בתל־אביב אינם בדיוק המקום המתאים לחתונה מעין זו, ובחר להסתפק בטקס רגיל.

רגיל זה יחסי כמובן: בנישואיו של בועז עם **ליאורה סחה** יהיו כל המי־ומי בעולם הבידור והפיזמון, ומיצעד האמנים — שם יימשך מן הסתם עד השעות הקטנות של הלילה.

כלתו של הזמר הנודע היא אחת משלוש בנותיו של **יעקב סחה** — אחיו של **בוסי סחה** המפורסם. מאחר שסביר להניח ששלושת האחים סחה — בוסי, יעקב ו**עמוס** — ישתתפו בשימחה, אתם יכולים להיות בטוחים שהיא תהיה גדולה.

„את ליאורה אני מכיר מגיל 13," מספר בועז. „תמיד הייתי בן־בית במשפחתה." אבל לצאת יחד התחילו השניים רק לפני שנה — אחרי שבועז סיים את הרומן שלו עם **איריס דוידסקו**.

לליאורה, שסיימה תיכון ומשרתת היום בסדיר, יש מעלה אחת גדולה, הנו־שאת־חן מאוד־מאוד בעיני בעלה לעתיד: „היא לא שחקנית ולא זמרת," נהנה שרעבי. מעלה נוספת שלה: „אין תבשיל שהיא לא יודעת להכין," מתגאה הוא.

אחרי החתונה, יעברו השרעבים לדירה של שלושה חדרים באפקה, ו„עוד השנה אני רוצה תינוק," מודיע הזמר. „זה הכי חשוב."

נכון.

הבכורה החדשה של עמק פרי

תהילה ועמק

הצגת־הבכורה של קזבלן, בסינרמה ב־תל־אביב, נועדה ל־הרבה דברים, מלבד להציג את הסרט.

אחד מהדברים ה־רבים האלה היתה הצגת־הבכורה הפר־טית החדשה של ה־שדרן והקריין **עמק פרי**.

עמק הופיע בבכו־רה עם **תהילה סלע** היפהפייה, ל־שעבר סגנית מלכת־היופי, וגרם לסערת־ליחשושים רוגשת.

עמק, שנישואיו ה־מפורסמים לנערת־הזו־הר **שרונה מארש** הסתיימו לאחרונה ב־קול פרידה דקיקה, כבר יצר מסורת של בנות־לווייה יפהפיות.

ותהילה נושאת ללא ספק בכבוד את המ־שך השושלת.

מה שהייתי רוצה כבר לדעת, זה עד לאן תימשך השושלת, הפעם.

האלוף כזאב טירון

זאבי־החוף הוותיקים, שהיו בתפקיד בחוף ובבריכת־גורדון בתל־אביב, ביום השישי האחרון לפני־הצהריים, לא יכלו שלא להיאנח בייאוש: ניסיונותיו של ה־גבר האלגנטי, הלבוש בשמרנות במכנסיים בהירים וכתונת־פסים, להתחיל עם ה־חתיכות שבשטח — היוו בושה למיקצוע. הוא הסמיק, גימגם, היה נוקשה ופור־מלי. בקיצור, נראה היה מקילומטר שמזה לא ייצא אף פעם זאב רציני.

משוטטי־החוף הוותיקים, לא יכלו כמובן לראות מרחוק כי הגבר אי־ננו אלא האלוף (מיל.) **שלמה להט**, הלא הוא **צ'יץ'** הנודע.

ואכן, אפשר היה רק לרחם על האלוף, שנאלץ לבלות בוקר שלם בייסורים כאלה.

כשהוא צועד בראש פמלייה כבודה, ניגש צ'יץ אל כל חתיכה וטובה, נעמד מולה, הושיט לה יד, ואמר: „אפשר ללחוץ את ידך?"

החתיכות הופתעו כולן כאחת. לא היתה אחת שזכרה גישה אורגינלית כזו.

אחדות זיכוהו במבט משחרר. אח־רות טרחו להפליט את התשובה ה־עממית: „תסתלק מפה." אחדות הז־עיקו את החבר, שהיה בסמוך, ואחת, עצבנית במיוחד אותו בוקר, אפילו איי־מה לקרוא לשוטר.

אלא שהאלוף, שלא נסוג מפני הכו־חות המצריים מעבר לתעלה, לא נסוג גם הפעם, בעת הקרב על החוף. „אל תפ־חדי, אני לא נושך," אמר לכולן באותו הטקסט. „שמי שלמה להט, מועמד גח"ל לראשות העירייה, ואני רוצה לדעת אם תצביעי בשבילי בבחירות הקרובות."

בשלב זה, זכה צ'יץ לאכזבה קשה: כל החתיכות, ללא יוצא־מהכלל, לא שמעו כלל את שמו עד אותו רגע. בתשובה לשאלתו, ענו חלק, שאכן יבחרו בשבילו, ואילו אחרות, שלא טרחו להיות כה מנומסות, הבטיחו לאלוף: „יהיה בסדר."

אז אם באמת יהיה בסדר או לא, אי־נני יודעת. אבל מה שאני כן יודעת, זה שאם הגנרל רוצה באמת להצליח להגיע לעירייה בשיטות כאלה, אז שיעזוב בבקשה את התלבושת האנטיקה הזאת, ילבש בגד־ים, יעבור קורס מזורז אצל החבר'ה איך להתחיל עם חתיכות — ויתחיל איתן.

רק להעמיד פנים, זה לא מספיק.

הדוגמנית והחשיש

הבלשים ששכבו במארב וצפו לעבר החתיכה שעל חוף **שרתון** התל־אביבי, לא יכלו להבחין בתווי־פניה במשקפותיהם. הם המתינו בסבלנות לאיש־הקשר שיקרב אליה, ולאחר שזה הסתלק — מיהרו לזנק לעבר הצעירה הבודדה.

רק אז, נדהם הקצין בראשם לגלות כי לפניו ניצבת **דוגמנית מפורסמת**, נערת־זוהר ידועה.

לאחר התדהמה הראשונה, המשיכו ה־בלשים בתפקידם, ביקשו מהצעירה למסור את החשיש שברשותה. כאשר היא סרבה, הורה הקצין לשוטרת שאיתו לערוך חיפוש. „זה יהיה קל," העיר אחד הבלשים, „היא בטח לא לובשת תחתונים וחזייה, כמו כל הטיפוסיות האלה."

הדוגמנית המפורסמת התלקחה בכעס: „מה אתם חושבים, שאני זונה?" קצפה על השוטרים — וגילתה להם את תחתוניה, אם אפשר לקרוא כך למודלים המיקרו־סקופיים של היום.

„זה בסדר," הרגיע אותה הקצין, „אם היית זונה, היו לך שני זוגות."

אחרי הדיאלוג ההומוריסט, נמשך החלק הרציני: החשיש נתגלה על היפהפייה, היא נעצרה, שוחררה בערבות, ונדמה לי שאפילו **קרוב־משפחתה** המפורסם לא יצליח לחלצה ממשפט.

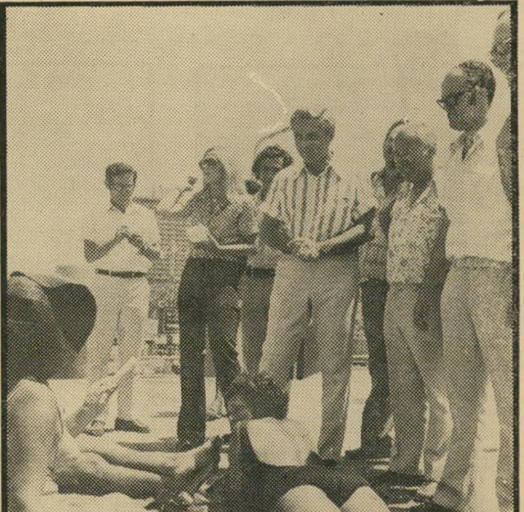

אלוף (מיל.) שלמה (צ'יץ') להט מתחיל עם חתיכות בחוף תל־אביב

לילות ישראל

החצוצרות הריעו הקהל קם - והבלונדית נכנסה

הצורות כבו. שלושת המחצצרים המיוחדים שנישכרו לכבוד האירוע החלו לחצצר. הקהל קם על רגליו, מוכן לקבל בתשואות את הנשיא. הגיע הרגע ההיסטורי. נשיא מדינת־ישראל בא לראות את הסרט הישראלי היקר ביותר שהופק מזה אלפיים שנה.

באולם דממה. אלפיים האורחים החשובים מאמצים עיניהם כדי לחזות בכניסה ההיסטורית. נשמעים צעדי רגליים... הווילון נפתח ולאולם נכנס... יוסף מילוא כשעל זרועו תלוייה בלונדית מיסתורית. מילוא לא התרגש, ניפנף בטבעיות לעבר המחצצרים, שלא הרגישו כלל בטעותם, ולא הבינו מדוע הקהל מתגלגל מצחוק, ופנה לעבר מקומו. המחצצרים גמרו לחצצר ורצו ללכת הביתה, אלא שפתאום נכנס הנשיא. שייקה אופיר, המנחה, הידוע בזריזותו, הצליח להשיג אותם איכשהו על יד הפתח ולהחזיר אותם לבמה, כך שלמרות הכל התקבל הנשיא כמו שהוא רגיל כשהוא הולך לקולנוע.

הכל לפי מיטב כללי הקיטש בעיירה.

בכניסה לבניין הסינרמה פרש הבמאי מנחם גולן לכבוד הנשיא אפריים קציר שטיח אדום.

כדי שהשטיח לא יתלכלך לפני הזמן,

באור זרקורים רחבת בניין **הסינרמה** היתה מוארת באור זרקורים. כדי שהאירוע יעשה רושם, לא ניפתחו הדלתות עד לרגע האחרון, וקהל המוזמנים נאלץ לחכות בחוץ, בתור ארוך, אשר הואר בזרקור מיוחד. רק אורחים חשובים, ביניהם הרמטכ"ל זכו לפרוטקציה, הוכנסו בדלת צדדית.

קזבלן בקלושמרל

היוצרים דן אלמגור, שכתב חלק מהפיזמונים, עם יגאל מוסינזון, יוצר **קזבלן** המקורי, ואישתו. שאר הפיזמונים כתבו חיים חפר ועמוס אטינגר. בתום הקרנת הסרט הזמין מנחה הערב שייקה אופיר לבמה נציגים של כל המשתתפים בהכנת הסרט, ואת נציג מועדון **ורייאטי** בישראל שהודה לבמאי מנחם גולן על תרומתו.

המעריצים תושבי השכונה שהגיעו לבניין, מתבוננים ביהורם גאון, אשר חיכה בפתח לנשיא. כאשר הנשיא הגיע, קיבל אותו הקהל במחיאות־כפיים. אותו קהל מחא־כף גם לכל דמות מוכרת שנכנסה לאולם שהוקף בשרשרת שוטרים עם מכשירי־קשר ששמרו על המקום, מפני חבלה ומפני מתפלחים אפשריים.

הכוכבים לאה ויצחק רבין, במסיבה אחרי ההקרנה. בתמונה מימין: יהודה ברקן מחבק את כוכבת הסרט אפרת לביא. בתמונה משמאל: זיווה רודן, במחשוף ענק שמשך את עיני הגברים, מברכת את השחקן יהורם גאון.

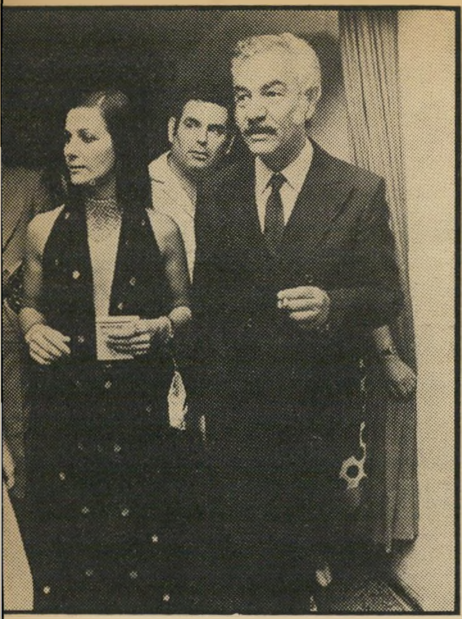

האוריגינל יוסי ידין, ש־גילם בשעתו את קזבלן המקורי, עם אשתו החדשה, היידי, במסיבה שנערכה אחרי הצגת הבכורה.

הציפיה חיים חפר ואשתו רותי, כשמאחוריהם עוצמת עיניה בעייפות הגיבורה הנשית של הסרט, אפרת לביא, מצפים לנשיא המדינה.

ההכנות הבמאי מנחם גולן בודק את השטיח האדום שניפרש לכבוד הנשיא. מסתכלות בו רחל אישתו, אפרת לביא, והבמאי יוסף מילוא.

הביצוע הנשיא, רעייתו, בני־לוויתו, ומנחם גולן, בדרכם פנימה. היחידי שלא צעד על השטיח האדום המוכן — היה הנשיא קציר.

הוכנס כל הקהל דרך כניסה אחת והנשיא דרך כניסה אחרת. מה לא עושים כדי שהפרימיירה של קזבלן, הסרט ההמוני ביותר שהופק עד כה בארץ, בהשקעה של קרוב לשלושה מיליון לירות שנאספו מ־משקיעים בארצות־הברית, תהיה חגי־גית באמת, עם קלאסה והכל?

בת־הזוג המיסתורית

אחרי ההקרנה, שניקטעה פעמים רבות על־ידי מחיאות־כפיים סוערות מצד ה־יושבים באולם, נערכה במיסדרון מסיבה. נושא המסיבה היה: מיהי הבלונדית של מילוא? פיתרון התעלומה: מילוא הגיע לבכורה בגפו, למרות שהיתה לו הזמנה זוגית. בפתח פגש את העלמה הבלונדית שהגיעה גם כן בגפה, בלי הזמנה בכלל. מנחם גולן ביקש ממנו להכניס אותה כבת זוגו. יוסף מילוא הסכים, וזה מה שקרה לו.

הבלונדית המיסתורית היתה האדם היחידי שנכנס לבניין ללא תשלום. הכנסות הערב הוקדשו לווראייטי. כן הוחלט למכור את ההזמנות במחיר בין 10 ל־100 לירות לאיש. מאחר שמבקרי הפרימיירות ידו־עים כאנשים הרגישים מאוד לכבודם, ושונאים תכלית שינאה לשלם תמורת כניסה באופן פרינציפיוני, נאלצו מנחם הבמאי וגאון כוכבו, לשלם תמורת עשרות הזמנות מכיסם הפרטי, ולשלוח אותם ל־אלה שרצו ביקרם.

מוזמנים כרוניים אחרים, הפציצו ב־טלפונים ובסקנדלים את מישרדי ווראייטי וחברת הסרטים של מנחם גולן, נוח, במשך שבועות לפני הבכורה, נתקלו בסירוב ונאלצו בלית־ברירה לשלם.

מאת אלה זוהר

המחיר: 2.50 ל״י | מספר 1871 | שנה 37 | י״א אב תשל״ג, 11.7.73

העולם

טלפונאית לבנה ארמה

השופט ונערת הטלפון

הפרשה המסעירה את בתי־המישפט

נשיא בית־המישפט המחוזי זאב צלטנר